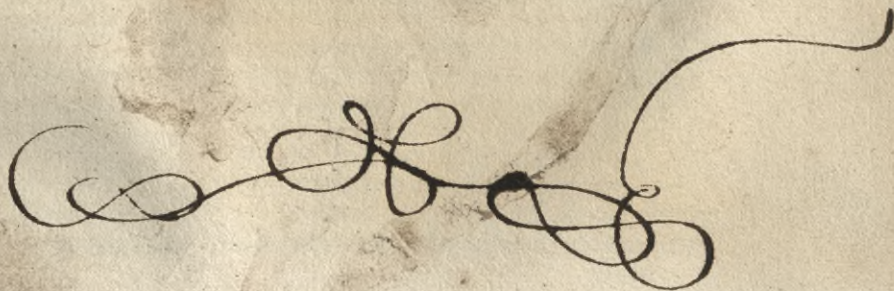
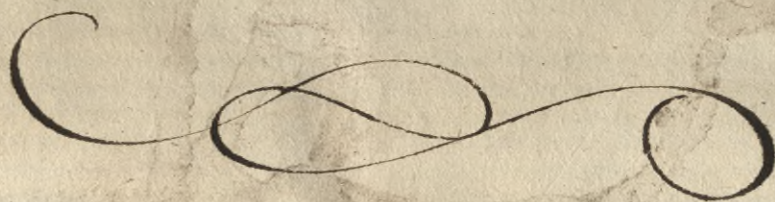

Defensiones curatorū cōtra eos qui
se dicunt privilegiatos compositae ab archiepiscopo armachano.
Et privilegiorū seu mendicantiū p̄tra Armachanū a magistro Rogerio chōnoe

Jodocus Badius ascensus Marco Alexandro Beneventano: viro doctissimo
et appime religioso salutem dicit.

Ecce iterum Marco suauissime quiddam munusculi quod a Trechsel tuo hilari fronte
suscipias velim. Cuius quidem imprimendi banc accepimus occasiones. Siquidem cum
post summam de ecclesia domini Joannis de turrecremata Trechsel tuus opusculum octo ques-
tionum. Ad. Guilbelmi de ockam super potestate aplice et impiali tuo nomini dicatum im-
pressisset: mirabantur nonnulli in quorum manus deuenerat: atqui tam dissona et aduersa (ut aie-
bant) fronte pugnantia: ab una eademque officina sua prodire fineret. Ad quod ille ad manum ha-
bens quod respondeat. Philosophicus (inquit) Jacque adeo verus est deuerbiu. Opposita iuxta
se posita magis elucere. quocirca ut diuersis auditis opinionibus veritas pateat: diuer-
sa et fere contraria opere precium durimus imprimere. Non enim nostrum est auctorum scripta cense-
re aut diiudicare: sed ea fidelissime per impressionem multiplicare: ad studiosorum iudicia referre. Tu
illoz vnus: vir sane doctus et religiosus Symon Bergeri: recte inquit instituit: atque ut pagas ha-
beo duo opuscula mere inimica atque inter se repugnantia: que coimpessa velim: quorum alterus
defensorum curatorum contra eos qui se priuilegiatos dicunt: alterum defensorum religionis mendi-
catorum et priuilegiatorum inscribit. quorum prius quidem editus a domino Richardo armacha-
no nuper impressum est: posterius autem a religioso viro Rogerio chonoe ordinis fratrum mi-
norum compositum nondum impressum: imprimi tamen dignissimum est. Perletris autem vtrisque
comperit iam sepe dictum. Ad. Joannes trechsel in posteriori opusculo multa cum opere. xc. dies
rum Ad. Guilbelmi de ockam quadrata contineri. quapropter utile visum est ut in eadem
chartarum forma coimprimeret: ut cum illo aut cum alio eiusdem quantitatatis opere colligari
posset. Admonuitque ut hec paternitati tue Marco prestantissime nota facerem: precarerque
viri grater tantillum muneris accipere digneris. Qua in re seclusa morositate eiusdeze fe-
re quibus ab illo accepi hec consecutus sum. Vale philosophie presidium. Ex lugduno
ad idus octobrias. Anno Mcccc xvi.

Defensio curatorum

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen. Incipit propositio Ricardi archiepiscopi armachani primatis hybernie facta in consistorio coram domino papa et duobus cardinalibus ac prelatibus ad utilitatem cleri et populi christiani super materia mendicantis ac privilegiorum contra fratres de ordinibus mendicantiis quibusvis apud quinionem octava die mensis novembris anno domini millesimo tricentesimo quinquagesimo septimo. Cuius quidem propositionis thema fuit hoc.

Nolite iudicare

re secundum faciem: sed iustum iudicium iudicare. Iohannis. vii. Pater sanctissime in principio mei sermonis presteo: quod non in-

tendo aliquid asserere aut temere affirmare quod fidei obviet christiane aut doctrine catholice quod etiam non est intentio mea destructionem seu cassationem ordinis mendicantiis approbatorum ab ecclesia aut a summis pontificibus confirmatorum expetere: aut etiam suadere. Sed potius suadebo ipsos ordines debere reduci ad puritatem sue institutionis primarie: semper sanctitatis vestre correctioni obedire paratus. Et ut ad materiam meam statim descendam: ecce pater sanctissime accedens londoniis pro mee ecclesie armachane quibusdam negotiis doctores aliquos satis doctos super mendicitate et mendicatione christi domini salvatoris nostri ex adverso repperi disceptantes. Et sepius inuitatus ut populo predicarem septem aut octo sermones ibi preli in vulgari et sub prestantione scripta in publico novem conclusiones expressi propter quas et que tunc dixi fratres ad istam sanctam sedem licet friuole appellarunt.

Conclusio prima.

Secunda

Tertia
Quarta

Quinta

Sexta

Septima

Octava

Prima conclusio hec erat: quod dominus iesus christus in sua conversatione humana semper pauper erat. non quia propter se paupertatem dilexit aut voluit. Secunda fuit quod dominus noster iesus christus nunquam spontanee mendicavit. Tertia erat quod christus nunquam docuit spontanee mendicare. Quarta conclusio erat siue quartus articulus quod dominus noster iesus christus docuit non debere hominem spontanee mendicare. Quinta conclusio erat siue quintus articulus quod nullus potest prudenter et sancte spontaneam mendicitatem super se assumere perpetuo observandam. Sexta conclusio quod non est de regula fratrum minorum mendicare et spontaneam observare. Septima conclusio erat de materia illa quod bulla domini Alexandri pape quarti que magistrorum libellum condemnat: nullam premissarum conclusionum impugnat. Octava conclusio et prima de privilegiorum materia erat ista: quod pro confessione parochiano- rum alicuius ecclesie facienda cum exclusione

Richardi armachani

loci alterius eligibilior est parochialis ecclesia: quam fratrum oratorum siue ipsorum ecclesia. Nonna conclusio erat et secunda in ista materia. Quod ad confessionem parochiano- rum cuiusvis ecclesie vni persone singulariter faciendam: eligibilior est persona ordinaria seu ordinarij quam fratrum persona. Has conclusiones pater sanctissime me in publicis meis sermonibus scripturis sacris et rationibus tanquam probabiles suasi. ut potui et in presenti deo duce suadebo. Et etiam declarabo aliqua graviora que ibi tunc non dixi sicut fratribus ipsis ibi promissi adhiere: in presenti sanctitati vestre humiliter supplicans et devoto: quod in conclusionibus preactis et rationibus quas ad eas suadendas adduxi et adducam: et fratrum rationibus ex adverso iustum iudicium adhibeam. ut si fratrum rationes fuerint fortiores sim ego punitus. si vero e contra: ipsi fratres pro scandalis: detractionibus et convitiis publice et occulte mihi per eos illatis super quam materia malo tolerare quam agere: legitime puniatur. Observato quo ad omnia quod primo assumpsi. Nolite iudicare secundum faciem: sed iustum iudicium iudicare.

Nonna.

Sed quia secundum legem dei et nature communem negocium privato preferri debet: a privilegiorum materia quam totum clerum et totum populum christianum concernit volo incipere. Et dico ut mihi videtur quod si queratur quis locus est eligibilior pro confessione a parochiano alicuius ecclesie singulariter faciendam: videtur mihi quod sua parochialis ecclesia est locus eligibilior oratorio fratrum siue ipsorum ecclesia. quod est pro conscientia parochiani confessi bene locus securior et plura vitans incommoda quam fratrum oratorium. Parochialis ecclesia fit locus securior ut singulariter scilicet cum exclusione cuiusvis loci alterius ibi fiat confessio. et etiam ut sepultura fiat inibi quam fratrum ecclesia patet. quod est locus a deo et lege eius preceptus. Dicis enim deuteronomio ca. xij. Hec sunt precepta et iudicia que facere debetis. Et cito post. Ad locum quem elegerit dominus deus vester de civitatibus tribubus vestris ut ponat suum nomen ibi et habitet in eo venietis et offeretis in illo loco holocausta et victimas vestras decimas et primitias manusum vestrarum et vota atque donaria primogenita bouum et ovium. Et postea sequitur ibidem prohibitive hoc modo. Et ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris sed in loco quem elegerit dominus in vna tribu tuam offeres hostias et facies quocumque precipio tibi. Hec ibi. Ubi constat quod non tantum est preceptum ut in loco electo a deo quem ecclesiam parochialem iuxta verba predicta debemus intelligere si-

De octava conclusione.

AA h

Defensio curatorum

in animo suo ita arguet cur iste mendicus hic meā cōfessionē audiēdo? a necessarijs pro vicijs sibi acquirendis defisteret: nisi de me tale suffragiū expectaret. Unde cū egestas ad peccatū cuius mediatoe indigētie succurrat impellat. Iuxta illud salomonis puerbioꝝ. xxx. cap. Mendicitatē ⁊ diuitias ne dederis mibi: sed tribue tñ victui meo necessaria: ne forte satiatu illicitar ad negandū te ⁊ dicā quis est dñs ⁊ egestate cōpulsus furer et puiem nomē dei mei. Cōsequit̃ q̃ p omni genere pctōꝝ elemosinā applicandā qua poterit e. us mendicitas relevari velit mibi imponere: ⁊ ita nō ero spīritualit̃ bene sanatus. Saluator em̃ suis discipulis querētibz: quare non potuimus eijcere demoniū illud respondit. Hoc autē genus demonioꝝ nō eijcit nisi p orationē ⁊ ieiunium. Math. xvij. ca. Ex quo dico colligit̃ q̃ sicut cuiusq̃ morbo corporali diuerso diuersa pgruit medicina: sic spūali morbo cuiq̃ ē puideda ppria medicina q̃lez iste medic⁹ circa sua intentus vt suspicor mibi nullatenus ministrabit. Cōfirmatur hec ratio: qm̃ satis apparet in facto q̃ isti fratres vbiq̃ p orbem post priuilegiū de p̃fessionibz audiēdis obrētū mōasteria pulcherrima et regalia palatia cōstruxerunt. Cuius rei euidentia siue cā p̃cipua illa est cōfessiones audiēdi facultas: qm̃ anteq̃ illaz facultatē haberēt nullatenus talia p̃struere potuerūt. Itē nunq̃ audis q̃ fratres ad refectionē defectuū parochialis ecclē aut strate cōis seu ad pōitiū reformādos defect⁹ tales elemosinas largiēdas cōfessis imponūt: nec minores vt eas p̃dicatoꝝibus aut p̃dicatoꝝibus seu q̃cunq̃ de alijs mendicantiū ordinibus minoribus largiant̃: s̃ imponūt cūcta sibi ⁊ suo ordini applicātes. Vñ verissimiliter potit iudicari q̃ quēstus p̃prius est in cā q̃re talis medic⁹ p p̃sona extranea est ita sollicitus q̃ tps medicatio nis negligit illi cōneo tot⁹ intent⁹. Itē feci ad B ⁊ facio sp̃ in p̃nti q̃ntā rōem cōclusionē nō leuā asserere. dixi tñ in publico ⁊ i p̃nti dico q̃ rōnē illā nesciebā dissoluere. Conclusio illius rōis est ista: q̃ quisq̃ parochianus p̃fessus fratribz curatis suis ordinarijs neglectis iuxta prātem quā hnt post p̃fessionē bimōi remanet in peccato mortali: ⁊ a nullo peccato mortali absoluit̃. Ad hāc cōclusionē aliquat̃ suadendam nitebar vñū principiū suadere: qd̃ etiam principiū p̃pter cōstitutionē iohanninā vas electionis volebam asstruere: quoniam ibi damnantur de dictis magistri Joānis de poliacotres subsequentes articuli. Primus est q̃ cōfessi fratribz habentibus licentiā generales audiendi cōfessiones tenētur eadem peccata

Richardi armachani

que cōfessi fuerūt iterum cōfiteri p̃prio sacerdoti. Sedus articulus est q̃ stāte statuto oīs vtriusq̃ sexus edito in cōcilio gñali romanus pontifex non pōt facere q̃ parochiani non teneant cōfiteri oīa sua peccata semel in anno suo p̃prio sacerdoti quē dicit parochialem curatum imo nec deus posset hoc facere q̃: vtr̃ dicebat hoc implicat p̃dictionem. Tertius articulus est q̃ papa non pōt dare generalem p̃restitutionē audiendi confessiones qm̃ teneant eadem pctā iterū cōfiteri suo p̃prio sacerdoti quē dicit (vt premittit̃) parochialem curatum. Et erat p̃ncipiū ad hoc probandū q̃ si nūl possunt stare: et nullatenus repugnat q̃ quisq̃ parochianus fratribz sit p̃fessus ⁊ q̃ idem parochianus teneat sub p̃cepto ecclē oīa sua peccata semel in anno suo sacerdoti p̃prio siue ordinario cōfiteri. Primo istud suafit: q̃ non amplius repugnare videret̃ cōfiteri fratribz ⁊ nihilominus obligari siue teneri semel in anno oīa sua pctā mortalia suo ordinario siue suo sacerdoti p̃prio cōfiteri intelligēdo de confessione q̃tum ad id quod est iterabilē in eadē q̃ sibi repugnant sc̃l aut sepius ap̃d fratres offerre ⁊ teneri siue obligari vt semel aut bis siue ter teneat̃ in sua ecclia parochiali in anno offerre: cū vnus actus sit iterabilis meritorie sicut alter. Ista vero duo vltima in nullo sibi repugnant. Itē nec duo p̃ma mutuo se impugnat̃. Item nullus ambigit quin quecunq̃ due p̃pōnes affirmatiue sup̃ simili actu iterabili a diuersis personis aut ab eadē p̃sona pro diuersis locis ac diuersis t̃pibus p̃late valeat simul stare sicuti q̃ iste parochian⁹ audiet vnā missam vel plures apud parochialem eccliam saltem semel in mense ⁊ maxime si vterq̃ actus sit meritorius ⁊ deo acceptus q̃lis actus non dubiū errat confessio. Om̃s autē doctores in illo concordant q̃ actus confessionis est iterabilis meritorie q̃tum ad exp̃ssionē pctōꝝum ⁊ penitentiā. Et nos oēs sepe sic agimus deo vt credim⁹ sic p̃stātes obsequium. Nec mirū est qm̃ act⁹ tales iterabiles meritorie possunt cadere sub p̃cepto vt supra ex p̃fessi in principio articuli precedentis. Possunt igitur p̃fessio faciēda fratri ⁊ p̃fessio eorundem pctōꝝ ordinario faciēda cadere sub p̃cepto: q̃ multo fortius pōt vna confessio sub p̃cepto venire altera libera remanente. Item dñs martinus papa quarr⁹ qui fratribz minoribus facultatem audiendi confessiones conceffit in ipsius priuilegij fine sic dicit. Cōsolum⁹ autem q̃ bi qui fratribz cōfitebunt̃ eisdem suis parochialibus p̃sbit̃eris p̃fiteri saltem semel in anno p̃ut gñale cōciliū statuit

Defensio curatorum

nihilominus teneant. quod de fratres eos ad hoc diligenter et efficaciter secundum datam eis a domino gratiam exhortent. Nulli ergo etc. Hec ibi. Unde iste dominus papa mandat aperte quod non obstat confessione facta fratri: confitens teneatur iuxta concilii generalis statutum eadem peccata suo presbitero parochiali confiteri. Sed huiusmodi decreto videtur hoc constitutio iohannina vas electionis iuxta sensum quem fratres de ea concipiunt obviare et populum eo non informare in publico seipsum (ut videtur) et illos damnando si premissum mandatum domini martini sit fixum sicut firmum videtur esse iuxta rationes premissas. Ideo pater sanctissime ne tantum dispendium continetur in populo christiano amore crucifixi illa constitutio cum celeritate possibilibus declaratur. Adhibi enim videtur quod ita potest intelligi et sic intelligi: quod nullus confessus fratribus tenetur propter defectum potestatis absolventi in fratribus eadem peccata confiteri suo proprio sacerdote cuius contrarium magister iohannes de polia co intellexisse videtur. Item videtur valde mirabile quod fronte fratres audent asserere quod si mul stare non possunt: ut quis sit confessus fratribus de suis criminibus et quod eadem teneatur suo ordinario siue suo sacerdoti proprio confiteri: cum e contra in sua ipsa (ut contra affirmat) habeant quod quicumque in ordine ipsorum confessus seu habitum ipsorum assumens in sua professione aut in suo ingressu non obstante quacunque confessione prior facta tenetur uni ipsorum omnia sua crimina confiteri. Cur ei abnegat de nobis posse servari quod de seipsum observat. videtur mirabile. Item dominus benedictus undecimus in constitutione sua revocatoria constitutionis bonifacii super cathedram que incipit. Si bene recordor. ad perpetuum: fratribus mandat quod ipsi horum tenentur eis confessos quod eadem sua peccata confiteantur suo proprio sacerdoti. Ipse ergo sensit ut videtur quod una confessio obligationem ad alteram omnino non tollat. quoniam si insimul stare possunt. potest alterum precipi altero libero remanere ut mihi videtur iuxta adducta superius. Item sanctus Augustinus in de vera et falsa penitentia. capitulo nono. et sanctus thomas et bona Ventura et alii doctores et glossatores catholici sepe affirmant quod expedit eadem peccata sepius confiteri. Cur igitur illud sub precepto venire non possit propter meritum in populo non video cum mandatum. Nam si cur posset sancte precipi a plato quod quilibet parochianus audiret singulis diebus dominicis duas missas. Hoc igitur principio probabiliter sic suo nimis dura videtur posse inferri conclusio scilicet quod quisque parochianus confessus fratri ordinarius suis curatis omittis per totum annum nec

Richardi armachani

glectis spiritibus siue contemptis: est contemptor siue transgressor mandati ecclesie contenti in illa decretali. Dis utriusque sexus: et per primum redit a fratre cum peccato mortali. et cum deus non remittat peccatum mortale unum nisi mortalia cuncta relaxet. inferat ulterius quod taliter a fratre confessus reuertitur cum omnibus peccatis mortalibus: cum quibus one ratur accessit ad fratrem. Et quod isto intolerabilius aut damnosius possit in ecclesia christi accidere. Vere pater sanctissime ista ratio nec cui solvere nec scio in presenti dissolvere. Unde rogavi londonenses ipsos fratres in publico ut me informarent verbo vel scripto quid iter possem premissas rationes dissolvere. sed illud bucusque non valui obtinere ab eis. Igitur mihi videtur quod ex premissis possum inferre quod persona curati ordinarii est parochiano securior per confessionem padenda singulis. vni persone quam fratris persona. Super quo pater sanctissime. Nolite iudicare secundum faciem: sed rectum iudicium iudicare. Dico secundo et dixi quod persona ordinarii est parochiano suo utilior per sua confessionem padenda quam fratris persona quod est persona a lege dei et sue ecclesie ordinata atque de mandato dei ad illud ministerium explendum exhibita. frater vero ex sola confessione siue licentia summi pontificis ad id obtinet facultatem. nec videtur ambiguum quoniam quisque observando siue sequendo preceptum utilius sibi agit quam precepto neglecto sequendo siue observando iniuri: cum sequendo sola licentia nullum ob hoc premissum mereatur: et quisque observando preceptum mereatur. Unde sequitur quod utilis confiteri potest quisque parochianus. De cursu communi intelligo ordinario suo quam cuique fratri. non enim nego quin raro in casu contrarium possit contingere: sicut cum ordinarius ex aliqua causa certa reddit suo parochiano suspectus. Item hoc sequi videtur sicut in priori articulo: quod suo ordinario confitendo habet duplicis obedientie meritum. scilicet obedientie quo ad legem confessionis et etiam quo ad legem persone. Et confitendo fratri caret horum meritum premissum. Secundo cum non sit parochianus preceptum siue consultus: quod fratribus sint confessi. unde confiteri ordinario videtur sibi utilius. Item persona ordinarii est amplius suo parochiano obligata quam fratris persona et amore sancto ut quisque de cursu communi debet supponere amplius ut tenetur ex cura suo parochiano magis affecta. unde videtur quod sollicitior erit ad utilem medicinam spiritualem sibi adhibendam quam frater cum sit sibi extraneus. Igitur ex illo capite videtur confessio utilior. Item quod iuxta conclusiones immediate premissas persona ordinarii est ad hoc persona securior: unde consequitur quod est utilior. Item innocentius in capitulo illo. Et si animarum. unam causam ad istam conclusionem assignat. scilicet quia facilius ad curatum quam ad extraneum

Defensio curatorum

habet accessus. cōcludens q̄ vtilius pādenda est illi parochiani p̄fessio. Et hec causa specialiter h̄z locū in causa infirmitatis de nocte q̄ nō pōt haberi accessus ad fratrem. nec fratri ad infirmū: cū tñ de nocte p̄ accessus ad curatū. Ita q̄ tūc nō obstat cōfessione antea factā fratri parochiano oportebit ordinario confiteri vbi illi p̄fessio multū esset expēdiēs q̄ ordinarius suā vitā priorem agnosceret: q̄m sic possz sibi penitentiā magis aptā imponere cum satis sit notū q̄ q̄ro quisq̄ sepius remissionē acceperit d̄ peccatis. et q̄to p̄ctā ante remissā q̄ uiuora existūt: tanto reddīt grauius sequēs delictum. Qualiter ergo eo casu poterit ordinarius parochiano aptā et cōgruā penitentiam imponere sua p̄pria peccata imponere: aut saltez tā p̄gruā: sicut si eius priore vitā agnosceret. Omnino igit̄ vt cerno vtilius esset p̄fessio propter casus h̄mōi ordinario confiteri q̄ fratri. Itē innocentius secundā cām adduxit. s. q̄ in p̄fessione ordinario facta est erubescētia amplior q̄ cum cōfessio est fratri facta: q̄m quisq̄ amplius erubescit pādere sua peccata illi quē quotidie cernit p̄sentem q̄ vni extraneo quē forassis nō videt nisi semel in anno. Itē multū est vtile p̄rogatis vt vnus suaz et sue vxoris p̄fessionē audiat indiuisē: q̄ sic eoz cōfessor tā q̄ medicus singulorū duoz membrorū vni? corporis vtilius pōt languidis in spiritu sicut in firmis corporali p̄uidere q̄ duo medici: quoz vnus vnū membrū dūtaxat: et scōs medic? aliud membrū solūmodo curare laborat. Vir nō et mulier vnū sunt corpus. Ita q̄ ait saluator. Nā nō sunt duo sed vna caro. Math. xix. cap. Satis ex istis videt q̄ p̄sona ordinarij est p̄sona vtilior p̄ sui parochiani cōfessione illi pādēda q̄ fratri p̄sona. Sup̄ quo pater sanctissime. Nolite iudicare fm̄ facies: sed iustū iudicium iudicate. Dico tertio vt tūc dixi q̄ cōfessio facta ordinario singulariter vt p̄scripsi: vitat plura incōmoda siue dispendia q̄ facta fratri p̄sone. vbi incepti dilatare materiā suā dēdo q̄ p̄uilegia ea que in caplo. Duduz exprimunt fratrib? esse cōcessa et etiā alia multiplicia afferūt et inducūt dispendia: et per p̄ns obseruātia iuris cōmunis in illoz p̄uilegioz rū materiā multa vitat incōmoda. Dico ergo q̄ p̄uilegioz horū obseruātia nō solū abusus eozum a fratribus: afferunt multa incommoda cōfessis: curatis: clero: populo christiano et fratribus. Dico primo q̄ horū p̄uilegioz abusus a fratribus plurima incommoda afferūt cōfessis eisdem: q̄m auferunt securitatē p̄teritam in p̄ima cōclusionē huius articuli. Itē vtilitates p̄scriptas in scda cōclusionē huius

Richardi armachani

articuli: quarū oblatio infert cōfessis fratrib? cōtraria eis incōmoda que debēt quasi intolerabilia iudicari. Item iuxta verba dñi Innocentij quarti: vbi supra alia plurima dispēdia inde pueniunt. Dixit enī hoc modo. Attendētes q̄ ex vsurpatōne h̄mōi nō tantū cōtēptus et indeuotionē populi pducunt cōtra p̄prios sacerdotes: verū erubescētia que est maxima pars penitentie tollit: cum q̄s nō p̄prio sacerdoti quē habet cōmuni et p̄sentem: sed alieno et aliq̄n transcūti ad quē difficilis et aliq̄n impossibilis est recursus sua crimina cōfiteat. Et ce incōmoda cōfessis tria. s. cōtēptus p̄prij sacerdotis: et indeuotio et sublatio p̄prie cōtēptie quā maximā penitentie partē affirmat: que ex cōfessione facta fratribus pueniunt et sequunt immediate. q̄m damnabilis etiā est oblationū detentio et periculosa detractio de cimarū. que non vt quidam mendaciter asserunt v̄elut ceremonialia trāseūt. sed ei a quo omnia recepimus in signū domini reſuari parochialibus ecclesijs indixerunt. hec ibi. Vbi duo alia damna adiūgit. s. detentionem oblationū que solent a cōfitentibus sepe solui eis qui eoz cōfessionem auſcultant: et fratres eas sibi appropriant: cum parochialibus ecclesijs debeant: et est in fratribus damnabile vt affirmat. Que etiā duo sunt curatis damnoſa: q̄ ea que pro victu eis de lege dei et ecclesie p̄uidentur. per fratres ratione huius p̄uilegij subſtrahūt. Dicit enī numeri. xviii. capit. Omnia que ſanctificantur a filiis israel tibi tradidit filijs tuis pro officio ſacerdotali legitima ſempiterna. Et ibidem. Omnis oblatio et ſacrificium et quicquid p̄ peccato atq̄ delicto reddīt mihi aut accedit in ſancta ſanctum tuum erit et filioz tuorum. Item per vsus horū p̄uilegioz a fratribus p̄uenit ipsis curatis vnū aliud mirabile dispendiū: ſcilicet q̄ vultus suoz pecorum quoz curam ab episcopo ſuo recipiunt: non agnosunt. Quod in curam gerente carnalem de animalibus quibuscuq̄ eſſet dānoſum. Item eſt valde damnoſum curatis a ſuis parochianis contemni: et tamen cōtēptus eoz vt ſupra Innocentius affirmat p̄cedit in populis ex hoc q̄ parochiani ipſoz fratribus cōfitentur. Item eſt grauius dānū curatis q̄ occasione abusus p̄uilegioz fratribus conſeſſorū quo ad tres quartas omnū funeralium et etiā omniū aliter p̄uenientium fratribus ex legatōne ſue donatione diſtincte ſue indiſtincte ad vsus quoscuq̄ in capitulo. Duduz cōceſſas. et quo ad quartam cōceſſam curatis et ibi ratatam. quam quartā de multis legatis donatis atq̄

Defensio curatorum

oblatis fratres non soluunt curatis sed infinitis cautelis addibitis vt curati afferunt: ipsi fratres sibi appropriant diuersis quesitis coloribus q̄ inter eos ⁊ fratres quasi vbiq̄ in populis christianis sunt lites cōtentiones ⁊ iurgia infinita: ita q̄ in locis q̄ plurimis a verbis peruenitur ad verbera: ⁊ in mentibus caritas procul abijcitur: que etiam in cōmoda curatis ex alterius priuilegiū abusu proueniūt: scilicet q̄ cum fratres habent cōseruatorias duas nolunt curatos aut alios habētes questionēs cū ipsis coram p̄pinq̄uore suo cōseruatore facere ad iudiciū euocari: sed citari eos faciunt coram magis ab eis remoto vt propter vexationis timorem vt dicitur cōpellant eos a causarum suarū prosecutione desistere quod in mea p̄uincia sepius actum extitit vt aliqui in ista curia presentes affirmāt. ⁊ est super hoc fama cōmunis. Nec et alia multa in cōmoda ex v̄su vel verius ex abusu priuilegiōz fratribus concessorum proueniunt in curatis. Item ex abusu priuilegiōz fratribus concessoz in cōmoda multa in clero pueniunt. Primo q̄ occasione priuilegiū super cōfessionibus audientis iuuenes quasi omnes in studiis generalibus ⁊ in domibus parentum suoz: in quibus quasi vbiq̄ fratres ppter facultatē audienti cōfessiones tanq̄ familiares existunt fratribus cōfitentur: qui iuuenes fratrum fraudib⁹ ⁊ eoz munusculis datis allecti: quia homines p̄uere etatis circūuenire non possunt eorum ordines ingrediūtur nec postmodū permittūtur vt fama laborat q̄ ex eundi ab ordine habeant libertatem. sed cum eis detinentur inuiti donec profiteantur in ordine: immo nec p̄mittunt vt dicitur q̄ cum patre aut matre loquantur nisi sub fratrum custodia ⁊ timore. Super quo isto die in exitu mei hospitij vnus probus homo de anglia qui ob remedium obtinendum ad curiam istam accessit mihi exposuit q̄ statim post pascha proxime iam elapsi fratres apud studium oxoniense eo modo sibi suum filium non habentem annos tredecim subtraxerunt: cū quo illuc adueniēs non poterat: nisi sub fratru custodia existente habere colloquiū: cum scriptura sacra precipiat qui furatus fuerit hominē ⁊ vendiderit eū: conuictus mor morte moriatur. Et odi. vigesimoprimo cap. Hanc igitur penam si non subeant aut aliam penam legitimam nō mihi videretur iustum. Si enim secundū legem pro furto bouis aut ouis debet quis puniri. multo potius p̄ grauiori furto: ⁊ p̄rio leso magis nocivo amplius deberet quisq̄ puniri. quale ē fur tū h̄mōi pueroz ante annos discretionis a cu

Richardi armachani

stodia suoz parentū nec poterunt affirmare q̄ q̄ pueri sic surrepti ad deo obsequēdū deuotius adducūt. Ideo furari eos ⁊ circūuenire licet fraudibus mendacijs et fictis promissis: quoniam hoc est contra decretum apostoli asfirmare dicit enim. Et non sicut blasphemiamur: sicut aiunt quidā nos dicere: faciamus mala vt veniant bona. quorum damnatio iusta est. ad Romanos. iij. capitulo. Utinam viderent in contrariū hoc dicentes libros beati Augustini de mendacio ⁊ contra mendaciū in quibus aperte declarat. q̄ non est faciendum mendacium pro aliquo malouitandō: nec pro commodo acquirēdo. Etiam nec p̄ hominis liberatione aut vita saluanda. et p̄riter videt de alijs q̄nibus p̄cor. Et exprimit vnā inter alias pulcherrimā rationē. Si inq̄t liceret ex tali causa p̄ferre mendaciū tota ecclesie doctrina periret. q̄n tunc predicās fidē in publico ex tali cā posset mēiri. Cur q̄ in docendo fidē sicut ⁊ cetera auditores in cordib⁹ suis n̄ ita possent arguere? Iste s̄m suā doctrinā p̄t dicere licite in multiplici casu mendaciū nescio nec scire nūc possū an talis casus ita instet sibi: igit fidē in docēdo nō debeo addibere. Unde concludit q̄ ad officium iusti hominis nunq̄ pertinet vllatenus proferre mendacium. Item hoc est noue legis p̄ceptum sicut patet. Marci decimo capi. vbi querenti a dño. Quid faciā vt vitā eternā p̄cipiā: taliter respōdet. P̄cepta nosti. Ne adultereris: ne occidas: ne fureris: nec falsū testimoniū dixeris: nec fraudē feceris. Honora p̄m ⁊ matrem. ⁊c. Nō autē lz homini ppter causā aliquā a seipso inuentā p̄ceptū soluere vt videt. tū q̄ ppter hoc saul eiectus erat a regno suo: q̄ cōtra p̄ceptionē diuinā de demolitā tota amalechitarū substantia aialia pinguiora p̄offerēdo deo sacrificio reseruabat. vbi a samuele p̄pheta est sibi respōsū. Melior est obedientia q̄ victima. Et auscultare magis q̄ offerre ad ipem arietum. quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare et quasi scelus ydolatrie non acquiescere. Primi regum. xv. caplo. Itē quia oza extendit manum ad arcam dei et tenuit eam. quoniam recalcitrauerunt boues ⁊ declinauerunt eam: iratus indignatione dominus contra eum percussit eum super temeritate sua et mortuus est. Secundi regum sexto capitulo. Itē p̄pheta domini q̄ de iuda missus est in berbel. quia contra p̄ceptū domini ne comederet aut biberet in illo loco: ibi comedit et bibit. et tamen suus et inuitat⁹ ab alio p̄pheta loci illius qui audito ab eo diuino p̄cepto dicit se esse prophetam si

Defensio curatorum

bi similes. a leone est in redeūdo occisus. sicut scribitur tertij Regū. xij. capit. Nec 7 istis similia satis affirmat esse delictū mortale in fratribus pueros ita furari a suis parentib⁹: imo nō soluz vidēt peccare mortaliter ppter furtum: sed etiam ppter circūuentionē 7 fraudem: cum dominus ipse in auctoritate p̄acta ita affirmet esse p̄ceptū. Ne fraudez feceris sicut affirmat esse p̄ceptum ne occidas: aut etiā ne fureris. Item pariter affirmat ibi falsum testimoniū esse. p̄hibet 7 vitari p̄ceptū quod tamen (vt videtur) fratres exercent in pueris cum eos suis circūuentionibus ita alluciunt. Unde paulus ap̄ls p̄cepit: ne quis su pergrediatur neq; circūueniat in negotio fratrem suū: qm̄ vindet est dñs de his omnib⁹. p̄ me ad thessalon. iij. ca. Et istis consequit graue damnum in populo: quia a multis frustrabit id quod amplius diligunt in hoc mundo. Itē consequit graue damnum in clero in hoc q̄ iam in studijs regni anglie ppter talē subtractionem a suis parentibus puerorū laici vbiq; retrahunt suos filios ne mittant eos ad studiū: quia potius eligūt eos facere cultores agroꝝ eos habēdo: q̄ sic in studijs eos taliter amittere. et sic fit q̄ vbi i studio oronien. adhuc meo tempore erant triginta milia studentū nō reperiuntur sex milia his diebus. 7 maior huius minutionis causa siue occasio p̄missa puerorū circūuentio estimatur. Et quid est istodamno grauius toti clero? non video. Item aliud dānum tā graue qd̄ tendit ad cōsumptionē seu euacuationē doctrine in secularib⁹ cuiuslibet facultatis est q̄ isti ordines mendicantiū propter infinita lucra que mediātibus p̄dictis p̄uilegijs de sepulchris et cōfessionibus 7 alijs que acquirunt tantū multiplicati sunt in conuentibus 7 p̄sonis cōuentū quod nō repitur in studijs cōibus de facultate artiū sacre theologie 7 iuris canonici: vt fertur a pluribus de facultate medicine aut d̄ facultate iuris ciuili nisi raro aliquis vtilis multuz liber venalis sed omnes emuntur a fratribus: ita vt in singulis cōuentibus sit vna grandis ac nobilis libraria vt singuli fratres habētes statum in studijs quales sunt modo innumeri nobile bñt libraria. Et etiā de meis subiectis rectoribus tres aut quattuor nisi ad studiū. 7 dictū est mihi q̄ nec bibliā eis vtilem nec libros alios theologie venales eis cōgruos ibi poterant repire ad suā patriā sunt reuersi: aut vn⁹ eorū salte rediit iā. Si ista nō sit in clero grādis iactura nulla posset in ipso esse: cū ad exitū talē vt intēdat q̄ cleric⁹ in ecclesia null⁹ remaneat ppter fratres: 7 sic p̄bit fides eccle-

Richardi armachani

sie nisi quatenus residebit in fratribus. et ita vt multis videt potius expediret q̄ plati eis crederet vt totā ad qd̄ anhelare vidēt haberent ecclesiā q̄ eā demoliant hoc mō. Quō nō solū admiro: sed stupeo qualī audacia tot boies supra oēs mortales in sapiētia se publice extollētes cōtra p̄bificā rōem 7 cōtra sacre scripture doctrinā taliter se sine modo multis plicāt. Dixit em̄ Arist. scdo libro de aia. q̄ oīm natura cōstantium determinata est rō magnitudinis 7 augmēti. Et cōsequit q̄ legē nature nō seruāt: sed eā abijciūt q̄ in magnitudine 7 augmento terminū sibi nō statuūt. Itē cum scriptura nos instruat. sapie. xi. ca. q̄ deus oia in mēsurā numero 7 pōdere disposuit: cū talis multiplicatio sup̄ medicitate seu medicatiōe vt fratres asserūt sit fundata q̄ nec p̄sonarum numerū certū pōt statuere q̄b⁹ p̄uideat: imo nec vni p̄sone de cetero poterit p̄uidere: nec pōdus. s. vt locū fixū medicātes obtineāt possit p̄figere. Lū vero mendici p̄ singulos dies aut q̄si suū locū egestate vrgēte cōpellant exire: nec mēsurā p̄ois possit statuere. s. vt in singulis diuinis officijs sint in numero certe persone cū pari mō egestate cōpulsī misterijs relictis mendicare sepiissime op̄rebit. cōsequit q̄ modū oīporētis sapientie disponēdi isti d̄ medicatius ordinib⁹ se hoc mō multiplicāt p̄ hoc clerū et populū iportune velut effrōtes vbilibet onerātes. Itā em̄ istis t̄pibus nō posset magnus aut mediocris in clero 7 pplo vix cibis sumi: nisi tales non vocati affuerint medicantes nō more pauperum p̄cētes ad portas vel ostia humilit̄ elemosynā: vt fr̄sciscus in testō p̄cepit 7 docuit mendicando: s̄ curias siue domos sine verecūdia penetrātes 7 inibi hospitatē nullaten⁹ inuitati edūt 7 bibūt q̄ apud eos reperiūt. secū nihilominus aut grana aut filia aut panes aut carnes seu caseos etiā si in domo nō fuerint nisi duo secū extorquendo repositāt: nec q̄sq̄ eis poterit denegare nisi verecūdiā naturalē abijciat. Et est mirum q̄ dñi Gregorij pape sniam nō formidāt q̄ in quodā p̄uilegio publicato platis eccleie ita scribit: q̄ vero vicia sepe sub specie virtutū occulte subintrāt: 7 angel⁹ sarhane in angelū lucis se plerūq; simulate trāssormat. p̄sentū vobis mandam⁹ auctē quatinus si quos de p̄dicatoꝝ fratru ordine se dicētes in vestris partibus p̄dicauerint ad questū pecunie se p̄uertendo per quod religionē eorū qui paupertatem professi sunt cōtigerit infamare: vos tāq̄ falsarios capiatis 7 cōdemnetis eisdem. Tanta est iā in ipsis subtilitas huius artis. vnde pauperes vicarij 7 rectores 7 oīs de populo: quasi vbiq;

Defensio curatorum

istis temporibus cōqueritur. Mirabilis iste modus viuēdi apparet in istis qui se affirmāt debere ex sua professione euāgelii obseruāturos contra christi sententiā discipulos ad euāgelizandum mittentis. Nolite transire de domo in domum. Luc. x. ca. Et cōtra aliā scripturā dicēte. Vtā neq̃ hospitari de domo in domū. Eccl. xxi. ita de curia in curiā: & domo in domū discurrere vt eorū claustrum eis sit carcer. An nō est istud damnum graue in clero? populo? veraciter hoc multis apparet & oīa occasionaliter ex vsu priuilegiōz: immo abusu proueniunt: quoniā ipsa priuilegia predicatōis & auditionis cōfessionum tam extense exercere pretendunt q̃ quisq̃ eos verecundat repellere. Item ista priuilegia & alia infra tangenda afferūt ipsīs fratribus multa incōmoda: quāvis detur q̃ inficiunt eos multis generibus peccatoz. Peccatum em̃ est se immergere peccato inobedientie: peccato auaricie: et peccato superbie. Vides em̃ itaq̃ procuratio q̃ obseruātia horū priuilegiōz omnīū contentōz in capitulo. Dudum. de sepulturis. in clementinis. & etiam alioz premissoz peccatis fratres inficere. Procuratio eorū videtur eos inficere quo ad curatos in peccato iniurie: quia facta est contra ius siue diuinū mandatum quo dicitur. Non cōcupisces domū proximī tui. nō desiderabis uxorem eius: nō ancillam: nō bonem: nō asinū: nec omnia que illius sunt. exodi. xx. cap. Constat aut̃ q̃ hec iura procurata a fratribus fuerāt tempore procuratōis contra iura curatorū. Ig̃itur cōtra diuinū mandatū tunc fuerat ea cōcupiscere. procuratio vero cōcupiscentiam habebat annexā & penitentiāz Causā penuriam in quocūq̃. Item cū nō licebat tunc concupiscere bonem aut asinū curatorū iuxta diuinū preceptū: multominus licuit cōcupiscere ea que curatis erāt utiliora sc̃z iuxta premissa. Item illa procuratio fiebat contra preceptū de dilectione proximī. Diliges proximum tuū sicut te ipsum: qm̃ quisq̃ seipsum sic diligit q̃ nōlet alterum indebite cōcupiscere bona sua. Constat aut̃ q̃ illa iura curatorū tūc nō debebātur fratribus: ig̃it erāt ab eis indebite procurata. & sic p̃tra mandatū dei premissum. Item pariter suadetur p̃ illud. Omnia que cūq̃ vultis vt faciāt vobis vos facite illis. Nec est em̃ lex & p̃p̃ete. vbi cōstat q̃ p̃ ly facere tam agere q̃ om̃ittere debemus accipere sc̃z vt om̃ittamus alijs facere ea que nōlemus: vel que nōle deberemus nobis fieri: & q̃s fratrum velle aut fm̃ eos velle deberet q̃ ab eis monachi aut canonici regulares: aut fratres alterius ordinis tollerēt ab eis priuilegia que

Richardi armachani

iam habent nō puto q̃ aliquis: ig̃it nec ipsi talia iniuriosa curatis illi facere debuerūt. Item priuilegiōz procuratio peccato inobedientie fratres inficit: qm̃ ipsa priuilegia reglās sue professionis impugnat. Primo quidē: q̃ in approbatione sua supponūt & suggerunt q̃ illi quatuor ordines ab ecclesia sunt instituti atq̃ fundati sup̃ mendicitate atq̃ arctissima paupertate. Vides aut̃ q̃ habere ius p̃dicandi fidelibus nō potest stare cum bñdī fundamentis si huic priuilegio siue iuri sit annexa potestas exigendi necessaria vite ab his quibus dicti fratres euāgelii annūciāt: sicut erat in xpī discipulis quando ad illud ministerium exercendum eos direxit. Iuxta illud. Luc. x. c. iam peractū In quacūq̃ domū intraueritis &c. Dignus est em̃ operarius mercede sua. Mendici vero recte tales vt videtur dici nō possunt. qualiter em̃ dici possit vere mendicus? nō dico mēdicās habens ius liberū vite necessaria exigendi: nō video. Unde nec inquisitores prauitatis heretice qui dicuntur abuti sepiissime p̃tate eis cōcessa verantes sepe diuerfas personas litteratas & laicas volētes remediū querere de iniurijs illatis per eosdē inquisitores aut ordinis sui fratres: ita vt timore verecūdie seu notationis sup̃ eā heresis & finalis iniūdiū quale dicitur sepius exercere pecunie summas graues ab eis extorquent nec quinis penitentiarius aut lector bñs de cerro siue ex pacto necessaria vite sue. vides dici vere mendicus. Et sic ista ministeria procurando & etiā exercendo suā p̃fessionē dissoluūt. & ita vides q̃ tam procuratio q̃ volendo tale priuilegiū ipsi procurantes suā regulā de mendicitate. nō dico de mēdicatōe que actū solū signat volebāt abicere: & sic eā in cordibus suis abiecerūt: sicut in simili ait saluator. Qui viderit mulierē ad concupiscendū eā iam mechatus est in corde suo. Math. v. ca. Si vero fratres astruerunt & vere vt mihi videt sicut inferius suas debo q̃ huic ministerio siue officio p̃dicandi in ipsis nō est annexa facultas exigendi vite necessaria ab his quibus euāgelii xpī annūciant: qm̃ nō sunt vocati fratres aut missi ad tale ministeriū exercendū: s̃ nuda s̃nt līam Causā licētiāz Iqua hec p̃cepit eis aut eos exhortat vt ministerium illud exerceant: ex alio capite idem cōsequit: sc̃z ex priuilegijs sepulture & facultatis recipiendi oblata deo & ex priuilegio audiendi cōfessiones omnīū sibi cōfiteri volētium: qm̃ de lege dei cōfessi nō apparebūt vacui in cōspectu dei scilicet ingredientiē ecclesiam dei pro sacramentis habendis: sicut p̃t̃ Exodi. xxi. capi. Inobedientie peccatum in

Defensio curatorum

currunt: quia cōtra doctrinā aplī ad Roma.
r. cap. illud exercent. cum dicat. quomodo pre-
dicabunt nisi mittant? Sicut scriptus est. *M*
speciosi pedes euangelizantiū pacem euāge-
lizantiū bona. Et ad hebreos quinto. Nemo
sumat sibi honorem: sed qui vocatur a deo si-
cut aaron. Et cōtra christi doctrinā. Nolite
vocari rabbi nec vocemini magistri. vn' enī
est magister vester christus. *M*atth. xxiij. Sūt
ergo inobedientes qui in p̄fessione sua euāge-
liū christi seruare p̄mittunt: et tamē contra le-
gem suam in euāgelio traditam priuilegiū ta-
le procurant. Item de fratribus minoribus h̄
specialius videtur posse inferri: quoniā nemo
ambigit quin facilius et laxius obseruanti-
e ac minoris meriti sit in eis cū istis priuilegijs
sup̄ facultate predicādi: cōfessiones audiendi
sepulchras habendi: et tres quartas oīm pu-
erū sibi appropriandi malle vitā transfigere
q̄ viuere sine illis sine quibus a beato francis-
co fuerunt instituti. Igitur illa priuilegia pro-
curando retro respuerunt postq̄ miserūt ma-
nus ad aratrū cōtra p̄ceptum et regulā san-
cti francisci. Dicit enī in eius regula isto mo-
do. cap. scđo. *I* finito vero anno p̄bationis re-
cipiantur ad obedientiam p̄mittentes: istam
vitā et regulā semp̄ obseruare et nullo mo-
do licebit eis de ista religione exire iuxta man-
datū domini pape: q̄ s̄m sanctū euangelium.
Nemo mittens manū suā ad aratrū et respi-
ciens retro aptus est regno dei. *H*ec ibi. *Q*ui
igit̄ talia priuilegia procurarūt: quia retro nō
dubius respuerunt: peccatū inobedientie cō-
traxerunt. Item cum dicat in principio eius-
dem secundi capituli. Si qui voluerint hanc
vitā accipere et venerint ad fratres nostros
mittāt eos ad suos ministros puīciales qui
bus solūmodo et nō alijs recipiendi fratres li-
centia concedat̄. ministri vero diligenter eos
examinēt de fide catholica et de ecclesiasticis
sacramētis: et si hec omnia credāt et velint ea
fideliter confiteri et vsq̄ in finē fideliter obser-
uare etc. *I* finito vero anno p̄bationis etc. *I* fra-
tres vero ecōtrario priuilegiū procurarunt q̄
tam inferiores in ordine q̄ puīciales mini-
stri possunt homines ad ordinē suū recipere
immo ipsi fratres indifferenter hoc faciunt: et
cum sic priuilegiū pcurando volebāt regulā
suā in illa parte dissoluere seu laxare: conse-
quitur q̄ peccatū inobedientie cōmiserūt aut
si sine priuilegio ista agant: nō minus contra
suā professionem inobedienter hoc agunt.
Item hoc idē cōsequitur propter illam clau-
sulā regule: ministri vero diligenter eos ex-
aminent etc. *C*ontra quā clausulam directe a-

Richardi armachani

gunt quotidie cum quasi nullus ad eos acce-
dat nisi iuuenis circūuētus q̄ nec nouit quor-
um aut qualia sunt ecclesie sacramenta nec scit fi-
dem ab heresibus separare et nihilomin' vitē
reperit fratrū locus notabilis q̄m sit ibi pu-
erorū ista decēniū puentus vn' aut saltē dis-
midius. *Q*uis pōt ambigere quin istud in fra-
tribus inobedientie sit p̄ctm̄ proueniens in
ipsis ex priuilegijs p̄tactis quibus ita dita-
tur et taliter honorant q̄ pueri ad eorū vota
faciliter inclinantur et precipue q̄ audīt cō-
fessiones in domibus suis et in domib' parē-
tum puerorū. Igit̄ huiusmodi procuratio pri-
uilegiarū istorū et abusus eorū peccatū ino-
bedientie inficit ipsos fratres. Item cū in re-
gula sancti francisci dicat̄ et in caplo. *E*xp̄t
de verborū significationibus. libro. vi. etiam
declaret̄ a fratrib' obseruandū q̄ fratres nō
predicent in episcopatu alicui' epī cum ab il-
lo fuerit illis cōtradictū. *E*t sanct' *I* francisc'
in testamento suo sic dicit. *E*t si haberem tā-
tam sapientiā q̄ tam habuit salomon et inue-
nirem pauperulos sacerdotes hui' seculi in
parochijs vbi morant̄ nolo predicare vltra vo-
lūtātē iporū et ipsos omēs alios volo tēre: ama-
re: et hōrare: sic meos dños etc. et dñi mei sūt etc.
*H*ec ibi. *Q*ualē vero reuerentiā frēs sacerdo-
tib' pauperulis exhibēt ostendi nō pōt nec po-
terit cū sit nulla sed irreuerētia vbilibet loco
sui reperiri poterit subrogata. *I*psi econtra
priuilegium in caplo. *D*udū: cōtēctum procura-
runt sibi concedi et sic procurando in volunta-
te sua p̄ctm̄ inobedientie habuerūt: q̄ legem
illam eis prius imposita tollere voluerūt. *D*i-
cit enī beatus Augu. sup̄ illo versiculo psalmi
cxvij. *L*egē pone mihi dñe: hoc modo. *Q*ui
timore pene nō amore iusticie opera legis fa-
cit: profecto inuitus facit. quod autē inuitus
facit si fieri posset vellet vtiq̄ non iuberi: ac
per hoc legis quā vellet non esse non est ami-
cus sed potius inimic': nec mūdatur opere q̄
imundus est voluntate. *H*ec Aug. *C*onstat au-
tem q̄ fratres procurantes vt non obtem-
perant episcopi in sua diocesi possint predica-
re et confessiones audire volebant regulā
contrariam omnino non esse et sic ex tunc eā
non amore iusticie sed solum timore pene ser-
uauerunt: et volebant eis illam iussam nō eē
et ita non illius legis prioris amici sed inimi-
ci tunc erant. et secundum Augustinū immū-
di voluntate. Item isti procurantes priuile-
gia que suā regulā seu professionem impu-
gnant non possunt vt videtur *I* fideliter eo
casu proferre illam. clausulā orationis domi-
nice. *I* fiat volūtas tua sicut in celo et in terra.

Defensio curatorum

Albat. vi. c. cū tamē ad id ex p̄fessione euāge-
lij teneant. Sic em̄ sc̄tus fr̄cisus suā reglā
inchoat. Regula et vita fr̄atrum minorū hec est:
sc̄z dñi nostri iesu xp̄i sanctū euāgeliū obserua-
re cum nulli sit dubiū qñ volūtas dei. s. eius p̄-
ceptū siue cōsiliū sit q̄ fratres suā regulā ab
eis p̄fessam in finē obseruēt: cū hoc etiā p̄ci-
piat in reglā sc̄do. cap. Et isti p̄curātes in cor-
de suo ecōtra p̄curant vt obseruātia relaxet.
Un̄ cōsequit q̄ p̄curātes pctō inobedientie
quo ad deū? quo ad suā regulam sunt infecti.
Itē et alio capite videt hoc: qm̄ nec p̄fessōes
audire: nec p̄dicationis officiū exercere pore-
rūt isti fratres sicut nec alij nisi ad sacros ordi-
nes p̄moti ad quos cū pctō inobedientie (vt
videt) p̄mouent cū sit lex cōis eccl̄ie q̄ nulli
p̄moueat ad ordinē sacrum nisi habeat titulum
sufficiētē ad vestiturū habendū et victū qua-
lez titulū: qz fratres nō hnt cū sint (vt dicūt)
vere mendici: cōtra hāc legē vt videt omnes
et singuli p̄mouent: et sic nō tm̄ inobediētie: s.
etiā ambitionis cā sublimē statū p̄curando si-
bi cōcedi peccatū incurrūt. Itē cū regula san-
cti fr̄cisici p̄cipiat eodē caplo de p̄dicationib?
q̄ nullus fr̄atrum poplo penitus audeat p̄dica-
re nisi a gñali ministro hui? fraternitatis fue-
rit examinatus et approbatus et ab eo p̄dica-
onis officiū sibi cōcessum. Et cōtra est priuile-
giū procuratū: vt sc̄z ministri p̄nicipales pos-
sint id facere. Fratres hoc p̄curātes iterū cō-
tra suā regulā p̄curabāt: peccatū p̄ cōsequēs
inobedientie cōmittendo. Itē sanctus fr̄cis-
cus in testō suo sic p̄cepit. P̄ceptio firmiter
obedientiā fr̄atrib? vniuersis q̄ vbiq̄q̄ sine
nō audeat petere aliquā litterā in curia roma-
na p̄ se vel p̄ interpositā p̄sonā: neq̄ p̄ eccl̄ia
neq̄ p̄ aliquo loco neq̄ sub specie p̄dicationis
neq̄ pro defensione suoz corporū. Hec ibi. Et
fratres ecōtra per seip̄os ista p̄uilegia et etiā
per lras p̄curabāt: qm̄ in ipsis priuilegijs cōri-
net. vestris precibus inclinati etc. Et sic videt
q̄ illa p̄curatio ipsos p̄curātes inobedientie
pctō infecti. Sz fortitan fratres hic dicerent
q̄ dñs papa Gregorius nonus: sicut dicit in de-
cre. dñi Nicolai tertij. Exijt q̄ seminat. decla-
rauit fratres nō teneri ad mandatū fr̄cisici
in illo testamento contentū. Et respondeat
dem fr̄atrib? q̄ dñs Nicolaus non asserit q̄
Greg. nonus taliter declarauerit: sed dicit si-
cut asserit. Unde videt q̄ fratres sup̄ hoc nul-
lam declaratoriā litterā habuerunt: qm̄ verifi-
mile est si quā litterā habuissent q̄ illam exhib-
uissent corā dño Nicolao. Et tūc vt videtur
nō dixisset vt asserit sed vt in eius lris vidim?
cōtineri. Item esto q̄ dñs Gregorius talit̄ de

Richardi armachani

clarauerit nō aliud intēdebat q̄ id qd̄ sue ra-
tiones cōcludūt. Dicit em̄ dñs Nicolaus in p̄-
dicta decretali. Exijt: isto mō loquens de ipso
dño Gregorio nono qui sicut asserit attēdens
piculū aiarū et difficultates quas p̄p̄ hoc pos-
sent incurrere dubietatem de ipsoz cordibus
amouēs dicit fratres ipsos ad ipsi? mādari ob-
seruantia nō teneri qd̄ sine p̄sensu fr̄atrum et ma-
xime ministroz quos vniuersos tāgebat obli-
gare nequiuir: nec successorē suū quolibet ob-
ligauir: cū nō habeat in parē par imp̄iū. Nos
aut̄ circa p̄sentem articulū nihil durim? inno-
uandū. Hec ibi: vbi qz dñs Greg. dicit. Vide-
tur q̄ dñs Gregorius si qd̄ fecit nō aliud in B
egit q̄ decretū aut declarationē q̄ fratres ad
illud mādātū sancti fr̄cisici nō fuerāt obliga-
ti: intelligēdo quatenus erat mādātus ipsius:
qm̄ nil amplius probat p̄ rōes ipsius. s. q̄a nō
fuerāt euocati ad hoc oēs quoz interfuit: et q̄
par in parē nō hz imp̄iū. Cum qua declara-
tione videt stare q̄ fratres illud testm̄ nullo-
minus seruare tenebant et in p̄senti tenentur.
si auctoritate diuina p̄ franciscū illud tradis-
tum erat eis: qm̄ ad mandatū dei nō oportuit
vocare mistros nec successorē francisci deo mā-
danti par fuit: sic q̄ rōes ille nō obs̄t quin
de mandato dei et auctoritate eius intimatis
fratrib? p̄ franciscū fratres: tūc tenebantur
et in p̄senti tenent illud testamentū seruare.
Māte sic fuerit ex eodez testamento in fine
videt vbi sic dicit. Et nō dicant fratres. hec em̄
est alia regula que est recordatio ammonitio
et exhortatio et meū testamentū qd̄ ego frater
fr̄cisus paruulus facio vobis fr̄atrib? meis
benedictis p̄pter hoc vt regulā quā dñs pro-
misimus meli? catholice obseruemus et gene-
rales ministri et omnes alij ministri et custodes
per obedientia teneantur in istis verbis non
addere vel minuire et semper hoc scriptū ha-
beant secū iuxta regulam et in omnibus capi-
tulis que faciunt qñ legunt regulā: legant et
ista verba et omnibus fr̄atrib? meis clericis
et laicis p̄ceptio per obedientiam vt non mit-
tant glosas in regulam: nec in istis verbis dis-
cendo ita voluit intelligi. sed sicut mihi dedit
dominus pure et simpliciter dicere et scribere
regulam istam: et verba ista simpliciter et sine
glosa intelligatis. et cum sancta intentiōe ob-
seruetis vsq̄ in finem. Hec ibi. Et quibus vi-
detur q̄ fratres possunt vnum eligere de duo-
bus. Aut institutorem ordinis sui franciscum
mendacium affirmasse: et ita esse damnatum.
Vel verum esse quod dicit q̄ scilicet suū testa-
mentum nō est alia regula: sed recordatio pri-
us date: et ita sicut tenent priores regulam: sic

Defensio curatorum

et hoc testamentum tenent seruare. Item cum franciscus affirmet quod propter hoc ipse testamentum hoc fecit fratribus suis benedictis ut regulam quam deo promiserunt melius catholice obseruarent. aut illud fecit mendacio et iterum dicent illum damnatum. aut testamentum suum seruando suam regulam magis catholice obseruarent et per consequens sine obseruantia testamenti illius minus catholice suam regulam obseruarent et ita fuerunt in procurando declarationem contrariam respicientes retro. et in via regni dei retro gradi et inepti: et sic inobedientie peccato infecti. Item cum ipse per obedientiam fratribus suis preceperit quod non adderent nec immutarent et quod istud testamentum secti haberent et cetera que sequuntur: aut imple in negotio tanti periculi precepit et asseruere deberent hoc peccato ipsius esse damnatum. aut quod iuste et sancte ita precepit: et habent ostendere cur alleuando tante sanctitatis pondus non respicerent retro sic se regno dei faciendo ineptos. Item cum in his verbis franciscus affirmet quod dominus dedit sibi simpliciter et pure hanc regulam et hec verba dicere et scribere: aut propter tantum mendacium in exitu huius vite dicent eum damnatum. aut quod vere dominus dixit sibi: quod et ita diceret fratribus suis: et sic ipse diuinum mandatum in hoc fratribus suis dicit: et per consequens non obstante quod illud testamentum ratione mandati sancti francisci non teneant fratres seruare nihilominus: quia est mandatum dei eis per sanctum franciscum suum institutorem expressum istud seruare tenentur. Eligant fratres quod uoluerint ex duobus: et puro quod eligent affirmare quod sancte sine tantorum mendaciorum peccatis decessit. et sequitur quod fratres procurando litteras apostolicas contra mandatum dei et sue regule se peccato inobedientie infecerunt. Loquor contra fratres minores diffusius super isto: quod ipsi londonienses incoarctant negotium occasionem alijs ordinibus ministrantes. Et quod ipsi pre ceteris de perfectione euangelica disputantes eam spontanee mendicitati ascribunt intantum quod unus de ipso ordine predicando in festo omnium sanctorum ut mihi fuerat reportatum descriptis quattuor gradibus paupertatis quartum perfectionis maioris: immo summe perfectionis euangelice affirmabat: scilicet nihil in mundo habere proprium aut commune sed mendicare cum christo: quod dictum statim vestrum sicut et omnium nostrum qui sumus inferiores pater sanctissime scandalizat. Et ob hoc sicut super alijs supra tactis. Nolite iudicare secundum faciem: sed rectum iudicium iudicate. Uidef enim valde mirabile: imo uerum loquendo uerisimile non uidef quod per mille

Richardi armachani

annos et fere ducentos nullus ordo erat in christi ecclesia militante quam Johannes apostolus appellat hierusalem circa principium. Apocalip. xxi. cap. Et ego iohannes vidi ciuitatem sanctam hierusalem nouam de celo descendente a deo paratam: sicut sponsam ornata viro suo qui perfectionem euangelicam obseruauit: sed quod franciscus ad hoc primo ordine adinuenit. si enim ecclesia militans in verbis Iohannis: si pro qua hierusalem appellat cum affirmet eam de celo descendere satis constat quod tempore illo ecclesia militans: quia de celesti triumphante descendens sui institutoris christi perfectionem habebat tanquam sponsa a christo sponso suo ornata: et non erat ita deformis ut apice summe perfectionis careret tunc et tot annis sequentibus. Quis tolerabiliter possit audire quod franciscus in fide nouicius melius atque utilius viam humane perfectionis instituit quam deus omnipotens omnibus bonus omnisapiens fecerat in hominis institutione primaria quam tamen deus instituit: quod eo formato statim posuit in paradiso ut operaretur et custodiret illum initio sacre scripture tradente. ubi operationem corporalem: sufficientiam ac possessionem rerum immobilium et earum pro suo usu custodiam mendicitati ut mihi uideatur docuit preferendas: quam tamen in paradiso posuit ut operaretur et custodiret illum. Et alia scriptura concordat: quia homo nascitur ad laborem ut auis ad volandum. Job quinto. Et ut illum paradisum scilicet tanquam suum custodiret: in quo bonorum mobilium et immobilium affluentiam obtineret. sed de isto infra loquar diffusius. Uidef igitur ex premissis quod fratres procurando ista privilegia seipso peccato in obedientie infecerunt. Item in procurando ista privilegia fratres uident peccatum auaricie incurrisse. Primo quia non procurauerunt sibi privilegia alia super alijs articulis sacerdotalis officii sed ut possent pueros baptizare ut possent in subsidium curatorum in die pasche parochianis sacramentum eucharistie ministrare aut extreme unctionis eis sacramentum conferre ubi esset tantum meritum pietatis quantum in istis aut amplius: sed super his solum privilegia huiusmodi omittis ceteris procurabant: quibus directe vel indirecte commoda temporalia annectuntur mirabiliores cunctis mercatoribus et etiam artificibus in his effecti artifices quo ad lucrum adiuncta sua perfessione quam fingunt super sua mendicitate seruanda. Non enim puto quod erata mundi origine via fallacior siue callidior ad opes facile conquirendas quam premissa privilegia mendicitati sacre obligatione vere seu fictae adiuncta. Item cum constet

Defensio curatorum

nō obstante q̄ fratres haberent potestates liberam recipiendi ad sepulturam in locis ipsorum: nihilominus remanere poterat in suo robore ius cōmune: scz q̄ omnes oblatiōes et omnia funeralia deberent ecclesijs et ipsorum curatis. Quod igit̄ vnum cum altero a fratribus fuerat procuratum: patenter videtur innuere q̄ illius procuratiōis auaricia causa erat. Est em̄ regla Aristotelis primo posteriorū. Ad cognoscendū alicuius passionis seu effectus subiectum seu causam precipuam vt provide inquiratur que est causa qua immediate posita ponitur ipse effectus: et qua perempta perimitur. que regula satis affirmat q̄ cōmodum temporale fuit in procuratione horum priuilegiū causa precipua: cum sine illa pcuratio hec nō fiebat: et ea sola fuerant pcurata: que ista cōmoda obtinebant. Cuius rei satis patens est signum q̄ nō mox Thobie ad sepeliendū rapiunt corpora pauperum defunctorū. sed instar vulturis vltra mare ad quingenta miliaria sua alimenta adorando sentientes ea querrunt. sicut dicit Auerroys cōmentator secūdo de anima: sicut recolo. capitulo de odore. Vocem signūz satis affirmat q̄ fratres istud sepulture cum alijs annexis oblatiōibus priuilegiū propter alimentū precipue: non propter misericordie exercende meritū procurarūt. Item de priuilegio audiendi cōfessiones omnium in distincte aliud probabiliter vt videtur suspicari nō poterit: cum quisq̄ sanctus pter ipsos audire cōfessiones borefcat: quoniam nimium est cuiq̄ peccata sua agnoscere: si aliena non discat. Unde nec monachi albi aut nigri nec regulares canonici officij tale desiderāt aut alij viri sancti: nec dubium si ex deuotiōe sancta talis procuratio prederet: q̄ in alijs alijs viris deuotis nō in solis fratribus aliquotiens appareret. Unde p̄babiliter pōt inferri q̄ auaricia tanq̄ causa precipua in tali pcurratione mentem procuratis infecit. Item ad hoc q̄ regula sancti fr̄cis precipiat isto modo. Precipio firmiter fratribus vniuersis ne habeant suspecta cōsortia vel cōsilia mulierū neq̄ ingrediant monasteria monacharū pter illos quibus a sede aplice cōcessa fuerit licentia specialis. et ne fiat cōpatres viroz aut mulierū ne hac occasiōe inter fratres vnde de fratribus scandalū oriat̄: et fratres ecōtrario pcurarūt: videlicet vt audire possint cōsilia secretisima mulierū reginarū et aliarū omnium indistincte etiam capite inclinato ad caput mulierū irreuerēter nō insequētes vestigia seti iob: q̄ dicit. xxxi. c. Pēpigi sed cū oculis meis ne cogitarē qdē de p̄gineita vt p̄ tale p̄sortiū tā cū

Richardi armachani

pulcherrimis dñab' philosophent in cameris. Un per orbē scādala que nolo expm̄ere de fratribus sunt exorta patenter vt multis videt per abusum huius priuilegiij. imo per abusum sue regle a priuilegio occasione sumpta inobedientie pctō seipsos inficiunt. Itē q̄ bonū priuilegiū pcuratio pctō superbie mētes pcuratiū infecit. multipl'r suadet. Primo q̄ in decretali. Exij. in clementinis de p̄borum significatiōe affirmat q̄ sanct' franciscus suos fratres in paup̄tate summa et hūilitate fundare volebat. Et constat q̄ pcurare honoris ecclesiastici statū sublimē hūilitatē ipugnat et ambitionis pctm̄ habet annexū. g. 7c. Probat minor assumpta per auctoritates tam t̄ctas. et per illud saluatoris filio zebedei respōsum. Nescitis quid petatis. ipsis per matrem suā petentibus q̄ vn' eoz sederet ad dexteraz eius in regno suo et alius ad sinistrā. Sup quo dicit crisostomus. Error salutaris qui toti mūdi soluit errorem. Si em̄ apli nō errassent vn de nos cognoscere poteram' q̄ nō oē qd vide tur bonū desiderare bonū est. Nūc aut̄ scimus q̄ aliud est opus bonū: aliud primat' honoris et cito post. Nā desiderij primatus ex iactantia nascit' cordis: qui aut̄ est hūilis corde nūq̄ desiderat supior apparere. et infra. Seculare qdem primatū desiderare et si ratio nō est vel causa est q̄ si iustū nō est vtile est. primatū aut̄ ecclesiasticū p̄cupiscere neq̄ ratio est neq̄ causa. quia neq̄ iustum est neq̄ vtile. Hec ibi. Et multa addit similia quibus nititur suadere q̄ nunq̄ sine ambitione desideratur primat' in ecclesia. Constat autē q̄ habere statūz predicandi et cōfessiones audiendi: est in ecclesia status honoris siue primatus. Inficit se ergo peccato superbie qui illū pcurat. Item cōfirmatur hoc aliter. Cum em̄ apostolus dicat Quomodo predicabūt nisi mittant sicut scriptum est. Speciosi pedes euangelizantium pacem: et euangelizantium bona. ad Roma. x. ca. nec ipsi sunt missi a deo ad illud officium per aliquod preceptū quod ego vidi bucusq̄. Sed videt q̄ ex p̄sumptione propria ad officium illud ascendūt. Lasciant ne aliunde q̄ per xpm̄ ostiū ascendētes vt larrones ab eo iudicentur et fures. Iuxta dicta ipsi' iobis. x. c. Amen amē dico vobis qui nō intrat per ostiū in ouile ouit: sed aliunde ascendit: ille fur ē et latro. Et cōsequēter affirmat. ego sū ostiū. et sic videt eē de eis p̄phetis aut eis similes. de quibus dicit Hieremie. xxi. Non mittebam prophetas et ipsi currebant. nō loquebar ad eos: et ipsi prophetabāt. Unde cito adiungit. Ecce ego ad p̄phetas dic dñs qui furant verba mea vnu

Defensio curatorum

quisque a primo suo. Si enim non sunt missi a christo ipsi furantur verba curatorum et superiorum suorum: quibus solum de iure communi officium predicandi dicitur convenire. Item quod observantia privilegiorum istorum inficiat observantes: etiam modo premissis suadet. quoniam nec precipit fratribus nec ad eorum professionem seu regulam pertinet predicationis officium exercere. Unde liberum non videtur eis predicare in publico aut professiones audire. cum ergo officium tale volunt admittere videntur peccare mortaliter. Primo quia noscunt aut scire deberent quod privilegia ipsa erant procurata mediis peccatis mortalibus supra tactis: et pro usu ipsorum. Cum ergo illis utuntur gratificant procuratorem iniquam: sicut quis manducans de rapina aut furto obrento pro usu ipsius gratificaret manducando ipsam rapinam aut furtum et possidens beneficium ad eius commodum symoniaci procuratum communicaret cum procurante in symonia peccato: et illud gratum haberet et esset sub illo decreto apostoli ad romam. primo. ca. Qui talia agunt digni sunt morte: non solum autem et. ut supra posui. Nec excusari per concessionem siue licentiam domini pape potuerunt. ut videtur. Quoniam dominus papa in sua concessione obstantiam illam non posuit nec eam ponere decussit scilicet. Concedimus ista fratribus non obstante conscientia eorum perversa: sed solas obstantias iniuriam humanorum videtur intendere relaxare: sicut si homicida symoniaci aut habenti corporalem defectum latente qui eum redderet inhabilem: concederet facultatem plura beneficia curata retinendi: non propter hoc potest inferri quod licite siue iuste illa poterit retinere: si iuste secundum quid scilicet quod ad hoc quod non impugnet illius legis obstantiam. et sic si beneficia retineret non obstante dispensatione peccaret mortaliter. Sic etiam mihi videtur in nostro proposito: scilicet quod hoc quo ad ius illud quo talia ministeria solum debentur curatis per dominum summum pontificem cum fratribus dispensetur: non propter hoc potest inferri quod fratres iuste poterunt simpliciter privilegiis illis uti: sed iuste secundum quid scilicet quo ad hanc legem eis prius obstantem. Cum quo stare videtur quod sine peccatis mortalibus illis privilegiis uti non possunt quoniam ut videtur per gratificationem illam contra hunc ab eis retentam remanet in peccato mortaliter ac si ipsi tunc aut procuraret aut procurantibus assentirent. et si dixerint ipsi fratres: quod fratres possunt et poterunt penitere de isto peccato: et sic non potest concludi quod iam aliqui remaneant in peccato. contra dicitur quod sicut in furto non poterit quis veraciter penitere nisi prius factam restitutionem sublatam sic nec in nostro proposito. sed diceretur quod in presenti

Richardi armachani

saltem habet iuste quantum ad curatos beciorum et emolumenta inde sequentia. quia per summum pontificem qui sufficienter potestatem habet et habuit ad eadem concedenda et ita ea restituere non tenentur. ibi contra dicitur quod non obstantibus titulo acquisito per dominum summum pontificem restituere indirecte licet non directe artari videntur: quoniam dominus papa illam culpam gratificationis preactam in procedendo privilegium non relaxat imo nec potuit relaxare fratribus ipsis non vere penitentibus aut contritis. et quod illud peccatum manet in fratribus non possunt. ut videtur. Veraciter penitere nisi iura subtracta rectoribus quantum in eis est. restituatur. Unde videtur quod fratres quod non restituunt. illa iura quod vis etiam propter concessionem domini pape factam fratribus non debeant de lege humana curari: fratres non possunt veraciter penitere. quis enim vere peniteat de alicuius rei acquisitione iniqua et nihilominus de eius retentione letatur: nemo. ut videtur. probabiliter iudicandum. Fratres igitur penitentes et ipsa privilegia observantes sunt peccatis preactis mortalibus involuti siue infecti. Item de ista licentia in casu consimili tractat beatus Bernardus diffuse in secunda epistola ad adam monachum. Et est casus quod ille monachus post professionem suam in monasterio suo factam quo ad perpetuam moram ibidem sicut habet de more. ut dicitur ad aliud monasterium cum suo abbate accessit ubi moratus est de licentia sui abbatis. et eius mandato petita etiam super hoc summi pontificis licentia et obtenta. quem Bernardus aperte redarguens niti ratione multiplici affirmare quod nec sine peccato etiam de iussu sui abbatis debebat hoc facere nec de licentia summi pontificis cuius licentiam petere non debebat. Ad suadendum primum supponit unum principium quod etiam aristoteles tertio ethicorum describit. et ponit scilicet quod sunt aliqua bona simpliciter bona que fieri mala non possunt. et aliqua mala que fieri simpliciter bona non possunt. Et inter ista extrema sunt duo media que bene fieri possunt et male. Exempla primi sunt secundum eum caritas: fides: et spes. Exempla secundi: furtum: homicidium: incestus: et istis similia. Exempla tertii gradus sunt. obedientia: ieiunium et istis similia que etiam bene et male possunt fieri iuxta condiciones annexas. in quibus solum ut sibi videtur obedientia locum habet. Hoc posito inquiritur in quo gradu sit hoc factum in quo paruit iussui sui abbatis et affirmat quod fuit in secundo scilicet in gradu malorum simpliciter ex hoc ut sibi videtur vere concludens quod non potuit bene fieri et ob hoc in hoc facto iussioni sui abbatis parere non debuit. sed plane resistere quia in tali opere de se malo

Defensio curatorum

scz in solutione pmissi sui abbatis debebat ob
sistere. Item ponit pro regla q duobus preci
pientibz p traria potius maiori est parendum
Cum igit deus precipiat vota seruare et obe
dientia sibi debere obseruari si abbas su deo
inferior pceperit illud dissoluere debebat deo
potius obedire mandato sui abbatis contem
pro. Item sanctus bernardus allegat illud sal
uatoris. Mathei. xvij. ca. Qui scandalizau
erit unu de pusillis istis qui in me credunt ex
pedit ei vt suspendat mola asinaria in collo
eius et demergat in profundus maris. Ue mi
do ab scandalis necesse est tñ vt veniant scan
dala. verutamen ve homini illi per que scada
lum venit: atqz adiungit q iste adam monachus
suum monasteriu deferendo no solu scandaliz
auit vnū xpi pusillum: sed multos. Ex hoc ap
paret vt sibi videtur concludēs q ipse ve illud
saluatoris incurrat suo abbati parendo in casu
pmissio. Et tñ igit fratres attendere qualiter
per istoz puiilegioz abusum ab eis no so
lum scandalizant pauci et pusilli: sed et multi et
magnū: et per totā xpi ecclesiā et ex illo coram
deo sacre concludet quid merent: et mtra alia
ibi addurit. Item qm ad licentiā summi pō
tificis dicit apte q affert mali compendiu: qz
non excusat factum sequēs de se malū: et eius
petitio fuit mala. quia vt dicit velle habere ad
malū licentiā semp est malum. Item qm
ad dñm papam concedentē licentiā ipse sic di
cit. Quis esse malū neget assensum p bere ma
lo. quod tamen fecisse sumū pontificē nequa
q crediderim nisi aut circumuētum mēdacio
aut importunitate victum. hec est sancti ber
nardi sententia. Uideant ipsi fratres an non
ita sit circa istam licentiā impetratā per eos
sic circa ade monachi licentiā pcuratā et cū
sancto bernardo concludant q peccatū pro
curationis licentie cū inobedientia et solutio
ne sue regule subsecuta affert eis mali compē
diū sicut ipse bernardus affirmat in simili.
Item ex quo quisqz frater cū predicationis of
ficium aut audiende confessionis exercet pos
sit id respuere sine peccō consequitur (vt vi
detur) q ipse illud officiū tñ ptra suam p feli
cionem gratis assumit. et ita sicut in procurati
one puiilegioz parū superius est suasum q
procurantes peccauerūt mortaliter contra di
uina precepta ibi et pressa: sic iste peccat mor
taliter cōtra eadē diuina mandata libere vtē
do licentiā impie procurata: et insequitur pec
catis iniurie: inobediētie: auaricie: atqz super
bie: vt videt cum ex eisdē causis iniquis ipse
vrat licentiā procurata ex qbus alius procu
rauit scz ppter ditationē et bonorē. Et tñ am

Richardi armachani

adulteriū huius vsus licentie causa tertia nō
existat: licet super hoc in clero et in populo sit
cōmunis fama. De ista puiilegioz materia et
eoz abusu et contrarietate ad p fessionem fra
trum et quo ad duas cōclusiones per me suasas
superius ista mihi sufficiāt in pñti. Alia plura si
oprebit adiciā: et nō ambigo quin si velle in il
lud facere alij nō omittrent. Super his om
nibus per me modo petitis atqz expressis. pa
ter sanctissime. Nolite iudicare secundum sa
ciem: sed iustum iudiciū iudicare. Per ve
stram sanctitatē aut per aliquos meos domi
nos cardinales: suspenso vsu puiilegioz. pre
tactam per me materiam cōtingentiā in qua
cūqz sui parte lite pendente et p dīcta consti
tutio declaref si id fuerit visum iustum. Pui
ma cōclusio erat q dominus ihesus christus in
cōuersatione sua humana semper pauperat.
non quia ppter se paupertatez dilexit aut vo
luit. Clerū quia quo ad paupertatē quā domi
nus noster sustinuit: mihi aduersātes et ego nō
fuimus cōtrarij: sed quo ad modificatiōē ad
iectam: non quia ppter se paupertatē dilexit
aut voluit: illam particulam suadebo. Primo
qā esse pauperē est esse miserū siue in miseria
esse. Nemo vero ppter se diligit miseriam. er
go nullus ppter se diligit paupertatem. Itē
fm doctrinam Aristotelis primo ethicorū. Ni
hil est ppter se diligibile nisi qd sublato omni
cōmodo subsequente gratuite capraret. Pau
pertas vero et si ppter eius tolerantiam facit
vt homines mereant: tamē si nihil cōmodi p
pter tolerantia sequeret: nec a deo nec ab ho
mine nec a diabolo captaret. Itē pauperas a
christo ppter se nunq est dilecta. Itē nullus
effectus peccati est ppter se diligibilis: sicut
nec ipsum peccatū est diligibile. et tñ si corru
pro animo paupertas diligit. Paupertas ve
ro est effectus peccati. ergo etc. Probatur mis
nor: qm si primi parentes nostri innocentiam
tenuissent nunq de nostra pgenie pauper ali
quis extitisset. Itē nulla priuatio boni est p se
diligibilis cū omnis habitus bonus sit ppter
se diligibilis: et iuxta reglā philosophi tertio
topicoz. Si ppositum de pposito et oppositū
de opposito. Item q si habitus est bonus priua
tio est mala. et si priuatio est bona habitus
est malus. Dicitio vero que est habitus bona
est et deo amabilis cum ipse summe sit diues.
ergo paupertas que ditationē priuat est mala
nō est ergo ppter se diligenda paupertas. Et
videt nimis puerile ad illud pbandū insiste
re: cū nemo vtputo nisi ppter defectū in pbi
fica aut logica diceret oppositū. Secunda
cōclusio erat q dominus noster ihesus christus

Alia obmutiret.

Probatio prime
conclusionis

Probatio secunde
conclusionis.

BB

Defensio curatorum

nunq̃ spontanee mendicauit: quam sic primo suasi. Si ipse spontanee mendicasset cōtra diuinum mandatū egisset. Non concupisces domū proximi tui. Nō desiderabis uxorem eius: non seruū: nō ancillam: nō bouem: nō asinum: nec omnia que illius sunt. *Exo. xx. ca.* quoniam qui spontanee mendicat petit: et persequens concupiscit rem proximi sui. igit̃ qui spontanee mendicat facit contra diuinū preceptū qđ de ebristō nemo auderet astruere. Item si ebrist⁹ spontanee mendicasset aliud mandatum diuinum soluisset: scilicet. *Omnino egenus et mendicus nō erit inter vos. Deutero. xv. capi.* quoniam sc̃z nō seruaret legem regiam precipientem qđ in ciuitate nō sit quisq̃ inermis qui permitteret aliquos esse inermes cū posset eis de armis succurrere. sed ille qui cū posset remanere armatus arma sua spēre in flumine demergeret: esset inermis et fineret alios eē inermes ergo peccaret: sic ille sacerdos in ecclesie legē delinqueret qua sacerdotibus est preceptum vt offerant dona et sacrificia pro peccatis qui ad hoc sponte se redderet impotentes siue inhabilem. sed nemo vt estimo auderet de salute asserere qđ fecerit contra diuinū mādātū. Nunq̃ ergo spontanee mendicauit gratis se faciens mendicū: nec fingere quis potest qđ pmissum preceptū est cerimoniale cum sit vere morale. et arctius in lege noua qđ in lege antiqua expressum: cū saluator precipiat. *Luce. xi. capi.* Quod super est dare elemosinam. et ecce omnia munda sunt vobis vbi quicquid est vltra sufficientiam precipit dari vt nullus mendicus siue egens in plebe remaneat et non seruanti p̃minat penā eternā. *Matth. xxv. c. isto mō.* Euiui et non dedisti mihi māducare et c. Item maledicti in ignem eternū qui parat⁹ est diabolo et angelis eius. Unde clarescit qđ arctius christicole obligant a domino ad non p̃mittendū inter eos mēdicos qđ homines sub lege antiqua. Item ebristus imperatorie legi erat subiectus: quoniam et soluit tributa cesari. sicut legit̃. *Matth. xvij. capi.* vbi sic dicit̃. Et cum venisset capharnaū accesserūt qui didragma accipiebant ad petrū et dixerunt ei. *Matth.* dā gister vester non soluit didragma. Et cum intrasset domū vocauit eum iesus dicens. Quid tibi videt̃ symon. Reges terre a quibus accipiunt tributum vel censum a filiis suis an ab alienis. Et ille dixit ab alienis. Dixit illi iesus Ergo liberi sunt filij. Ut aut̃ nō scandalizem⁹ eos: vade ad mare et mitte hamū: et cū piscem qui primus ascenderit tolle. et aperto ore eius inuenies statuerem illuz sumens da eis pro me et te. Decibi. Et decreuit tributum illi esse sol-

Richardi armachani

nendum cum querētib⁹ ab eo an licet censū dare cesari. et obrulerūt ei denariū cuius superscriptio cesaris erat. ait illis. Reddite qđ sūt cesaris cesari: et que sūt dei deo. *Matth. xxij. ca.* Nec fuisset conueniens vt videret qđ ipse tantū qđ legem communē decreuisset esse seruandā: quā subire nolebat. Voluit igitur tali legi eē subiectus sicut erat subiectus ioseph fabro: qđ eo magis vt videtur voluit esse subiectus legi imperatorie que fuerat naturalis que precipiebat vt mendicantes validi non remanerent in ciuitatib⁹. et qđ magis nec mendicantes spontanee in ciuitatibus debuerāt remanere. Item si xp̃us spontanee mendicasset legem de dilectione proximi mēdicandū soluisset. qm̃ qui vere diligit primum suū sicut seipsum non verat eū indebite: sicut nec velle debet seipsum a proximo verari indebite. Pere re vero a proximo quod suū est non egēdo: est ipsum verare indebite: xp̃us g̃ nunq̃ sic egit. Item cū scriptura dicat. Proximo suo pauper odiosus erit. *p̃nerbi. xiiij. c.* qđ magis mendicus proximo redditur odiosus. Si ergo xp̃us spontanee mendicasset. se reddidisset primis suis odiosum: qđ non videt̃: nisi alia rationalis causa subesset. Itē si xp̃us spontanee mēdicasset suo euangelio offēdiculū posuisset qđ ipse miraculis confirmauit. qm̃ audientes ei⁹ doctrinā et videntes eius miracula rationabiliter (vt videt̃) potuissent illa potius dicere esse illusiones et magicas: qđ vera miracula: cui⁹ sit verisimile qđ quilibet sibi potius ac p̃scurrere debet qđ alteri. Quō ergo pasceret ille quattuor aut q̃nq̃ millia hominū faciendo miraculū qui sibi non poterat procurare victus: sicut alias illudebant ei in cruce pendenti ita dicentes. Alios saluos fecit seipsū non potest saluū facere: si rex israel est descendat de cruce nunc et credemus ei. *Matth. xxvij. ca.* Item si xp̃us spontanee mendicasset legem suam p̃p̃iam quam dicit esse legem et prophetas soluisset: omnia q̃cunq̃ vultis vt faciant vobis homines vos facite illis. *Matth. vij. capi.* qm̃ nec ipse velle alijs debebat vt ipsi sine indigentia inquietarentur ab eo: qđ tñ facit quicunq̃ spontanee sc̃z non egendo mendicat. Item paulus apostolus. *i. ad thimo. vi. ca.* condēnat eos qui questus estimant pietatem. quicquid vero paulus condēnat xp̃us per paulum condēnat: quia euangelii suū accepit per reuelationem ipsius. vt ipse paulus affirmat ad galathas primo ca. Igitur si xp̃us spontanee mendicauit cū spontanee mendicare sit questum expetere vel verius procurare: xp̃us exercuit per seipsū quod

Defensio curatorum

condemnavit per paulum et erat sibi contrarius (quod nephas est dicere) ergo christus nunquam spontanee mendicavit. Item si christus spontanee mendicavit: christus facto fecit mendicium: quoniam quis ita facto contra mentem agendo sicut verbo mentitur qui vero non egendo sed spontanee postulando elemosinam affirmaret verbo se esse egenum siue mendicum mentiretur in verbo. Igitur qui ita petit elemosinam non egendo facto mentitur quod nemo dicit de christo. Item si christus spontanee mendicavit: vere fuit hypocrita apparens mendicus non vere existens. Christus vero nunquam fuit vere mendicus: quoniam nullus est vere mendicus quibus mendicet: si fictus qui sibi potest sufficere. qui vero medicatur spontanee est sibi sufficiens: alio scilicet non spontanee sed impellente indigentia mendicaret. christus ergo ex quo non erat hypocrita nunquam fecte aut spontanee mendicavit. Item si christus spontanee medicatur cur petrus apostolus suorum sancti clementis discipuli sui quas ad laborandum manibus est inabar fuisse robustam qui tam inter mendicantes repperit acriter increpavit. sicut fecisse legitur in vita sancti clementis. Ex quo in hoc secuta est christum. Qui igitur christus dicunt spontanee mendicasse: habent ostendere quod ut videtur non possunt. nunquam ergo christus spontanee medicatur. Item si christus spontanee medicatur clemens petri successor multum erravit qui mendicitate in cunctis quaerens ad fidem privum excludere laboravit. Ex hoc spalius ab ecclesia commendatus: cum mendicatas ipsorum perfectionem sive istas philosophiam auferret. Item si christus spontanee mendicavit cur clemens Iacobo hierosolomitano episcopo in epistola sibi directa. ut ponitur in decretis. xij. q. i. c. dilectissimis. doctrinis et exemplis apostolorum obedire precepit si mendicare ad perfectionem vite pertineat: et inter apostolos et discipulos: ut et ibi premititur nullus erat egens: et sic dicentes habent ostendere. Item si christus summus sacerdos existens spontanee mendicavit ecclesia sancta scienter erravit: cum statuit nullum debere sine sufficienti titulo ad sacros ordines promoveri cum caput ecclesie suo exemplo docuerit mendicandum. Item si christus spontanee mendicavit scandalum intulit ordini clericali: cum iuxta canonicas sanctiones episcopus aut clericus mendicans inferat ordini clericali opprobrium. Item si christus spontanee mendicasset reddidisset seipsum de peccato suspectum: quoniam sibi verecundiam intulisset: cum non aliunde precipue dicatur spontanea mendicatio mea

Richardi armachani

ritum medicari acquirere: nisi quia est actus humilis atque difficilis propter anneram erubescantiam naturalem. erubescantia vero siue verecundia non cadit in hominem studiosum: si aut affirmat Aristoteles quarto ethicorum. in fine. non ergo erat in christo: et per consequens nec spontanee mendicavit. Item si christus spontanee mendicavit. mendicare spontanee ad perfectionem vite pertinet. inepte igitur dedit christus dominus legem antiquam statuta ut sacerdotes in quibus debebat esse summa vite perfectio possessiones haberent et decimas si eis fuisset perfectius mendicare. Item si sic totus mundus sub lege nature errasset statuens sacerdotibus providi de publicis horreis circa cibaria: sicut legitur in fine genesis: si eis fuisset amplioris meriti mendicare. Item si christus spontanee medicatur: tunc mendicatas ad perfectionem evangelii pertineret et ecclesia dei erravit scienter ditionem ecclesiarum admittens: et sic perfectionem suorum prelatorum imminuens quod dicere mihi nephas videtur: sed nescio que somnia ferat in contrarium. Item si mendicatio siue mendicatas ad perfectionem vite pertineret christiane ut a fratribus medicantibus affirmatur. cur nec christus nec spiritus sanctus in scripturis sacris super hoc alicubi nos instruit: videtur nimis mirabile nec verisimiliter credi potest. et puto quod erit mirabilius: quia a principio sacre scripture usque in finem unum ad hoc verbum notabile non poterit inveniri quin ad alium sensum sit dictum. Item cum christus discipulis suis promiserat. Cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem. Iohannis. xvi. capitulo. Aut spiritus sanctus sui officii erat oblitus quando venit ad apostolos in die pentecostes non docens hanc veritatem mendicatas apostolos: cum de hoc penitus in eorum actibus nihil appareat. aut ipsi postea invidetes veritatem eis doctrinam a spiritu sancto tradere noluerunt: quorum neutrum praevidus homo affirmabit. non ergo pertinuit spontanea mendicatio siue mendicatas ad tradendam per apostolos veritatem. Item quid dicent ipsi de melchisedech qui erat sacerdos dei altissimi rex salem quem supra abraham paulus extollit. Ad hebreos septimo. ca. qualiter sine mendicatione spontanea tantus erat cum non ipse secundum cuius ordinem christus erat sacerdos: non ut christus spontanee medicatur ordinem suum tradens: habent contrarius affirmantes ostendere. Item cum propheta dicat propheticum. Non vidi iustum derelictum nec semen eius querens panem. quomodo men

Defensio curatorum

Probatio tertiæ
conclusionis

dicitas christo ascribitur contra sermonē propheticum qui erat iustissimus. Item si christus spontanee medicauit cur mittens discipulos ad euangelium predicandum: nō id eis precepit sed directe contrarium: scilicet vt de mercede laboris sui manducaret et biberent ita dicens. In quamcūq; domum intraueritis in eadem domo manete edentes et bibentes que apud illos sunt. Dignus est enī operari mercede sua. Luce. x. cap. 10. Item si christus spontanee mendicauit nunq̃ laborem ad victū acquirendum mendicationi preposuisset: quoniam si e contra fecisset scilicet si labore aliquotiens pretulisset nullus ex eius operibus didicisset nūc qd eligibilis esset: videlicet victus sine mendicatione manuum labore perquirere: an labore postposito mendicare. *Ma*utem xpus victum laborando sibi acquisiuit p̃babile est q̃a vulgo non solū vocatus filius fabri sed faber: qm̃ ex hac appellatione vulgari videtur q̃ pro victu suo cuz ioseph patre putatiuo opus fabule exercuit. Pro ista conclusionē ad nunc ista sufficiant. donec aduersantes fortiora adducēdo ista impugnent. *Tert*ia conclusio huius materie fuit: q̃ xps nunq̃ docuit spontanee mendicare. Nec taliter sua detur. xpus cepit facere et docere. Actū primo capitulo. Si igitur mendicare spontanee docuisset: cum iuxta precedente conclusionē nunq̃ spontanee mendicauit: fuisset sibi contrarius in opere et sermone scilicet docens et non faciens quod non verisimile videtur. *Itē* si xpus nunq̃ spontanee mendicauit: et alios docuit mendicare reddidisset se de sua doctrina suspectum sicut patet in argumento sette conclusionis prioris. Item posuisset offendiculum euangelio suis apostolis sicut deducit in sexto argumento ibidem. Item sic dicendo legem imperatoriā iustam solvere docuisset si cur ibi in tertio ar. tactū est. Item si docuisset spontanee mendicandum contra leges superius allegatas et rationes quasi omnes ad precedentem conclusionē adductas fecisset. que ita ista sicut et illa cōclusionē affirmant. *Itē* si docuisset spontanee mendicandum tunc petrus particeps huius doctrine nimis imprudenter egisset in allegando causas meritorias premij sibi reddendi illam tam sublimē fm̃ istos cās merēdi tacēs cū dicit: sicut legif. *Matth.* xix. capitulo. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Non addens et mendicauimus spontanee propter te: quod q̃ non fecit: conse qui satis videt q̃ illa conditio ad statum perfectionis non pertinet. *Quarta conclusio*

Probatio quartæ
conclusionis

Richardi armachani

fuit q̃ dominus noster ih̃s xpus docuit non debere hominē spōrante mendicare sicut scribitur luce. xiiij. capitulo. Cum facis conuiuiū voca pauperes et debiles claudos et cecos et beat' eris. q̃ non habent vñ pñt retribuere tibi. Igitur non debent vocari ad elemosine cōuiuium pauperes robusti: quia possunt retribuere saltem suo labore: sicut nec diuites debiles. claudi aut ceci debent ad tale conuiuium vocari quia habent vnde retribuere possunt. Non cerno cur surdos manchos et mutos nō nominat inter vocandos. q̃ nec ipsi si sint debiles vel claudi vel ceci possunt mendicando transire de loco in locum quod facere nequeunt debiles claudi et ceci: sed domini fratres istam expositionē ponunt inter errores. Item Paulus apostolus tanq̃ decretum affirmat. Qui non vult operari: nō manducet. Loquēs de hominibus qui aliūde victum de certo nō habēt. scde ad tessalon. iiij. cap. 10. Et sequitur pena quam precepit nō parenti suis dictis in stig: q̃ si quis non obediēter verbo nostro per epistolam hunc notate et ne cōmisceamini cū illo vt cōfundatur nec dubium: quoniam non preciperet tam grauem penam negligenti laborare nisi quia valde graue tali casu delictus cōmittit. Dicit enim ibidem de seipso hoc modo. Ipsi enim scitis quemadmodū oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus inter vos. Nec gratis panem manducauim' ab aliquo: sed in labore et fatigatione nocte et die operantes ne quem vestruz grauaremus. Nō quasi nō habuerimus potestatem: sed vt nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum nos. Nam et cum essemus apud vos: hec denūciāuimus vobis: vt qui non vult operari non manducet. vbi satis apparet q̃ a fortiori volebat arguere: scilicet ex quo ipse qui potestatem habuit sumendi carnalia ab his q̃bus tanq̃ verus apostolus seminabat spiritualia ne quenquam grauaret porius nocte et die in fatigatione erat atq; labore pro victu: rāto magis alij potestatem huiusmodi non habentes laborare deberent et nō inquietādo alios mēdicare. Et vrinaz hī homines qui labori octiū mendicationis preponunt: attendere libū beati Augustini de opere monachoz vbi hāc conclusionem pertractans per totum librum vsq; ppe finem conatur ostendere q̃ labor debet ocio cōtemplationis preferri: cuius in presenti rationes omitto: sed aps eis vtar. Item ex quo sacra scriptura pigri hoīez reprehēdit prouerbioz. vi. hoc modo. Elq; quo piger dormies. Quando cōsurgēs e somno tuo et pau

Defensio curatorum

Iulum manus conferes vt quiescas veniet tibi quasi viator. (Cals turbo) Egestas tua et mendicitas (Cals pauperes) Quasi vir armatus. eiusdem. *xx. ca.* Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo in estate et non dabitur ei. Et eiusdem. *vi. cap.* commendat mulierem forte cuius digiti apprehendere fufum. Constat igitur quod per hec dissuadetur mendicationis ocium labore neglecto. Item sanctus franciscus in suo testamento dicit sic. Et ego manibus meis laborabam et volo vos laborare. et omnes alii fratres firmiter volo quod laborent et viuunt de labore suo quod pertinet ad honestatem: et qui nesciunt discant: non propter cupiditatem recipiendi mercedem laboris: sed propter exemplum boni operis et ad repellendum ociositatem. et quando non datur nobis precium laboris recurramus ad mensam domini petendo elemosinas hostiatim. De cetero. et in regula sua dicit sic. Fratres illi quibus gratiam dominus dedit laboris: laborate fideliter et deuote. Unde est valde mirandum quia fronte fratres audeant aut spontaneam mendicationem exercere: aut mendicationem labori e contrario suo institutori preferre: et eo amplius est mirandum quod homo ad laborem nascitur: vt dicitur Job. *v. capi.* et mendicare est contra legem institutionis nostre primarie: in qua seruata nullus fuisset vnquam mendicus siue mendicatus. Item christus in hoc non mendicare spontanee docuisse videtur quod ipse in sua persona vti potius miraculo voluit quam mendicare: scilicet cum misit petrum ad mare vt staret in ore piscis reciperet inuentum et exacto ribus didragmatis pro se et pro petro petrus exolueret: cum tamen eo casu tam honoratus in populo staterem mendicando facile impetrasset. Item alia facta eius idem videntur ostendere: quoniam potius usus fuisse videtur illa lege diuina. Dignus est operarius mercede sua. *Zuce. x. capitulo. ac Barth. i. x.* Dignus est operarius cibo suo. sicut discipulis suis indixit quando osinum cui insedit sibi iussit adduci. et quando aperte zacheo precepit. zachee festinas descende: quia hodie in domo tua oportet me manere: vbi tanquam ad hoc potestatem habens aperissime imperauit. festinans descende. sic quando erat in templo: et circumspicere omnibus cum iam vespere esset facta exiit in bethaniam cum duodecim. sicut legitur *Barci. xi.* Potius illo iure vti voluit: quam ab aliquibus mendicare. Prius enim in bethania euangelium nuntiabat. Aut si potestate hac usus non fuerat sed declinauit ad amicos: tunc saltem maluit amicos onerare quam ab aliquo mendicare. Item hoc aper

Richardi armachani

te precepisse videtur suis discipulis eos mittens. Nolite transire de domo in domum. *Zuce. x. capitulo.* quod tamen de cursu communi oportet facere mendicantes (scriptura nihilominus alia affirmante) Vtra neque hospitari de domo in domum. *Ecclesiastici. xxi. capitulo.* Sacra scriptura alibi talem mendicantem pariter reprobat hoc modo. Pes fatui facilis in domo proximi. *Ecclesiastici. xxi. capi. et Ecclesiastici. xl. capi.* Fili mi tempore vite tue ne indigeris. melius est enim mori quam indigere. Vtr respiciens in me sam alienam: non est vita eius in cogitatione vitus. Alit enim animam suam cibis alienis. vir autem disciplinatus et eruditus custodiet se in ore imprudentis concubabitur inopia: et in ventre eius ardebit ignis. De cetero. Item iuueni vt esset perfectus ita consuluit vt venderet omnia sua et daret pauperibus et sequeretur eum eius vero sequelam in modo viuendi non dubium debemus accipere. Cum igitur secunda conclusio confirmat quod christus nunquam spontaneus nec mendicauit: consequitur quod sine spontanea mendicatione docuit iuuenem debere ipsum sequendo esse perfectum. et sic saltem perfectum docuit non debere spontanee mendicare. Ex his probabiliter potest inferri quod dominus non ster iesus christus docuit hominem non debere spontanee mendicare. Quinta conclusio huius materie mendicitatis erat quod nullus potest prudenter et sancte spontaneam mendicitatem super se assumere perpetuo obseruanda. Ista sequitur plane et alijs suprasuasis: quoniam am et quo talis mendicitas vel medicatio est dissuasa a christo apostolis et discipulis et ab ecclesia: sacris scripturis etiam reprobata. consequitur quod non potest prudenter et sancte assumi quis secundum emulationem dei possit assumere: sicut marcus imprudenter et in zelo bono pollicem sibi precidit. Item sic mendicitatem assumens se in tentationem inducit contra doctrinam orationis dominice. *Barth. vi. capitulo.* Et ne nos inducas in tentationem. Quia enim conscientia potest quis petere a deo ne deus inducat eum id est permittat induci in tentationem qui se spontanee in tentationem inducit. Que enim est maior tentationis occasio quam mendicitatem assumere: cum salomon aperte dicat et pronunciet. Mendicitatem et diuitias ne dederis mihi: sed victui tantum tribue necessaria ne forte satiarus alliciar ad negandum te et dicam quis est dominus. Et egestate compulsus furer et per iurem nomen dei mei. *Proverbiorum. xxx. ca.* vbi patenter ostendit quod mendicus ad furtum et periuriam nominis dei sui facile impulsus egestas

Probatio quinte conclusionis

BB in

Defensio curatorum

statis vigetur. Unde ecclesiastici. xxvij. capitulo dicitur. Propter inopiam multi deliquerunt. Constat ergo qd qui mendicitatez super se sponte assumit occasionem grauem et facilem tentationum assumit. Item sic mendicitatem assumens ad officium sacerdotale imo ad omnes ordines sacros vt videtur se reddit inhabilem cu sine titulo sufficienti de victu et vestitu fm leges ecclie satis talis habere non possit quod non videtur prouide esse factum sed potius imprudenter. Item talem mendicitatem assumens se arctare videtur ad dei leges predicatas in conclusione secunda de xpi mendicitate soluendas scilicet non concupisces domum proximi tui. et. Et omnino egens et mendicus non erit inter vos. et omnia quecumq; vultis. et. Et fere rationes omnes conclusionum trium precedentium hanc vt illas affirmant. Unde non video in sermonibus de quibus in propositionis istius principio mentio nem iam feci qualiter ista opinio de obseruantia mendicantis spontanee fuerat introducta nisi ignorando scripturam aut fingendo eam esse xpi vite conformem: vt per ipsam questus amplior haberetur. Unde sexta conclusio materie huius erat qd non est regula fratrum minorum mendicantem spontaneam obseruare: hec occulta fide poterit suaderi. per hoc qd in regula et in testamento sanctus franciscus suis fratribus indistincte mendicationi prefert labores Item rationes conclusionum precedentium ista probant vt illas principio hoc adiecto qd rla ipsa est sacra quod principaliter asseritur et probatur capitulo. Exijt. supradicto. Septima conclusio huius materie erat qd bulla domini alexandri quarti que libellum magistrorum condemat nullam premissarum conclusionum impugnat. Hec taliter suadet qd dominus iohannes. xxiij. in constitutione sua. qz quorundam. dicit expresse qd dominus nicolaus tertius illam bullam et omnes litteras predicti alexandri quatuordecim. qdum ad omnes articulos quos sua declaratio retinet reuocauit. Constat autem qd paupertatez fratrum minorum qd arcta esse debeat nicolaus tertius declarauit. quam fratres mendicantem intelligunt. Item constat qd dominus nicolaus tertius de fratrum labore declarauit et etiam de predicatione non facienda in episcopatu alicuius episcopi cum ab eodem eis fuerit contradictum. ergo quo ad istos articulos bulla domini alexandri est a nicolao quassata. nec in ipsa bulla recordor aliud quicquam esse quod aliquam premissarum conclusionum infirmet Dicerem multa plura obijciendo contra mea

Probatio sexte conclusionis

Probatio septime conclusionis.

Richardi armachani

propria dicta et respondendo: et premissa que dixi amplius solidarem: sed sanctitatem vestram et dominorum meorum reuerentiam satis veneravi. Unde concludo et humiliter ac deuote deprecor qd sup bis sicut supra materiam primam per me tactam iuxta petitionem quam feci. Nolite iudicare secundum faciem: sed iustum iudicium iudicate. Dixi.

Finis defensionis curatorum contra eos qui se privilegiatos dicunt: habite a domino Richardo Armachano coram summo pontifice Innocentio sexto et dominis cardinalibus. Anno domini M ccc lvij. die vero. xiiij. mensis nouembris. Pontificatus dicti Innocentij sexti Anno quinto loco quo supradictum est.

Defensionis medicatū

Sequitur defensio religionis mendicantium contra ea que in precedenti et in alijs domini richardi archiepiscopi operibus contra eam obijciuntur, edita ab religioso viro Magistro Rogero chonoe ordinis minorum. Cuius hec est prefatio.

Confessio et

pulchritudo in conspectu eius: sanctimonia et magnificētia in sanctificatione eius. psal. lxxv. beatus Bernardus epistola. cxiij. Et

est ad Sophiam virginem volens ostendere quod confessionem sequatur decor pulchritudinis dicit. Reuera ubi confessio: ibi pulchritudo ibi decor. Si peccata sunt confessione lavantur. Si bona opera confessione commendantur. Cum peccata tua confiteris sacrificium est deo spiritus contribulatus. Cum dei confiteris beneficia immolas deo sacrificium laudis. Bonum anime ornamentum confessio: quod et peccatorum purgat: et iustus reddit purgatorem. Absque confessione iustus iudicatur ingratus: et peccator mortuus reputatur. A mortuo quippe tanquam qui non fit. Cuius nihil fit perit confessio. Confessio igitur peccatorum est vita: iusti gloria. et necessaria est peccatori: et nihilominus iustus decet. Hec ille. Hanc proinde confessionem que ut dictum est ipsos peccatores per lacrimas penitudinis et meroris: purgat a maculis turpitudinis et feroris: ornat floribus pulchritudinis et decoris: vulgar ritibus sanctitudoinis et honoris. iuxta illud psalmiste. preallegari. Confessio et pulchritudo etc. Multa sunt que confessiones impediunt secundum hugo. de clauistro anime. lib. quarto. ca. x. Multi siquidem hostes iudeos inuadunt. Demetrius (inquit) nichanorem ducem elephantoium misit in iudeam ut iudam caperet. i. Achabeorum. vij. Quid enim per demetrium qui vno modo persequens interpretatur nisi diabolum possumus accipere. Quid per nichanorem lucernam stantem nisi nostram elationem. Nichanor inquit elephantoium turmis preponitur quotiens in corrigibilibus mentibus superbia dominatur. Erura siquidem elephantoium iuncturis caprent. Unde superbis assimilantur: qui a proposito suo flecti nequaquam possunt. Adhuc itaque nichanor a demetrio: id est spiritus elationis a diabolo in iudeam ut destruat confessionis terram: ut iudam capiat: id est eos qui peccata sua confitentur curiositate teneat et peruersa consuetudine liget: et eos qui confi-

Rogeri chonoe prefatio

tentes consolantur impediat: et ociosa cogitatione perturbet. Hec ille. Sane quoniam venerabilis patris et domini sacre theologie doctoris famosi domini scilicet richardi archiepiscopi quedam tractatum contra fratres quatuor ordinum mendicantium super constitutione extrauagante felix recordationis Johannis pape. xij. vas electionis liberas confessiones libere impugnantem reuerentissime patribus et dominis meis dominis cardinalibus presentatum: nuper recepi. Ad quem dignatus est me rogare quidam venerabilis pater ac magister: qui me potuit obligare mandato: quod eiusdem domini dictis et calumnijs pro viribus obuiarem. Ceterum quoniam in tanto arduo negotio quantum imperantis urgebat auctoritas: tantum terrebat subtilitas aduersariis: ad perplexorum omnium consuetum refugium dulcis ihu matrem et virginem tota mentis fiducia me conuertit: implorans et obsecrans quatinus mihi inter sacre pagine professores ordinis fratrum minorum minimo: et pene nullo spiritus sapientie statu per modicum impetrare dignaretur a filio: quo reuocari possint errantes et confortari deum imitantes et dubij: ac pertinaciter reluctantes et obui vel in modico mitigari. sic tandem eorum que tam experientia quam poetica vel sacre scripture doctrina didiceram reminiscens: sciebam quod tyrannica de veneno venenatorum confecta: mortiferum nonnumquam pellit venenum: quod repercussiones huius peliade suorum vulnerum prestabant medelam: quod etiam humiliter david Bolyam suo gladio peremit: et holofernem truncavit proprio pugione iudith vidua delicata: quibus non modicum a iustis totum me dedi ut iusta completem. quod si alicubi sensus habes aut calamus preceps oberrauerit (quod absit) a semita veritatis sancte matris ecclesie vestrorum dominorum meorum cardinalium correctioni me submitto per omnia nullum probum et eruditum quis aduersarium renuens correptorem. In primo predicto igitur suo tractatu quatuor principaliter intendit dominus iste. Primum est quod capitulum. dudum extra de sepul. libro septimo hoc est in clementinis. nec aliquod privilegium ei simile tollit aut impugnatur statum concilij generalis. Omnis vtriusque sexus. Secundum est quod parochiani confessioni et absoluti a fratribus habentibus generalem licentiam audiendi confessiones et confessos absoluedi tenentur semel in anno iuxta statutum concilij generalis. omnis vtriusque

Intento aduersarij
nitentis quatuor
or probare
Primum

Secundum

B. B. uij

Tertium

Quartum

Peragenda
in hoc opere sin-
gula singulis ca-
pitulis.

Cap. I

Distinctio prima
Potestas ligandi
et soluendi duplex.

sexus. eadem peccata que vt predictur confessi sunt iterum confiteri suo proprio sacerdote. et hoc tenet generaliter et vniuersaliter esse verum vbi fratres non habeant aliam auctoritatem vel licentiam quam predictam licentiam. Tertium est quod predicta conclusio non potest dari tanquam erronea. Ex quo est contingens vera nisi ad illum intentum: scilicet quod parochiani de voluntate proprii sacerdotis confessi fratribus habentibus licentiam: tenentur iterum eadem peccata confiteri vel quod tenentur iterum confiteri ex defectu sacramenti penitentie vel potestatis in fratre quod dicere esset erroneum. Similiter quod predicta conclusionis oppositum non possit diffiniri tanquam catholicum cum sit et contingens et falsum: nisi cum modificationibus immediate prescriptis. Quartum est quod intellectus quem fratres habent de isto capitulo. vas electionis. est erroneus: et ideo suadet et petit instanter ipsum declarari: et ponit declarationes predictas suo iudicio apparentes. Circa que mihi videtur hoc ordine procedendum. Primo enim circa hoc statutum omnis vtriusque sexus distinguuntur quedam multiplicia. Secundo circa idem supponuntur quedam necessaria. Tertio quedam contraria inferunt. Quarto destruentur que ex eodem pullulant erronea. Quinto eidem statuto reducitur capitulum. vas electionis et fratrum priuilegia. Sexto huius patris documenta reproba et temeraria ostenduntur. Septimo dissoluentur que apparent vel apparere possunt his contraria. Octauo exponunt ea que eiusdem libelli iudicialiter continet de hac materia: et sic tandem quedam iusticie supplicationes et preamina cardinalium dominationibus preponentur.

Primum igitur cap. huius libelli ponit varias distinctiones terminorum multiplicium ad statutum omnis vtriusque sexus deferuientes.

Adicem itaq;

et principium processus ponas in distinctione multiplici ne in equiuoco procedatur. Dico igitur in primis quod potestas ligandi et soluendi in foro penitentie duplex est quia quedam est potestas que confertur ex iurisdictione sacerdotalis vel ordinationis in sacerdotem. et hec potestas in omnibus sacerdotibus est equalis. sicut patet in canone. distinctione. xvi. in nouo testamento. secunda questione. vij. puto. et xliij. questione. i. loquitur dominus. Et hec vocatur potestas officij vel ordi-

nis sacerdotalis. que secundum Zinco. in lib. de obligationibus et preceptis perpetua et inamissibilis est: sicut character ordinis sacerdotalis: et est causa remota ab actu et exercitio: quod magis proprie dicitur potentia quam potestas. Alia est potestas executionis et hec duplex est. Quedam enim est executionis simplicis sine qua habens potestatem primam neminem ligat vel absoluit: et hec aliquando cum ordine non accipitur: vnde cum quis ordinatur ab episcopo qui renunciauit officio: extra eodem: requisitum. vel cum aliquis ordinatur ab episcopo sine licentia sui episcopi. vel cum quis ordinatur ab heretico excommunicato vel degradato seu suspensio: quorum omnium unica est ratio videlicet quod episcopi ordinantes in casibus premissis non habent huiusmodi potestatem executionis: et ideo illam ad aliquos non transmittunt: quia quod non habebat quis alteri dare non potuit. sicut patet. i. questione. i. qui perfectionem. et capitulo ventum est. et i. questione. vij. dyabertum. Et idem contingeret si essent similia impedimenta talia. nam occurrat aliquando quod etiam habita perpetuo vel ad tempus suspenditur a iudice vel a iure. quas varietates causa breuitatis pertransco tanquam modo proposito impertinentes. Alia est potestas iurisdictionis que requirit relationem super plebem aliquam vel personam tanquam super materiam in qua tam prima quam secunda debeat exerceri. vnde sicut faber vel artifex qui cumque non potest operari nisi habeat materiam in qua operetur: sic nec sacerdotes potestatem quam absolueri vel ligare nisi sibi ministratur materia supradicta: quam materiam solus papa mediate vel immediate tribuit sacerdotibus vel aufert: sicut sue placuerit voluntati tanquam ille in quo solo est huiusmodi plenitudo potestatis. extra de usu pallij. ad honorem. Et rursum tamen est hic aduertendum quod quia nullus homo est materia in qua exercetur ista potestas nisi ratione criminis vel reatu criminis: quo teneretur astrictus. De peccato cum quod quis nunquam commisit: nec cuius reatu nunquam fuerat astrictus: non dubium quod non absoluitur nec potest absolui: et idcirco peccatum est per se materia in qua hec potestas debeat exerceri: peccator: per accidens materia eiusdem. Rursum potestas iurisdictionis quedam est ordinaria que scilicet alicui in officio beneficio vel dignitate constituto competit ipso iure et hec potestas est ordinaria: talis curator in isto foro est iudex ordinarius et pos-

Duplex materia
in qua potestas
exercetur

Secunda
Duplex potestas
iurisdictionis.

test alteri vices suas committere. extra de offi-
cio iudicis ordinariis. c. 1. s. h. qbus et of-
ficio. Alia est extraordinaria seu commissio et
hec duplex: quia quedam est commissio et limi-
tata solum ad arbitrium committentis et per
se nullo iure suffulta sed per accidens quia for-
te iura declarant talium potestatem: et hec e-
simpliciter commissio: et hec est potestas alicui
in sacerdotis super alterius parochianum ob-
tenta licentia proprii sacerdotis. extra de pe-
et re. Omnis vtriusq. Alia est potestas me-
dia que seruata forma in iure statuta arbitrio
committentis ampliari poterit non restringi
et hec est potestas fratrum mendicantium ab-
soluendi et ligandi. extra de sepulchris. dudum
libro septimo. Amplius confessio peccato-
rum in foro penitentie duplex est: quedam em
est extrajudicialis que scilicet propter impe-
dimentum concurrens ex parte confitentis
vel confessionem audientis seu ipsius confessi-
onis sententiam virtute clauium ecclesie ab-
solutioem non attingit. et hec non est sacra-
mental. et de ista loquitur beatus Augu-
stinus de vera et falsa penitentia. et ponitur qro
sententiarum diff. viij. et in canone de penit. diff.
i. Quem peniter. Ubi dicitur q si deest sacer-
dos confiteatur proximo qui quis potestatem
soluendi non habet tamen dignus est venia
ex desiderio sacerdotis. et de ista loquitur ca-
pitulum extra de pe. et re. q. quidam. Ubi dici-
tur q quidam ad confessionem de criminibus
veniunt: se tamen asserunt abstinere non pos-
se: quorum tamen confessionem em sacerdos de-
bet recipere: et consiliu de criminibus exhibe-
re. quia licet non sit vera eorum penitentia: ad-
mittenda est tamen eorum confessio. et crebris et sa-
lutaribus monitis est penitentia inducenda.
Ecce q confessio est admittenda et peniten-
tia non est vera nec sacramentalis: quia ta-
lem deus non absoluit vt dicit beatus Augu-
stinus libro de penitentia. et ponitur. de pe.
diff. tertia. sunt plures. et per consequens non
sunt absoluendi. sicut patz. xi. questione. iij. tunc
vera. quare confessio huiusmodi sacramenta-
lis non est. Alia est confessio iudicialis que. s.
omni remoto impedimento attingit sententi-
am absolutionis predictam sicut et quartu eri-
git debitum sacramenti penitentie distincta
contra contritionem et satisfactionem actu vel
effectu ad salutem peccatoris postq peccau-
rit necessario requisita ad absolutionem et sus-
ceptionem satisfactionis debite ordinata: si-
cut enim contritio est dolor voluntarie assum-

ptus p peccatis cum proposito confitendi et
satisfaciendi: sicut patet in canone. distinctioe
i. per totum. sic sacramentalis confessio est pec-
catorum nuda expressio cum proposito absolu-
tionem et satisfactionem suscipiendi: et ideo pe-
nitens confitens debet ista petere in confessio-
ne sicut illa ad que confessio ordinatur. vnde
peccator semper debet confessionem acquirere
quo usq fuerit absolutus: dum tamen pote-
rit habere copiam ydonei sacerdotis. et de ista
confessione loquitur statutum concilii genera-
lis omnis vtriusq. cum dicit q si quis vult co-
fiteri alieno sacerdoti petat et obtineat licen-
tiam proprii sacerdotis: alioquin alienus illu
absolvere non potest nec ligare. Ex qua litte-
ra satis constat q hec licentia frustra petere-
tur si confessio esset valida sine absolutione. vel
si confessio sacramentalis non includeret in se
absolutionem actualem si potest haberi. Si-
militer non dubium q quatuorq et cuiusq
quis confiteatur nisi receperit absolutionis be-
neficium semper ad confessionem faciendam
non min? remaneat obligatus: si tamen poterit
ad hoc sacerdotem ydoneum reperire. Similis-
ter constat q ad audiendam nudam confessio-
nem peccatorum exclusa absolutione et susce-
ptione satisfactionis non requirantur clauis
ecclesie: nec plus proprius sacerdos q alienus:
nec sacerdos plusq laicus: nec alicuius licen-
tia vt fiat cuiusq. quia hec ab omnibus pos-
sunt ceteris paribus exerceri. sacerdotes etia
am curati quandoq audiunt expressionem pec-
catorum non sacramentaliter: igitur ad sacra-
mentalem confessionem aliqua alia requirunt.
p3 igit hec distinctio cu suis partib? lucide de-
clarata. Amplius licentia generalis audiendi
confessiones duplex est. quedam em est genera-
lissima que non est aliud q commissio executio-
nis simplicis qua is cui committitur recipit qua
do ordinatur in sacerdotem vel postea a suo pre-
lato recipit illam quam ex aliquo impedimen-
to prius non habuit: sicut predictum est in ses-
cunda distinctioe. aut qua prebabit s3 amiserit.
et idcirco hec est generalissima: q non est ad ali-
quem populum nec ad aliqua crimina limita-
ta. Alia est generalis que. s. est commissio iuris-
dictiois sup plebem aliquam indistincte: sicut sup
materiam in q sua potas exerceat. et est differentia
magna inter illam licentiam generalissimam
et hanc generalem: quia virtute solius licentie
generalissime nullus poterit quenq absolue-
re vel ligare propter defectum materie. Virtu-
te autem secunde quilibet qui habet eam pos-

Prima
commissio
duplex

Quarta
confessio duplex.

Quinta
Licentia genera-
lis audiendi con-
fessiones duplex.

Defensiois medicatū

Setta
Absolutio in foro
penitentie duplex

terit materiam sibi subiectam prout sibi sub
iicitur solvere vel ligare. Similiter hec decla
ratio secunda includit primam non econuer
so. Rursum absolutio in foro penitentie du
plex est scilicet quedam quam solus deus im
pendit: et sacerdos a deo factam ostendit. et hec
absolutio est a reatu vel macula culpe morta
lis et debito pene vel mortis eterne: sicut patet
quarto sententiarum. distinctione. xvij. Alia
est quam sacerdos realiter et vere impendit et
non solum impensam ostendit: de qua absolu
tione qualis sit et quid soluit in sequenti capi
tulo ostendetur. Ex quibus omnibus patet
quod statuta de quibus nobis sermo est loquun
tur de potestate absolventis: que est potestas
iurisdictionis relate ad materiam in qua debe
at exerceri sicut quod huiusmodi materia subijci
sacerdoti et quod non loquuntur de alia potesta
te aliqua nisi prout alie in hac potestate inclu
duntur. Patet etiam quod non loquuntur de con
fessione que est sola nuda expressio peccatorum:
non includens absolutionem et susceptionem
satisfactionis: sed solum de sacramentali con
fessione que includit predicta. Et quod licentia ge
neralis audiendi confessiones: de qua loqui
tur constitutio vas electionis: non est illa li
centia: virtute cuius nullus potest quemcumque
sibi confessum solvere vel ligare: sed de licentia
generali: virtute cuius absolutiois beneficius
potest impendi sicut predictum est.

Secundum cap. pontifex necessaria et presupponen
da ad eiusdem statuti declarationem condubilia.

Cap. II

Missis igitur a

liis distinctionibus causa bre
uitatis supponuntur quedam
necessaria huic proposito per
tinentia et cuiuslibet litterato cui

Primum neces
sarium

deter vera. Dico igitur quod in ecclesiastica hie
rarchia semper est: aut debet esse: sub christo
vnus summus princeps in quo ecclesie plene
sicut se totam residet auctoritas iurisdictionis seu
potestas a qua in inferiores presidentes quoscumque
quod mediate vel immediate omnis ecclesiasti
ca iurisdictionis quam obtinet sine sui detrimen
to iuxta summi pontificis arbitrium derivat.
hec patent in canone. xix. distinctione. ita domi
nus. et distinctione. xxi. in nouo testamento. et
extra de usu pallii ad honorem. Et est tam per
se nota quod eius impugnator esset igne vel gla
dio puniendus. Amplius quilibet habens
ordinariam iurisdictionem administrandi sub
ditis necessaria ad salutem obligat per se vel

Secundum

Rogerij chonoe. Ca. II

per alium eisdem talia ministrare: sicut et pro
ut subditorum necessitas hec requirit. alioquin
enim cum non sit maior ratio de vno quam de alio
habente huiusmodi iurisdictionem: quilibet
habens huiusmodi iurisdictionem posset lici
te nec per se nec per alium talia ministrare. nec
ad talia ministrandum alium vel alios subro
gare: vel incorrigibilem remouere seu eidem
alium vel alios substituere vel coassignare: sed
posset licite salutem negligere subditorum:
quod est contra illud. Ezech. iii. cap. lo. sangui
nem eius de manu tua requiram. ubi loquitur
de prelato qui salutem negligit subditorum: sicut
Grego. super Ezechielem tertia homel. unde
consequitur quod omnes huiusmodi iurisdictione
nem habentes ad eandem exercendam seu sub
ditis pro loco et tempore administrandam sunt
comuniter obligati. cuius figura precessit. nu
meri xi. quando dominus dixit Aidoysi. Aue
ram de spiritu tuo et tradam eis ut susten
rent tecum onus populi et non tu solus graue
ris. Ex quo sequitur quod dominus moysi obliga
tionem non sustulit sed eius minuens labores
amplauit nihilominus dignitatem. Sequi
tur etiam quod inferiores superiorum in talibus
tenent vicem. Alioquin inferiores: cum supe
rioribus onus populi nullatenus sustentarent.
Vel isti vel illi soli grauarentur. Amplius
quicumque in aliquo foro ligat alium vel absol
uit: ille vel est suus iudex vel sui iudicis vicem
tenens: quod si neutrum est nihil facit circa eum
quem solvere nititur aut ligare. extra de con
suetudine. ad nostram. et de iudiciis. et si clerici
ei. et de penitentis et remissionibus. quod autem.

Tertium

Quartum

Rursum ad propositum specialius descen
dendo pono vnam suppositionem tripertitam:
videlicet quod prima pars statuti omnis vtriusque
quod. que est quod omnis vtriusque sexus postquam ad an
nos discretionis puerit saltem semel in an
no omnia peccata sua: confiteatur suo proprio
sacerdoti et iniunctam sibi penitentiam stude
at propriis viribus adimplere: et sic ad minus
in pascare suscipiat reuerenter eucharistie sa
cramentum. Hec pars obrinet vim precepti:
quia materia est necessaria et salubris quod sine sta
tuto quilibet confiteri teneret ex lege que ob
tinet vim precepti: et per statutum solum limi
tatur tempus infra quod quilibet debet con
fiteri. Supponit etiam quod secunda pars: scilicet qui
voluerit ex iusta causa alieno confiteri sacerdoti
et perat et obtrineat licentiam proprii sacerdotis
sic dispensatoria super priore parte quam alius obrinet vi
precepti: et istud preceat aduersari in sui tractat

articulo tertio. iuxta finem. 7 in articulo quinto. in responsione secūda. ad capi. vas electio-
nis. per totum. supponitur etiam q̄ finis secū-
de partis: scilicet q̄ sine licentia proprii sacer-
dotis nō poterit sibi confessum soluere vel li-
gare sit diffinitoria q̄ licentia proprii sacerdo-
tis sit sufficiens 7 requisita ad hoc q̄ alienus
possit alterius parochianum soluere vel liga-
re. Nec quantum ad omnes sui partes. patet
ex intentōne seu forma prefati statuti concilij
generalis. Amplius iste terminus proprius
in statuto nec papam nec episcopos exclu-
dit: quominus sint proprii sacerdotes ad mē-
tem statuti: immo eisdem equiualeuter vere
includit. patet per Iohānem an. in nouel. co-
dem ti. super verbo. nullatenus audiatur. qui
dicit q̄ papa: episcopus proprius: legatus in
provincia: archiepiscopus: sedis presbyter pa-
rochialis sunt proprii sacerdotes. huius etia3
oppositum est nimis erroneum: vt patet.
Iterum obligatio confitendi duplex est. Vna
scilicet que confurgit ex h̄ q̄ quis suo peccato
actuali vel ex reatu culpe inde cōtracto fac-
tū est debito: sacramenti penitentie. 7 per conse-
quens sacramentalis confessionis. Alia que
confurgit ex precepto ecclesie in prefato statu-
to concilij generalis. omnis vtriusq̄. vel alijs
statutis factis de confessionibus peccatorum
quarum obligationum secūda nihil addit su-
per primam nisi limitatōnem temporis infra
q̄d. 7 determinatōem p̄sone v̄ p̄sonarū cui vel
quibus est confessio facienda. secūda tamen
primam naturaliter presupponit: quia cōstat
q̄ si nullus peccasset nec reatu peccati contra-
xisset nūq̄ ex statuto ecclesie esset debito: con-
fessionis faciende.

Capitulum tertius infert sex correlaria seu proposi-
tiones ex dictis.

Cap. III

Generaliter igitur

S noticia terminorum per distin-
ctiones 7 suppositiones p̄mis-
sa. Superest vt ex predictis
aliqua correlaria inferantur.

Correlariū p̄mū

Et predictis igitur sequi videtur q̄ quis in
statuto concilij generalis caueatur sub prece-
pto q̄ quilibet parochianus confiteatur pro-
prio sacerdoti: tamen q̄ quilibet confiteat p̄-
prio sacerdoti in persona sua: nullatenus est p̄-
ceptum. Quod sic probatur secūda pars sta-
tuti prefati est dispensatoria super prima par-
te eiusdem domini: sicut p̄ ex secūda p̄re-
uar te suppositionis. igitur implens secūdam partē
ad primam vltius non tenetur: 7 per conse-

quens non tenetur confiteri personaliter pro-
prio sacerdoti. igitur per statutum nullatenus ē
preceptum. Amplius confessus sacerdoti sibi
formam statuti nō tenetur ex vi statuti ampli-
us pro illo anno personaliter cōfiteri proprio
sacerdoti. igitur cōfessus alteri sacerdoti fun-
cto vice proprii sacerdotis: non tenet illo an-
no amplius confiteri personaliter proprio sa-
cerdoti: quia nisi alienus sacerdos functus vi-
ce proprii sacerdotis audiendo parochianum
eum equaliter deobligaret ab omni confessio-
ne: sicut si p̄prio sacerdos audiuisset eundem
non esset in hac parte functus vice proprii sa-
cerdotis. Amplius proprius sacerdos non te-
netur artare parochianus cōfessus alieno sa-
cerdoti de sua licentia per cēsuras statuti ad
sibi personaliter cōfiterendum. sed si parochia-
nus alteri cōfessus de licentia proprii sacerdo-
tis teneretur nō minus personaliter confite-
ri p̄prio sacerdoti: proprius sacerdos tenetur
eum ad hoc compellere per censuras eiusdem
statuti: sicut patet ex secūda suppositione: q̄a
dominus sanguinem subditi de manu prelato-
rum requirit si sint negligentes in necessarijs
ad salutes. quare sequit q̄ sic p̄fessus nō tenet
p̄prio sacerdoti personaliter cōfiteri. Amplius
us a tempe statuti editi 7 citra p̄prij sacerdo-
tes consueuerunt audire sibi subiectos per sa-
cerdotes fūctos vice sua quos ecclesia que nō
errat in necessarijs ad salutes reputauit p̄redi-
cto statuto satisfaccere modo predicto absq̄ fa-
cta confessione personaliter proprio sacerdo-
ti: igitur de precepto nō est q̄ confessio fiat p̄-
sonaliter proprio sacerdoti: sed sufficit q̄ fiat
alieno de licentia proprii sacerdotis. Ex qua
conclusionē sequitur q̄ preceptum statuti su-
per cōfessione parochiano: um semel in anno
facienda est difunctiuū: scilicet q̄ fiat p̄prio
sacerdoti vel alteri de licentia p̄prij sacerdo-
tis. Sed hic diceret dominus armachan⁹
archiepiscopus q̄ est distinguendum de licen-
tia proprii sacerdotis: quia sicut statutum p̄fa-
tum. Omnis vtriusq̄ habet duas partes: qua-
rum prima precipit confessionem semel in an-
no fieri proprio sacerdoti 7 alteram que cōce-
dit q̄ parochianus poterit alieno confiteri d̄
licentia proprii sacerdotis: quia alio nō posset
ab alieno solui vel ligari: sic potest duplex esse
licetia. vna super secūda parte statuti t̄m: scz
dispensando solum q̄ alienus p̄or soluere vel
ligare subditum alienum sibi confessum et il-
la licentia proprii sacerdotis nō obstante sub-
ditus de hac sola licentia confessus nō minus
tenetur confiteri proprio sacerdoti. Alia licet

Quasio.

Defensiois medicatū

Oppugnantio cō
tinens secundū
correlariū seu cō
clusionem.

ria potest concedi: scilicet q̄ alienus sacerdos
audiret et absolueret subditū alienū vice pro
prii sacerdotis qui hanc licentiam precōcessit
et sic dispensaretur sup̄ vtrāq̄ parte statuti: et
sic confessus non tenetur pro tunc proprio sa
cerdoti. Contra hanc responsionem autem
probando hanc conclusionē pro secunda par
te: scilicet q̄ quilibet sacerdos alienus audiēs
confessionem parochiani alieni de quacūq̄
licentia: virtute cuius licentie potest illi sub
ditum solvere vel ligare: fungitur in hac par
te vice illius qui sibi hanc licentiam precōces
sit: probatur sic ex tertia suppositione. Quili
bet qui in quocūq̄ foro alium poterit solue
re vel ligare est suus iudex aut in hoc sui iudic
is vicem tenens ex tertia suppositione et sui
probatione: igitur alienus audiens confessio
nem parochiani alieni de licētia proprii sacer
dotis tantum super hoc articulo statuti: scilicet
q̄ possit suum subditum solvere vel ligare
in foro conscientie est iudex illius parochiani
sibi confessi: vel est sui iudicis vicem tenens:
sed constat q̄ si sit suus iudex: tunc non est sibi
alienus sed est proprius eius sacerdos cui op
positum datur est. Si sui iudicis vicem tenēs
tunc cum virtute licentie preconcesse nulli
us vicem teneat nisi illius qui hanc licentiam
preconcessit: sequitur q̄ talis tenet vicem pro
prii sacerdotis: et sic nec prima licētia differet
a secunda: nec confessus de prima licentia res
netur protunc confiteri personaliter proprio
sacerdoti: et idem argumentum potest fieri de
quacūq̄ licentia virtute cuius potest quis a
lienum solvere subditum vel ligare. Ampli
us quilibet alienus audiēs alterius parochia
nū de licētia proprii sacerdotis de qua licen
tia loquitur statutum sic audiendo tenet vicē
proprii sacerdotis sibiq̄ confessus nō tenetur
protunc confiteri personaliter proprio sacer
doti. Constat autem q̄ statutum precise lo
quitur de licentia que sufficit et requiritur ad
hoc q̄ alienus sacerdos possit alteri parochia
nū solvere vel ligare: sicut patet ex fine secūde
partis eiusdem statuti que est diffinitio eius
dem veritatis. Constat etiam q̄ huiusmodi
est licentia primo modo accepta in distinctio
ne supradicta: quare sequitur q̄ quilibet alie
nus audiens alterius parochianū de licētia
predicta vel de quacūq̄ licentia cuius virtu
te possit alterius parochianum solvere vel li
gare tenet in hoc vicem proprii sacerdotis.
Amplius cōmunis anime pceptio est q̄ nullus
concedit nisi illud quod et quatenus est de iure
vel de foro suo: igitur proprius sacerdos non

Rogerij chōnoe. Ca. III

concedit alieno licentiam illam q̄ possit nū
de subditum suum solvere vel ligare: nisi quas
tenus talis subditus est de iure et de foro pro
prii sacerdotis. constat autem q̄ nullus conce
dit illud qd̄ ē iuris sui simpliciter nisi vlt̄ cedēs
do iuri suo: vel ius domini in alterum transfe
rendo: vel ius suum alteri communicādo: aut
vicem suam alteri committendo. Istorum au
tem quattuor modorum duo primi non habēt
hic locum: si igitur detur tertium scilicet q̄ p
prius sacerdos committat alieno ius suum se
quitur q̄ vtens illo iure quod sibi sic commu
nicatur vritur illo auctoritate alterius et non
sua: et per consequens vritur illo iure vice al
terius: et perinde est ac si proprius sacerdos
hoc faceret in persona sua: cum enim quis pre
cipit aliquid vel pcedit auctoritate pape idē
est ac si papa preciperet vel cōcederet et cete
ris paribus ad illud pceptum et illud prius
legiū est equalis transgressio seu contemptus
et per consequens sequitur q̄ nec iste tertius
modus differt a quarto: nec prima pars sue di
stinctionis discrepat a secunda. Amplius sta
tutum tantum loquitur: de licentia audiendi
confessiones quam proprius sacerdos potest
concedere ex hoc q̄ est proprius sacerdos: sed
potestas concedendi licentiam de qua loqui
tur statutum debet esse communis et in pote
state proprii sacerdotis: sed solum licentia au
diendi confessiones et confessos absoluendi
vice sua potest proprius sacerdos concedere
inquantum talis quia illam licentiam potest
concedere quilibet proprius sacerdos ex hoc
q̄ est curatus ordinarius et ex hoc est curatus
ordinarius q̄ est proprius sacerdos. Et si nū
lam aliam potest concedere nisi istam non mi
nus esset proprius sacerdos sicut notus ē: qua
re sequitur q̄ statutum solum loquitur de licē
tia audiendi confessiones vice proprii sacer
dotis. Superius autem probatum est q̄ sta
tutum loquitur de licentia que sufficit ad hoc
q̄ alterius parochianum sibi confessum alie
nus possit solvere et ligare et sine qua nō pos
sit hoc facere. igitur licentia audiendi confes
siones vice proprii sacerdotis est illa licentia
sine qua alienus non potest alterius subditū
solvere vel ligare et que sufficit ad predicta. il
la igitur licentia nuda primo modo dicta au
diendi confessiones et confessos absoluendi
quam iste dominus ponit aut est licentia ab
soluendi vice proprii sacerdotis aut nō: si nō igit
nō sufficit ad hoc q̄ bñs eā possit alteri subdi
tum solvere vel ligare et sequitur q̄ illa super
neutra parte statuti dispensat cuius opposi

tum dicit dominus iste. Si autem est licentia absolue diuice proprii sacerdotis: sequitur q̄ illa est eadem cum licentia posita etiam secūda parte distinctiois: et dispensat super utraq̄ parte statuti: cuius etiam oppositū ponit dñs iste. Ex quo cum precedentibus scilicet q̄ omnis licentia virtute cuius alieni sacerdos possit alterius subditum soluere vel ligare: est licentia absolue diuice: virtute illius qui illam licentiam sic p̄cessit: et q̄ de illo posita est nulla nec distinguente liberat sed inuoluit: et q̄ confessus alieno de licentia quacūq̄ proprii sacerdotis: virtute cuius ipse potest ipsū soluere et ligare non tenetur ex vi statuti confiteri personaliter proprio sacerdoti: et q̄ preceptū statuti est vt predicatur distinctiō: scilicet q̄ fiat proprio sacerdoti personaliter vel alieno de licentia proprii sacerdotis. Superest ostendere quod fuit suppositū in quarta distinctiōe primi capituli: scilicet q̄ sacerdos virtute clauium non solum penitentē absolutum ostendit: sed eidem vere absolutōis beneficium impendit: et q̄ confessio sacramentalis quam statutum concilij generalis precipit illam veram absolutionem coarctat et includit. Et primo probatur primum sic. Christus promittens petro clauis regni celorum. Matth. xvi. dicens. Tibi dabo clauis regni celorum: subiungit quodcūq̄ ligaueris super terram erit ligatus et in celis: et quodcūq̄ solueris super terram erit solutus et in celis. Si igitur sacerdos non aliter solueret: nisi q̄ penitentem diuinitus absolutum ostenderet: sequitur q̄ quocūq̄ petrus vel suus vicarius aut sacerdos cuius auctoritate virtute clauium absolueret: id est absolutum ostenderet: coram deo solutus esset. quod est contra canones qui dicūt q̄ sacerdotes frequenter soluiūt indignos: et contra canonem. xi. questione. iiij. tunc vera. vbi dicit q̄ tunc vera est absolutio sacerdotis cum interni sequitur abutrium iudicis. glo. id est dei. Vel q̄ petrus ostenderit diuinitus absolutum qui nec esset diuinitus absolutus: nec forte in perpetuum esset propter obstinaciam absolue diuice: et tunc falsum esset euangelium dicens. Quodcūq̄ absolutum ostenderit absolutum erit coram deo. Amplius lux potior est q̄ umbra: et veritas q̄ figura. Sed notum est q̄ resuscitatio lazari Jobanis xi. fuit figura iustificatiōis peccatoris per penitentie sacramentum: sicut patet per beatū Ambrosium. et ponitur in canone. de penitentia. distinctiōe. i. quantūlibet igitur. et per beatū Augustinum de vera et falsa penitentia.

et ponitur ibidem. ca. quem penitet: in qua figura christus lazarum non solum ad vitam deduxit ad mortum vel sensum eduxit ad lucem: sed etiam realiter adhuc vinculis alligatum assignauit discipulis absolue diuice dicente euangelio. Et prodijt ligatus manus et pedes: et sequitur. soluite cum et dimitte abire: cuius figure veritas est q̄ christus non solum peccatorum rem viuificat gratie infusione et culpe ac pene eterne remissione mortificat vel significat cordis contritione vociferat oris confessione: sed adhuc ligatum assignat sacerdotibus distinctiōem vera absolutione. Discipuli enim non solum cum absolutum ostenderant: sed nondum totaliter absolutus realiter absoluerūt. Quare sic debet esse in peccatoris iustificatione vt sibi mutuo corresponsdeant veritas et figura. Itē quocūq̄ sacerdos ostendit diuinitus esse absolutus ab aliquo mortali: ostendit esse ab omnibus absolutum. Deus enim nullum absoluit ab vno quē non absoluit ab omnibus: secundū beatū Augustinum libro de vera et falsa penitentia. et ponit in canone. distinctiōne. iiij. de peniten. Sunt plures. Quare sacerdos nullum ostendit esse absolutum diuinitus ab vno quem nō ostendit ab omnibus esse absolutum. Constat autem q̄ non omnem quem sacerdos absoluit ab vno absoluit ab omnibus: quia frequenter remittit penitentem superioribus absolue diuice. quare sequitur q̄ preter hoc q̄ ostendit penitentem a deo esse absolutum ipse realiter absoluit. Et confirmatur istud. Nō enim dixerat christus apostolis quorum ostenderitis peccata remissa remittentur eis: sed quorum remiseritis peccata. Jobanis xx. Amplius si sacerdos virtute clauium nullum specialem effectum operaretur circa penitentem quo ostendat a deo absolutum: sed solum nude ostendit absolutum esse: videtur q̄ frustra dentur clauis sacerdotibus ad hūc effectum. Tum quia sicut ostenditur ostium clausum vel apertum non potest esse effectus primus clauis materialis: sic nec ostendere penitentem solutum esse vel ligatum: potest esse primus effectus clauis spiritualis. Tū etiā q̄ ille effectus potest eque esse sine clauis sicut cum clauis: et per consequens virtute clauis nō ostenditur esse solutus: et tunc eque solueret laicus sicut sacerdos: id est absolutum ostenderet vel neuter: immo tamen videtur q̄ cum penitens prius et efficacius ostendit se esse solutum q̄ sacerdos eo q̄ sacerdos nullum ostendit esse absolutum nisi quem ex signis penitentie credit esse penitentē et ex hoc a deo esse absolutū sequit̄

Correlatum. iij.
Sacerdos virtutem
clauium absoluit
nec ostendit ab
solutum

q̄ ipse penitens debeat dici habere clauem ⁊
vri clauē potius q̄ sacerdos si clauis esset vris
lis ⁊ necessaria ad hunc effectum. Tum ter-
tio: quia videtur repugnantia manifesta q̄ sa-
cerdos virtute clauium ostendit pctōē esse a
deo absolutum: ⁊ tamen per nullum effectum
vel signum quod procedit ab eo virtute clau-
um. Quare sequitur q̄ sacerdos virtute clau-
um operetur aliquem effectum primū ⁊ imme-
diatum circa penitentē quo secundo ostendat
eum esse absolutum a deo: cum prius na-
turaliter res sit q̄ operetur vel ostendat ali-
ud. Et constat q̄ cum ille effectus sit immediat⁹
effectus illi⁹ sub rōne q̄ est clauis: oꝝ q̄ ille effe-
ctus sit claudere vel aperire: ⁊ cum habet na-
turaliter ostendere penitentem esse absolutū:
oportet ex conformitate signi ad signatum q̄
ille effectus sit soluere: quare sequitur q̄ sacer-
dos prius secundu naturam absoluit peniten-
tem ⁊ postea eadem absolutione monstrat eū
a deo esse absolutum. Et ex isto argumēto pa-
tet q̄ cōfessio sacramentalis que absq̄ dubio
requirit effectum ⁊ operationem clauum in
quantum clauis hanc absolutionem coarctat
⁊ includit: saltem ex parte sacerdotis cōfessio-
nez audientis ⁊ ex parte penitentis ad hoc q̄
sua confessio sit legitima ⁊ valida ad salutem
maxime vbi habetur copia ydonei sacerdotis
quod erat probandum. Et si queratur a quo
absoluit sacerdos penitentem: ex quo peccata
sunt deleta in contritione quo ad reatum cul-
pe mortalis ⁊ pene eterne? Respondetur q̄
sacerdos absoluit penitentem a peccato ⁊ reatu
eiusdē peccati mortalis a quo deus prius
eum absoluerat: nec potest cum in isto foro ab-
soluere nisi esset prius tempore vel natura ab-
solutus a deo. Et ideo est aduertendum q̄ si
cui nihil prohibet vnius⁹ eiusdē homicidij
reatum esse deletum quo ad regem: cuius ser-
uus fuit occisus: ⁊ tamen remanere quo ad vi-
cinum cuius pater filius vel frater fuit idem
occisus. Unde ⁊ reges quando remittunt tale
homicidium semper addunt in carta remissio-
nis sic: salua semper iusticia partis. in quo ca-
su ⁊ si pars offensa isti reo penitenti ⁊ petenti
remissionem teneretur statim remittere ⁊ eū
dimittere liberum ⁊ immunem: si ipse non pe-
teret remissionem ab eodem cum posset: iuste
esset reus mortis non directe propter reatum
homicidij a rege vel per regem remissi: sed pro-
pter hoc q̄ de vel pro tali reatu non satisfecit
pari cui tunc remansit ⁊ nunc ex suo defectu
permanet reus cum nihil prohibet eiusdē pec-
cati eundem reatum esse deletum quo ad deū
⁊ remanere quo ad ecclesiam: quia nō deletur

simpliciter: sed salua iusticia ecclesie q̄ si non
satisfaciat confitendo penitendo et remissio-
nem seu veniam expectando si haberet copias
sacerdotis qui potest illam satisfactionem res-
cipere reus est mortis nō directe propter pec-
catum iam dimissum sed indirecte q̄ de ⁊ pro
tali peccato quo apud ecclesiam continet mā-
fit ⁊ remanet reus in casu predicto de peccat⁹
non sicut debuit satisfecit. Et hoc est qd̄ dicit
beat⁹ Ambrosi⁹ ⁊ pōit i canonē de pe. di. i. quā-
tuslibet. vbi dicit sic canō. Quāruslibet igit
fero: mortui sit aboletur oīs vbi sacri redoles
uerit vnguentum: surgit defunctus et dissolu-
iubetur eius vincula q̄ adhuc in pctō est quo
ad ecclesiam quīs sit in gratia, patz per hoc qd̄
immediate sequitur sic. Tollitur velamen de
facie eius qd̄ veritatem gratie quā acceperat
obumbrabat. Pōest etiā dici q̄ pctm̄ deletū
in contritione remanet quo ad aliū effectum
Sicut em̄ non solū originale in sanctis patri-
bus deletū fuit quo ad reatū culpe ⁊ pene eter-
ne per sacrificiū ⁊ circuncisionē: sed etiā mul-
ta actualia per penitentia ⁊ confessionē sicut
patet de serō dauid. ij. Regi. xij. et alijs de qui-
bus non dubiū qn̄ decesserunt in gratia: et tñ
in eis remanserunt peccata quo ad hunc effe-
ctum q̄ clausurunt eis ianuā que sine passiōe
xp̄i non aperitur sicut dicit magister sententia-
rum q̄ passiō nōdum fuerat facta. Sic potest
dici q̄ quātuncūq̄ dimittat peccatū ⁊ confes-
ratur gratia in contritione: tñ semp remanet
pctm̄ quo ad hunc effectum q̄ claudit nobis
ianuam tam ecclesie militantis quo ad meri-
tum et susceptionem sacramenti eucharistie:
q̄ ecclesie triumphantis quo ad premiū ⁊ des-
tinationem gl̄ie quousq̄ eadem ianuā aperi-
atur per applicationem passionis xp̄i quā ap-
plicat peccatori solus sacerdos ministerialiē
quādo absoluit eum ab hoc reatu si tamen vt
sepe dictum est habeatur copia ydonei sacer-
dotis. sic igitur premissa conclusio patet quo
ad singulas eius partes. Ultimus quod in
hoc articulo deducitur est q̄ q̄rum ad mares-
riam cōfessionis per istud capitulum. Omis
vriusq̄ nihil noui iuris vel antiqui proprio
vel alieno sacerdoti deperditur vel acquiri-
plusq̄ ante: solo hoc excepto q̄ tempus cōfes-
sionis nouiter limitat. Probatur sic: sola hac
dictione semel in anno posita vel remota po-
nitur vel remouetur tota differētia que est in-
ter confessionem quam homines tenebantur
facere ante editam constitutionem seu tenerē-
tur facere constitutione deleta et quam tene-
bant seu tenent facere constitutione remanēte
⁊ sibi interea que licuissent vel non licuissent

Questio

Responsio

Quid noui a-
lerit constitui
Omnia vti

Defensiois medicatiu

7 que modo licent vel nō licet: 7 eodem modo de expediēti 7c. 7 hec dictio semel in anno nō bil addit p̄ter dictam temporis limitationē igitur nō noui iuris acquiritur vel antiqui deperditur alterutro predictorum sola limitatione temporis excepta quod erat probādus.

Assumptum quantum ad singulas sui partes satis patet: 7 ideo non insto. Ex istis nempe sequuntur alie due quasi correlarie. Prima est 7 quinta in ordine totali: q̄ quicunq; confessus proprio sacerdoti suo personaliter: seu cuiunq; alteri de licentia proprii sacerdotis: virtute cuius licentie ipse poterit sibi confessum soluere 7 ligare: ac ab eodez vere solutus quantum ad ea que sic confessus est satisfaci et concilio generali omnis vtriusq; nec remanet ad eorundem cōfessionem ex vi statuti vlt̄erius obligatus. 7 quilibet qui peccauerit et non fuerit sic cōfessus: ad sic confitendum ex vi statuti remanet obligatus. Hec sequitur directe ex prima 7 ex secūda cōclusionibus 7 probationibus eorūdem. Secundum correlarium 7 est sexta conclusio in ordine est q̄ p̄ceptū statuti predicti quantum ad confessionem omnium peccatorū debet intelligi quo ad peccata als legitime vt predicti non confessi vel que creditur firmiter aut probabiliter dubitatur legitime non confessi. Hoc patet: quia quo ad illa peccata que als vt predicti sunt legitime confessi: satisfactum est statuto: sicut patet ex cōclusionē immediate precedenti: 7 per consequens p̄ceptū statuti ad illa minime se extendit. 7 q̄ ad alia se extendit. patet ex secūda parte cōclusionis p̄cedentis 7c.

Quartum capitulum destruit 7 reprobat que ex dictis aduersarij pullulant erronea.

Expeditis igitur

tur bis q̄ circa capitulum omnibus vtriusq; videntur esse distinguenda: quia multiplicia supponenda tanq̄ necessaria

7 inferenda velut correlaria. Sequitur consequenter videre que ex eodem statuto pullulabant erronea: vt ipsorum euulsis radicibus eorundem: nec repululent frondes: nec flores: aut fructus in perpetuum renascantur. Peccatione igitur secunde partis statuti huius: scilicet q̄ alienus non obtenta licentia proprii sacerdotis non poterat eius subditū soluere vel ligare. (fuerunt aliqui qui renuerunt et asseruerunt q̄ fratres habentes priuilegium et licentiam generalem audiendi cōfessiones sibi confiteri volentū non poterant virtute huius licentie sibi confessos soluere vel ligare sine licē

Rogerij chōnoe. Ca. iiii

tia parochialium curatorū. Et hec fuit opinio Gulbelmi de sancto amore 7 suoz sequacium: sicut patet in bullis Alexandri quarti: cum olim 7 nō sine multa 7 Romanus pontifex 7 in eisdem est damnata. Ista tamen opinio habuit moria diuersa. quidam enim existimabant in fratribus esse duplicem defectum ad potestatem absoluēdi: scilicet defectum executionis 7 iurisdictionis defectum: 7 isti quantum ad defectum iurisdictionis fratru in extrinsecos suo ordini non errabant. Quantum autem ad defectum executionis fuerūt mori sic. q̄ religiosi mendicantes non habent proprium episcopū: 7 ideo necessario ordinantur ab episcopo nō suo: quare sequitur q̄ episcopi executionem in predictos fratres nō transmittunt sicut in secūda distinctiōe secūdi capituli fuit declaratum: 7 ideo credebāt q̄ licentia generalis fratribus concessa fuit illa licentia generalissima quam descripsi primo capitu. distinctiōe. v. que solum est licētia seu potestas executionis immediate p̄dicte quam scilicet episcopus nō possit conferre alienis sine licentia suoz episcoporum: 7 ideo hac solum posita licentia 7 nō alia que est iurisdictionis: non dubium q̄ fratres nō poterant soluere vel ligare parochianos sine licentia proprii sacerdotis. 7 hec fuit opinio Bernar glosatoris in. cap. predicto omnis. super vbo alieno. 7 ideo allegat ibidem: q̄ si de duabus seruitutibus vna tolleretur remanet altera. extra de vsu pallij. ex tua rum. cum suis cōcordantijs. hoc est q̄ quis tollatur impedimentū quod decurrit ex defectu cōsecutionis: nō tñ p̄pter hoc tollitur impedimentū occurrēs ex p̄e iurisdictionis. Hec autē opinio quā magnum colorem quātum ad religiosos: qui siue ordinant̄ anteq̄ ingrediant̄ ordinem siue post semp remanent ab executione audiendi cōfessiones suspensi quousq; per suos prelatos eisdem talis executio concedat̄ cuiusmodi sunt fratres minores: quia apud illos qui nō sunt per leges sui ordinis sic suspensi (si aliqui tales sunt) nihil vel modicum haberet de colore. nihilominus deficit in duobus: quia nullum ius quod loquitur d̄ ordinato ab episcopo nō suo suspendit ordinatū ab executione predicta vbi episcopus ratificarat ordinationem subditi sui vel suo nomine gestum esset cum licētia debita petita 7 obtenta: que conditiones non deficiunt in fratribus: sicut constat cuilibet eo q̄ de sola licentia prelatorum suorum possunt a quocunq; episcopo catholicō ordinari quam licentia eis dedit episcopus Romanus qui solus est episcopus eorundem: 7 ideo omnes sic ordinati habent ex

Correlarium. v.

Correlarium. vi.

Cap. iiii

contra errorem
Gulbelmi d̄ sancto
amore

Defensiois medicatiu

ipsa ordinatōe sua: prātem executōis nisi ob
fient leges ordinis sui sicut d̄ fratribus mino
ribus dictū est. Hanc igit̄ executionē nō fuit
necessariū petere a papa: q̄ habuerāt vel ha
bere poterāt semp a suo prelato. Secūdo defi
cit in hoc q̄ credebāt q̄ licentia generalis p̄
dicta nō prebuit fratribus iurisdicōez v̄l ma
teriā in qua exerceerent h̄mōi potestātē: et p̄
iste error p̄tingere in hoc q̄ nō viderāt fratrū
priuilegia quo ad singula iam p̄dicta. Un̄ fra
trum priuilegia cōcedebāt eis q̄ possunt audī
re cōfessiones et absoluerē penitētes et eisdem
iniungere penitentiā salutarē que non dubi
ū fieri nō possunt sine prāte iurisdicōis et
sine materia in qua hec prās exerceatur. Et si
militer nō attendebāt q̄ nisi papa p̄ huiusmo
di priuilegiū hanc prātem iurisdicōis fratri
bus cōcessisset v̄ltra priuilegia priora. s. q̄ pos
sunt a quocunq; ep̄o catholico ordinari: et sic
beneficiū p̄ficientis esset nullum. Hoc idcirco
tam late exposui: q̄ hec motiua in aliquoz cor
dibus radican̄. p̄t̄ tamē cuiuslibet sapienti q̄
hec motiua nulla stabili fulciunt̄ ratōne. Alij
aut̄ qui fuerūt huius opinionis existimabant
sicut adhuc ab omnibus estimat̄. s. q̄ soli paro
chiales sacerdotes sunt p̄prij sacerdotes de q̄
bus loquit̄ statutū. Et ex hoc cōcludebant q̄
sine istoz licentia nullus subditus eoz a fra
tribus absolui poterit vel ligari: et ideo licen
tia generalis pape fuit insufficiens fratribus
ad hoc q̄ soluerent vel ligaret̄. Istud aut̄ mo
tiuū in suo fundamento. s. q̄ soli parochiales
p̄byteri vel curati sunt parochianoz p̄prij
sacerdotes ad mentē statuti fuit fundamētuz
magistri Jobānis de poliacō. Quantū ad er
rores suos: sicut exp̄sse patet in capitulo. vas
electōis. ij. et iij. capi. eiusdē. et est hodie opinio
domini reuerēdi cōtra que agit̄ in p̄nti. sicut
patet in multis locis sui tractatus predicti. et
sp̄aliter in quarto et quinto articulis eiusdē que
p̄culosa est nimis et multoz radix error: sicut
p̄babitur incontinenti. Ad qd̄ arguit̄ sic: q̄a
primo sequit̄ q̄ parochiani cōmittētes tā gra
uia q̄ nō possunt absolui nisi a papa vel ep̄is
vel penitentiariis eozūdem nō tenent̄ ex vi sta
tuti ei⁹ cōfiteri pape peccata illa vel ep̄is sup̄
posito illo q̄ habeāt copā eozūdem: q̄ nullus
parochianus ex vi huius statuti p̄dicti tenet̄
cōfiteri nisi p̄prio sacerdoti: scz parochiali p̄s
bytero seu curato: s. ex hypostasi papa et ep̄i nō
sunt h̄mōi: igit̄ nullus parochianus ex vi sta
tuti tenet̄ eisdez cōfiteri. Quā aut̄ istud sit erro
neuz patet: q̄ quilibet parochianus tenet̄ in
paschate recipere eucharistie sacramētū saltem
et nō obstat cōsiliū parochialis p̄byteri vel

Contra errorem
Jobannis de po
liaco.

Rogerij chōnoe. Ca. iiii

curati. igit̄ si nō tenet̄ cōfiteri licet sibi sine cō
fessione et absolutione grauissimoz criminuz
habita tamē copia illoz qui possunt eū absol
uere recipere eucharistie sacramētū: qd̄ non
dubitat̄ esse erroneum ab aliquo sane mētis.
Amplius ponit̄ q̄ aliquis parochianus sit ir
retitus peccatis deo: pape et ep̄is reseruatis et
nullis alijs mortalibus. et sequit̄ q̄ parochianus
irretitus grauissimis criminib⁹ tenet̄ ex vi sta
tuti ea cōfiteri parochiali p̄bytero: qui nō po
test eum absolvere et nō tenet̄ ex vi statuti ea
cōfiteri alicui qui potest eū absolvere a pecca
tis. Istud patet: qm̄ quilibet parochianus tene
tur semel in anno omnia p̄ctā sua cōfiteri suo
parochiali p̄bytero vel curato: et nulli alteri
tenet̄ aliq̄s parochianus ex vi statuti cōfiteri
igit̄ et c. Amplius retento casu priori sequit̄ q̄
parochianus cōfessus pape vel ep̄o suo et abso
lutus ab eisdem tenet̄ eadē p̄ctā que cōfessus
est vel suo parochiali p̄bytero vel curato ite
rum cōfiteri: et hoc ex vi statuti: et p̄ cōsequens
cum papa nō potest aliq̄ plus priuilegiare
q̄ ipsemet sit priuilegiatus: sequit̄ q̄ stāte sta
tuto illo nō potest facere q̄ parochiani nō tes
neant̄ cōfiteri omnia peccata sua semel in an
no suo p̄bytero parochiali v̄l curato: et iste est
error suus in forma sua damnatus in. cap. vas
electōis. Rursus sequit̄ q̄ papa et ep̄i nō pos
sunt stante statuto dare alienis potestātē ab
soluendi quoscūq; parochianos sibi cōfessos:
nō obtenta licentia p̄prij sacerdotis. i. paros
chialis p̄byteri vel curati: q̄ fm̄ diffinitio
nem cōcilij generalis nullus habet potestātē
absoluendi vel ligandi sibi p̄fessum sine licen
tia parochialis p̄byteri seu curati. igit̄ si pa
pa vel ep̄i darent alienis potestātē vt̄ predici
tur absoluendi ipsi destruerent diffinitionem
cōcilij generalis. quare sequit̄ q̄ non possunt
stante statuto dare talem potestātē sacerdoti
bus alienis. Et iste error fuit in equivalenti
damnatus per Alexandrū quartū. Amplius
sequitur q̄ papa et ep̄i nō possunt stante statu
to p̄dicto quēq; solvere vel ligare sibi confes
sum sine licentia parochialis p̄byteri vel cur
ati: quia ex hoc q̄ nō possunt hanc potestātē
dare alienis sacerdotibus: sequit̄ q̄ nō habēt
eam ordinare. extra de offi. iudi. ordi. eis q̄bus
al̄s bis quibus. Nec habent eas per cōmissio
nem non est dubium nisi forsan de cōmissione
p̄prij sacerdotis: igit̄ nō habēt h̄mōi potesta
tem: similiter papa et ep̄i: ex quo nō sunt p̄prij
sacerdotes: nō dubiū q̄ ad mentem statuti q̄
cūq; nō sunt p̄prij sacerdotes ep̄i si sint sacer
dotes sunt alieni: quare papa et ep̄i fm̄ mentē
statuti sunt sacerdotes alieni: et per p̄sequens

fm statutu nō possunt soluere vel ligare sine licentia ppij sacerdotis: 7 hoc cōtra euāgelijū Math. xvi. 7. xvij. caplis. 7 Jo. xx. quorum remiseritis peccata 7c. Amplius sequit q pape 7 epōz iurisdicōis minuit vel restringitur per substitutionē parochialis pbyteri seu curati qd nō pmitit prima suppositio. cap. ij. 7 spālī ter cum etiā cōciliū generale non possit pape legem pfigere. extra de electōe 7 electi prāte. significasti. 7 sequit etiā q per bmoī substitutiōnē pōt eius prās rñ minui q aliqn simplr esset nulla qd est piarū auriū merito offensiuū Amplius ex eodē sequit q nullus est nec pōt esse ppius sacerdos nec aliqs qui p̄t absolue re penitentes. pbatur q: papa 7 epī non hnt prātem absoluedi pochianos sine licentiā p ppij sacerdotis: ergo nō possunt bmoī prātem dare cuiusq. i. q. i. c. qui perfectionē. 7. c. ventum est. 7. i. q. vij. dayberrū. igit si nulli modo essent parochiales pbyteri v̄l curati: sed omnes essent mortui: sicut fuerūt in multis locis tpe pestilētie papa 7 epī nō possent sibi hanc prātem accipere nec eā alienis cōferre: nec p cōsequens parochiales pbyteros instituere. Et cōstat q eque modicū papa 7 epī poterāt instituere proprios sacerdotes qñ ppij sacerdotis tuebāt eos sicut modo. quare sequit q tūc nulli erāt facti ppij sacerdotes nec adhuc sunt: 7 per p̄ns nullus pōt absolue re penitētes. Et qd rogo pōt esse magis horrendum 7 crudele mēti xpiane? Dec igit 7 multa plura que causa breuitatis trāseo sequunt hoc dato q statutum concilij generalis sub noīe ppij sacerdotis papā 7 epōs nō includat s̄ excludat tātuz parochiales pbyteros seu curatos includendo.

Tertij fuerūt q tenuerūt eundez erroz. s. q fratres habētes licentiā generalē audiēdi cōfessiones 7c. non poterāt sibi confessos soluere vel ligare sine licētia proprij sacerdotis ex hoc mortuo: q quis fratres bmoī possūt parochianoz audire cōfessiones 7 eosdē absolue re qrum est ex parte prātis fratribus collate: ip si tñ parochiani nō possunt eisde cōfiteri sine licētia ppij sacerdotis: 7 ideo fratres nō pnt eos absolue re obstat impedimēto ex pte confitentiu: quis nullū sit impedimētū ex parte prātis fratru. 7 huius opiniōis est iste dñs resuerēdus in. v. c. sui tractatus in scda respōsione ad. c. vas electōis. seu in scda expōsitiōe seu glo. ca. supradicti. Vñ in ppositiōe quā coram vestra reuerentia fecit dixit: q p̄fessi sic fratribus sine licētia ppij sacerdotis: 7 oīno per totum a rñū ppij sacerdote a nullo pctō mortali absolunt: sed redeunt onerari oībus peccatis cū quibus accesserāt ad eosdē. Sed p̄ istud

arguit sic: q: sicut fuit dictū in pncipio prās ligandi 7 soluendi sibi p̄fessos quā hnt fratres ex generali licētia audiēdi p̄fessiones eis cōcessa: nō est solū prās ordinis 7 executōis nude: sed prās iurisdicōnis p quā tribuit materia in q prās ordinis 7 executōis exerceat: q concessio bmoī prātis est cōfessio materier: cū igit per se materia audiēdi cōfessiones 7 absoluedi sit peccatū seu peccator sub rōne quā pctm suū cōfiteretur: sequit q cōcedens bmoī prātem concedit q pochiani possint eis p̄fiteri. Ampli pa: rochialis curatus p licentiā quā pcedit parochiano q possit fratribus p̄fiteri nullā prāte pcedit fratribus p se sed solū p accidēs: q suū subditū cōcedit sue prāti: sicut ille qui pcedit fabro ferrū nullā prātem p se tribuit fabro q uis faber nō poterit opari sine ferro: igit parochialis pbyter prius cōcedit suū subditū alieno prāti. vel prius cōcedit q possit alieno cōfiteri q ppij cōcedit fratri seu alieno illā potestate accidentalē: q: p̄us est illud qd est p se q illud qd est p accidēs. s̄ cōstat q oēm per se prātem quā hz frater anteq recipiat licentiā parochialis curati hz frater anq p̄ntes epō v̄l anteq licentiā generalis audiēdi cōfessiones pferat eidez. 7 anteq illā recipiat licentiā generalē sibi solū deficit hec prās accidentalis seu p accidēs. igit papa vel ep̄s cōferēs fratri bmoī licentiā generalē prius p̄fert sibi materiā. s. q pochianus possit fratri cōfiteri q concedat fratri illā prāte accidentalē. s. q possit eū audire 7 absolue re. Amplius summi p̄fissices in p̄uilegijs suis in qbus pcedebāt fratribus licentiā audiēdi p̄fessiones 7 cōfessos absoluedi p̄ceperūt curatis 7 qbuscūq. alijs q eosdē in executōe cōmissionis talis officij nullus molestaret: s̄ horrabant eos q suos parochianos ad faciēdū fratribus p̄fessionē inducerent 7 monerēt: 7 p̄ns sequit q p̄cesserūt parochianis licentiā eisde fratribus cōfiteri: puta si fratres p̄tute huius gñalis licētie sibi cōcesserūt pochianos audire 7 absolue re in cōfessione cū ipsi pochiani nō pnt p̄tute talis licētie eisde p̄fiteri: sequit a fortiori q quis alieni possent audire p̄fessiones nō suoz pochianoz p̄tute licētie parochial pbyteri seu curati eisde alienis p̄cesserūt pochiani tñ nō pnt p̄tute eiusde licētie cōfiteri eisde: 7 sic sequit q obstat illo impedimēto p̄fessi sacerdotibz alienis de licētia parochialis pbyteri redeunt suis pctis onerati a nullo penitē absoluti. Amplius constat q nullus pōt cōcedere cuiusq. fratri prātem absoluedi 7 audiēdi subditū vel pochianū nō suū sed tñ cōcedit hāc licentiā sup subditum suū. igit talē licentiā cōcedendo sup subditum

Defensionis medicatiū

Rogerij chōnoꝝ Ca.iii

suū pcedit subdito correlatiūā prātes. alioqñ
eque cōcederet vel cōcedere posset hāc prāte
sup subditū alienū sicut sup ppriū. cōcedit igit
tur subdito licentiā q possit fratrib⁹ cōfiteri.
igit quēcunq fratres pñt in pessione audire
et absoluerē ipse qñ est ex pre sui pōt sibi ecō-
tra si voluerit cōfiteri: q si hñs hāc licentiā in-
diger licentiā poebialis pbyteri vel curati se-
quunt oēs errores supius pdicti. Ad argu-
menta huius dñi qbus pbat h motiū. mñdē
pordinē. arguit em sic. ponat q vnū capl⁹ ba-
beat statutū q vacāte ecclia eligat vnū de ca-
pitulor q nullū eligat extrinsecū caplo sine li-
cētia decani: cōcedit dñs papa monachis fra-
tribus vel religiosis pñle giū q pñt eligi a q-
buscūq volentib⁹ eos eligere. In quo casu cō-
stat q caplm nō pōt fratrē seu monachum eli-
gere sine licētia decani obstatē statuto pdcō:
et tñ stat q frater seu monach⁹ eligi pōt. igit
confilr erit ex pre alia. Ad istud dico q ex-
plū exēplato nō correspondet: s discordat in-
mult. pmo: q sic statuit q qlibet dz pfiteri p-
prio sacerdoti vel alicui de sui licētia: ita dñs in
exēplo statuti q caplm dz eligere decanū vel
aliū de licētia sua. et credo q raro vel nūq bus
ius licētiāz obtineret. Secōdo nō cauet in ca-
su vtrū statutū sit factū aucte capli vel pape.
stat aut de statuto sup quo agit q fuit factū
aucte cōcilij generalis. et fm hoc estz varie re-
spondendū. tñ q: papa pōt ignorare statutum
capli priuati: et de illo forsan estz mentio faciē-
da in pñlegio: alioqñ nō valeret pñlegiū dñs
statutū. argumentū ex de rescript. cōstitutus.
S3 nō ita pōt ignorare statutū ecclie cū hēat
in scrineo sui pectoris oīs leges. Tñ etiā q: si
cur statutū estz statutū ecclie et singlare p vno
caplo. videt q hñmō generale pñlegiū non
deroget statuto spali: et qñs ita esset: qd nō ge-
neraliter non est verū: cū nihil arguit in ppo-
sito vbi tā statutū q pñlegiū est generale. et
addit pñlegiū est magis spale q statutū: et p
pñs pōt derogare statuto. ex de rescript. sicut
romana. Tertio argumētū deficit in hoc q in
casu nō cauet q fratres pñt eligi et sortiri effe-
ctū electōis virtute electōis facti: sicut in alia
pre cauet q pñt in effectū oēm qui adiūgit cū
audiētia cōfessionū. Quarto deficit in hoc q
istud pñlegiū de quo fit mentio in argumē-
to nō dat per decanū qui decanus potuit da-
re licentiā mediāte qua et mōachus posset eli-
gi et statutū seruari: sicut in alia pre pñlegiū
dat per papā: qui vt probatū est: est pprius sa-
cerdos et tanq talis pōt dare licentiā: virtute
cuius et statutū seruet et fratres cōfessiones au-
diant et absoluant. Illis vero defectibus et sifi-

bus restauratis dico: q sicut frater pñt eligi: ita
qlibet de caplo pōt eundez eligere statuto nō
obstante. Imōi exēpla qñs prima facie
appareāt: tñ de existētia nihil hñt. Tercz ar-
guit sic: nō obstant pñlegio fratrib⁹ cōfesi-
so q pñt libere audire psessiones oīm sibi cōfi-
teri volentiū: moniales nō pñt fratribus cōfi-
teri sine licētia suoz superiorum: nec pñca-
tores minorib⁹ nec e conuerso sine licētia suo-
rum superiorum speciali. Respondeo q verū
est quod dicit in isto argumento. Et causa est
quia in iure seu pñlegio fratribus concessor
bene cauet q fratres nō habeāt licentiā in
casibus et personis epīs reservatis: cuiusmodi
sunt moniales que non sunt poebiane. Aut si
sint sunt epīs quo ad oēm iurisdictionē hñmōi
reservate: nec sunt subiecte poebialibus pñs-
byteris vel curatis. et hec est cā quare p audiē-
dis earū confessionibus epōz haberi tenet li-
cētia spalis. Sed q fratribus pñicatoribus
nō licet audire minores vel ecōtra. Causa est:
q: epī qui cōmittūt fratrib⁹ licentiā generalē
cōfessiones audiendi nō possunt minorib⁹ cō-
mittere sup pñicatoribus vel ecōtra: eo q neu-
tri sunt sui subditi in hac pre: qñs in multis
alijs sunt subditi. et idēz dico de monachis et si-
milibus. et ideo ad istos hec licētia nullatenus
se extendit. et idēz dico de licētia dñi pape
audiendi parochianos diocesis aliene: quam
dñs papa in hoc casu ad licentiā epī modifi-
cat et restringit. Tercū arguit sic. ratio natu-
ralis affirmat qlibertas patiendi in patiēte
nō arguit libertatē agendi in agente. Rñdeo
q si loquamur de libertate a culpa: sicut vide-
tur argumentū pcedere sic cōcedo q istū pati
absq culpa nō arguit aliū efficere hanc passio-
nem sine culpa: nec etiā cū culpa: et ideo pōt
esse sine culpa et cū culpa fm varietatez mate-
rie subiecte. et ideo argumentū d se est neutrum
seu negandū. In pposito tñ dico q pensatis
circūstantijs materie de qua agit libertas pa-
tiendi in patiēte pñsupponit libertatē agentis
in agēte. vt. s. pbatū est. Ex pñdictis igit p3 q
salua sp reuerentia dñi mei hec pñdicta q tenet
nō sunt sana: nec aliq euidētia notabili sunt
fulcita. Rursum occasiōe pñe pris eiusdē sta-
tuti fuerūt et sunt ali q solēnes q tenēt et renue-
rūt q cōfessi fratribus hñtibus licentiā gene-
ralē audiēdi psessiones et cōfessos absoluedi ac
iniūgendū pñiam salutarē hñmōi cōfessione nō
obstatē tenent eadē pñtā que fuerūt pñfessi ite-
rum pfiteri pprio sacerdoti. huius opinionis
fuit magr Jo. d poliacō: et fuit in pre motus ex
hoc q sibi videbat q hñmōi licētia gñalis non
tollat statutū cōcilij gñalis. Et debebat em q si

Ad motiua ar-
machani

Ad primū

Ad secundū

Ad tertium

Defensionis medicatū

pfessi fratribus nō tenebant vt p̄dicat iterum
pfiteri statutū p̄ b̄mōi licentiā tolleret: 7 ideo
posuit q̄ stare statuto nec papa nec deus pōt
facere q̄ parochian? semel in anno nō teneat
pfiteri oīa p̄ctā sua parochiali p̄bzo seu cura
to a q̄opione q̄rū ad p̄ctōez 7 moriū p̄dcm i
nullo discrepat armacha? archieps vt parebit
Capitūlū quintū reducēs eidē statuto, oīs vtriusq̄
sexus, cap. dudū. 7 cap. vas electionis.

Estat igitur mo

do eidē statuto reducere caplm̄ du
dū: 7 caplm̄ vas electōis ac fratruz
p̄uilegia q̄ in hac materia. Ad. c. dudū hodie
sūt: reducta: iō oñdet q̄ caplz dudū p̄faro statu
to nō obuiat nec repugnat. Uerū q̄ in hoc
video: cū aduersario p̄cordare: iō ne laborem?
in equoco est sciendū q̄ ex statuto p̄ciliū ḡnal
confurgit duplex obligatio seu debitu pfiteri:
di vna est ḡnalis p̄perua 7 māsuā: alia est spā
lis seu p̄ricularis trāsiens 7 fluxiua. p̄ma ē q̄
quīlz siue pfiteat siue nō sp̄ ex vi statuti ad cō
fessionē faciendā semel in āno remanet obliga
tus cū quo stat q̄ hic p̄ctō: p̄ hoc anno de hīs
p̄ctis q̄ fecit nō tenet pfiteri q̄ forte cōfessus
est legitime de eisde, scdā est qua q̄s in spāli de
istis p̄ctis in p̄clari demōstratis 7 q̄ hoc sin
gulari tpe vel āno tenet pfiteri q̄ obligatio ē
trāsiens et fluxiua q̄ hac p̄riculari obligatōe
soluta nō remanet āplius eadē obligatōe obli
gar? Quis p̄ma obligatōe sp̄ remaneat obli
gar? Alioqn̄ em̄ vñ soluto p̄clari determi
nato remanēt in ḡne obligat? sequeret q̄ se
mel pfessus fm̄ formā statuti quātūcūq̄ post
ea peccaret nō teneret ex vi statuti iterū pfiti
boz exēplū manifestū ē de redditu ānuo quo
quis tenet: trāseo q̄ notū est. Aliud exēplū
pōt esse q̄ hec p̄pō vñ oīs bō est aīal fm̄ p̄bz
est p̄perue veritatis q̄ est necessaria cui? que
libet singularis est p̄tingēs cui? veritas trāsit
cū sua entitate. Ad p̄positū dico q̄ cap. dudū
nō obuiat nec repugnat statuto p̄ciliū ḡnalis
oīs vtriusq̄ sexus nec quo ad obligationē p̄
mā nec quo ad scdām. dico tñ q̄ frequēter tol
lit eā obligationē scdām cū nō tollit p̄mam
Et si arguit q̄ hoc caplz tollit statutū quo ad
obligatōem scdām: iō saltē in hoc sibi obuiat
seu repugnat. p̄stat q̄ argumentū nō valet: q̄
quicūq̄ pfitet p̄sonaliter suo p̄prio sacerdoti
ipse tollit statutū quo ad obligatōez scdām: 7
tñ talis nec in hoc nec i aliquo alio obuiat sta
tuto nec ei? obligationi s̄ ipm̄ statutus pficit
et ei? obligationē scdām soluit 7 implet. S̄ ad
hunc intellectū dico q̄ caplm̄ dudū p̄faro sta
tuto nec obuiat nec repugnat que est forma
7 mod? vñ p̄ quē statutū pficit 7 implet. Dñs ve

Rogerij chōnoe Ca. v

ro armachan? aliter intelligit. s. q̄ p̄ illud cap.
nō est mod? nec forma quo illd statutū implet
ideo reputat q̄ si cōfessus fratri eadem pecca
ta iterum confiteret: tunc capitulū dudum. 7
fratrum p̄uilegia tollūt statutum p̄fatum
quo ad verumq̄ debitū supradictū. qd̄ non
est verum: 7 ideo arguit ad propositum breui
ter sic. Nulla licentia p̄p̄ij sacerdotis suo pa
rochiano cōcessa q̄ alienus sacerdos pōt eun
dem audire in cōfessione 7 absolueri vice sua
obuiat vel repugnat statuto cōciliū generalis
Alioquin statutū sibi p̄p̄i repugnat: 7 iā ad
uersarius cōcedit hanc maiorem. sed omnis li
centia audiendi cōfessiones 7 confessos absol
uendi per caplm̄ dudum: fratribus cōcessa est
huiusmodi licentia. igit nec talis licentia nec
caplz dudū. qd̄ b̄mōi licentiā cōcedit eidē sta
tuto obuiat nec repugnat. minor probat: q̄ q̄
b̄mōi licentia sit licentia p̄p̄ij sacerdotis. pa
ret p̄ improbatōne secūdi erroris capli imme
diare p̄cedentis. 7 q̄ est concessa parochianis
q̄ possint fratribus cōfiteri. patet p̄ improba
tionem tertij erroris eiusdē capli. 7 q̄ fratres
virtute illius licentie absolūt vice p̄p̄ij sa
cerdotis. patet ex prima cōclusionē tertij capi
tuli. cum igit nūbil impugnans hoc vel istorū
aliquid in p̄dicto caplo continet: sequit q̄ ca
pitulū dudum. p̄faro statuto nō obuiat nec re
pugnat. Amplius caplz dudū. in p̄cilio ḡnali
lugdunē. fuit eodē sacro instāre 7 approbāre
p̄cilio innotatū. sicut p̄t ex eiusde decretas
lis p̄ncipio. iū quo hec licentia audiendi cō
fessiones 7 confessos absoluendi quam fratres
modo habent fm̄ formā in eodē expressaz fuit
p̄uide ordinata. igit tota ecclesia in illā licen
tiam p̄ se ac singulis personis quarū inter
erat: cōsensit vere vel interpretatiue: tacite vñ
expresse. 7 per cōsequens parochiales p̄sbyte
ri seu curati cōsenserunt. vel saltē ecclesia per
p̄curatores sufficientes eosdē rēp̄sentans ve
re cōsensit 7 p̄cessit licentiā supradictam quā
nec ipsi nec eoz successores sine cōsensu domi
ni pape vñq̄ poterant postea nec ad huc po
terunt reuocare. igit hec licentia est nō solum
p̄ papam archiepos 7 ep̄os cōcessa: sed etiam
per parochiales p̄sbyteros 7 curatos: 7 ob
fratres presentant 7 per eos admittunt nomē
ne eorūdem. quare sequit q̄ hec licentia nō ali
ter statuto conciliū generalis obuiat vel repu
gnat q̄ si fratres essent presentati et admissi a
p̄sbyteris parochialibus seu curatis. Ampli
us statutum p̄ciliū generalis solum obligat pa
rochianos distingiue: scz ad confitendum se
mel in anno p̄prio sacerdoti vel alteri de licē
tia p̄p̄ij sacerdotis. igitur hanc obligationē

Defensionis medicatiū

plene persolvens p aliquo tempore p eodem tpe statuto nō obuiat vel repugnat. sed cōfessus fratri iuxta formā capituli dudū. superius memorati plene persoluit obligationes statuti: qz sicut dictū est cōfessus est habenti licentia z cuiusvis ppiū sacerdotis. ergo talis statuto nō obuiat. Preterea statutum pccilij gñalis solū obligat parochianos ad cōfessionem que coexigit beneficiū vere absolutōis z susceptio nem satisfactōis: sicut patuit in tertia conclusiōe tertiū capli supradicti: sed cōstat q capli tulum dudū. concedit fratribus licentiā cōfendi ubiqz absolutiōe z imponendi debitas satisfactiōes. igit cōfessus fratri iuxta cap. dudum. alteri statuto nō obuiat vel repugnat. et per psequens cap. dudum. eidē statuto non repugnat. Amplius circumscrip̃ta omni obligatiōe qua quis obligat per dictū statutum parochianus cōfessus fratri iuxta formā capituli dudū. satisfaceret obligationi p quā ex suo pctō actuali fact⁹ est debitor: sacramēti penitentie in hac parte: scz quantū ad cōfessionem sed cōstat q per prefatū statutum nō plus debet vel obligatur in hac parte: q si remoto vl circūscripto statuto esset tantū debitor: sacramēti penitentie pōt solā limitatiōe tps in fra qd tenet cōfiteri. igit cōfessus fratri iuxta formā capituli dudū. z seruata temporis limitatiōe in statuto concilij generalis satisfecit tam debito sacramēti penitentie q debito statuti cōcilij generalis: cui per cōsequens prefatum cap. dudū. nec obuiat nec repugnat. Preterea secūda pars est dispensatiōia sup precepto prime partis. igit nullus implens secūda partē statuti prefato statuto obuiat vel repugnat: sed cōstat q cōfessi fratribus implent secūdam partē statuti omnis vtriusqz. sicut supra probatū fuit. igit tales eidem statuto non obuiant nec repugnat. Ex opposito itaqz predictae cōclusiōis sequuntur multa erronea et blasphemiosa: sicut postea deducetur. parz tñ euidenter ex p̃dictis q cap. dudum. seu fratru p̃uilegia statuto omnis vtriusqz sexus: nullo modo obuiat nec repugnat: sed eā perficiūt et adimplent. z p̃cordāt optime cum eodē. Qua propter ex predictis sequit⁹ q cōfessi fratribus p̃dictis nō plus tenent peccata iterū cōfiteri q si illa fuissent confessi p̃prio sacerdoti: sicut post plenius deducet. z hoc est qd in cap. vas electōis diffinit: cuius oppositū ibidē velut erroneuz reprobāt. Clertamen q iste dñs reuerendus dicit: q intellectus fratru de ista cōstitutione est erroneus z nō sanus: ideo consequenter ostendaz q intellectus fratru de ista cōstitutione est catholicus z salubris: vt ex hoc

Rogerij chōnoe Ca. v

pateat q ista p̃stō a predictis capitulis nō discordat. Intellect⁹ igit fratrum de hac cōfessiōe vas electionis nō est q. s. cōfessi fratribus hñi bus licentiā gñalē audiendi p̃fessiones z p̃fesos absoluendi zc. nullo casu tenet eadē pctā iterū cōfiteri sicut eis iponit iste dñs sine causa sed p̃fessi fratrib⁹ habētib⁹ licentiā gñalēz nō magis tenetur eadē pctā iterū cōfiteri q si ali⁹ as ipsa p̃fessi fuerit p̃prio sacerdoti hoc est in nullo casu tenetur iterū ea cōfiteri qn in eodē casu vel cōsili teneat eadē iterū cōfiteri q̃uis ea prius fuissent cōfessi p̃prio sacerdoti. Et q iste intellectus sit san⁹ z catholic⁹. patet sic: q̃a negatiua supradicta in forma qua p̃scribit⁹ ē diffinita catholica atqz vera: igit illa p catholica est tenēda. Ampli⁹ p̃prio sacerdos nō magis tenetur audire p̃fessiōes eorū dē pctōz sui parochiani qui prius p̃fessus fuit fratri hñi licentiā generalē zc. q si idē parochian⁹ fuisset eadē als cōfessus proprio sacerdoti: igitur parochianus p̃fessus fratri hñi nō magis tenet eadē pctā iterū cōfiteri q si illa confessus fuisset p̃prio sacerdoti argumentū z assumptū patet ex scda sup̃pone scdi capli p̃cedēt. Amplius p̃fessus hñi fratri est p̃fessus eidē vice p̃prij sacerdotis. igit idē cōfessus nō magis tenet eadē pctā iterū cōfiteri q si fuisset illa cōfessus p̃prio sacerdoti. Assumptū patet ex t̃ia sup̃pone scdi capli et scda p̃clōne tertiū capli z ex improbatōne scdi erroris capli imēdiare p̃cedēt. Ampli⁹ p̃fessi hñi f̃ri satisfecit statuto cōcilij gñalis ois vtriusqz igit cōfessus eidem nō magis tenet eadē pctā iterū cōfiteri q si illa fuisset cōfessus p̃prio sacerdoti. Assumptū pz ex q̃ta sup̃pone scdi capli z p̃ma p̃clōne t̃ij z ex correlario eiusdē p̃clōnis cū p̃cedente p̃clōne hui⁹ capli cūz suis rōnibus. Amplius p̃fessus hñi fratri z absolut⁹ ab eodē satisfecit debito sacri penitentie z debito precepti ecclesie igit hñi fratri cōfessus z absolutus ab eodē nō magis tenet iterū cōfiteri q si ab eodē fuisset cōfessus p̃prio sacerdoti assumptū patet ex sexta sup̃pone secūdi capli z ex quita p̃clōne tertiū capli z eiusdē p̃batōe. Amplius cōfessus hñi fratri z absolut⁹ ab eodē est si bi sacramentalit⁹ z iudicialit⁹ in foro penitentie. p̃fessus igit hñi fratri sic p̃fessus nō magis debet vel tenet eadē pctā iterū cōfiteri q si illa fuisset sacramentalit⁹ cōfessus p̃prio sacerdoti. Assumptū pz ex rōne diffiniciōis q̃re primi capituli cū suis p̃batiōib⁹ z ex t̃ia cōclōne tertiū capli cum suis p̃batiōib⁹ vñis ueris. Itē oia argumēta imēdiare facta in b caplo ista ṽitate p̃bat lucide et deductiue z in sequēti caplo p̃babit satis clare. Quātum

Defensionis medicatū

Rogeri chōnoe Ca. v

aut ad affirmatiuā supradictā. s. q. confessi fra-
trib? habebit? licentiā gñalem audiēdi p̄fessi
ones &c. tenetur eadē pctā p̄cōfessa iterū cō-
fiteri p̄ q̄ illa sit erronea et dānata in p̄dicta
p̄stōne. nā illud qd negat in p̄pōne negatiua
diffinita d̄z fm idem & ad idē & s̄l̄r & in eodez
tpe affirmari in p̄pōne affirmatiua dānata v̄l
salte q̄l̄z p̄pō affirmatiua tali negatiue sic repu-
gnās necessario fm idē & ad idē &c. est dānata
igit illa affirmatiua supradicta aut illa q̄ p̄oīf
in p̄dicta p̄stōne ad intellectū istū? necessario
ē dānata. Et p̄firmat istud ex b̄ qd d̄r in p̄stōe
in fine. qm̄ papa dānat illos errores iobis des-
poliaco. Ibi d̄r em̄ dñs papa dicit sic. B̄es p̄-
dictos articulos & quēz illoz tanq̄ erroneos
aca sacra doctrina deuioz aucte aplica dāna-
mus & reprobam? de fratrū p̄cilio p̄dictoz do-
ctrināq̄ d̄ia ip̄s verā esse & catholicāz asse-
rētes. cū illis qui p̄dictis fratrib? p̄fiterur nō
magis teneat? &c. intēdit exp̄mere in suo opposi-
to intellectū ad quē vult aliā a forma dānari. p̄z
igit q̄ intellect? fratrū de ista p̄stōe catholic?
est & san? & q̄ hoc capl̄z ab alijs p̄dictis capl̄is
nō discordat cū illud sit factū ad p̄cordiā eorū
dē. Vterū cōtra ista arguit iste dñs reuerēd?
multipliciter primo sic. hec negatiua nulli cō-
fessi fratrib? b̄ntib? licentiā gñalem tenet eas
dē pctā p̄fiteri suo p̄prio sacerdoti ex quo ē sal-
sa & p̄tingēs nō possit diffiniri tāq̄ catholica
fide p̄cernēs que fides catholica est necessa-
ria in oī suo articulo. & idō si ista esset diffinita
diffinitio sup̄ illā facta nō teneret. S̄l̄r affir-
matiua istī p̄ia nō potuit dānari tanq̄ erro-
nea cū sit vera & p̄tingens & si dānaret illa dā-
natio nō teneret. Ad hoc adducit argumētū
dñi pape Iobis. xxi. se. re. q. vir ip̄rob?. Ite
p̄fessus fratri p̄or obligari legitie ad iterū p̄fi-
tendū igit nō est q̄ fide credere q̄ p̄fessus fra-
tri tenet iterū cōfiteri. Assumptum patet de
his qui p̄ouerūt iterū p̄fiteri et quib? p̄ceptū
est vel iniūctū in p̄nia iterū eadē pctā p̄fiteri
vel qui habēt p̄scientiā q̄ tenet iterū cōfiteri
et in casib? alijs multis. Ite demonstrat aliqui
bus in casib? primi argumenti arguit sic. Iste
tenet cōfiteri oīa peccata sua totū? anni suo p̄-
prio sacerdoti & isti sunt p̄fessi fratrib? b̄ntib?
generalē licentiā &c. igit cōfessi fratrib? b̄nti-
bus gñalem licentiā tenent eadē iterū pecca-
ta p̄fiteri p̄prio sacerdoti suo. hec p̄cto f̄z fr̄es
est heretica & maior ē catholica nō repugnās.
igit minor que est fratrū ē h̄etica. Ite p̄ponat
q̄ penitentiari? aliq̄s romane curie iūgat ali-
cui p̄fesso q̄ oīa pctā sua totū? anni cōfiteatur
suo parochiali p̄bio qui parochian? rediēs cō-
fi teat fratri oīa talia pctā & q̄ro nūquid tenet

ad penitentiā sibi iniūctā a papa vel nō. Si nō
igit euacuat auctoritas pape p̄ liberū factū
fratrū: qd affirmare videt hereticū. Similiter
habeat talis cōscientiā quā nō p̄or deponere
q̄ teneat penitentiā iniūctā implere. tūc em̄
dicere q̄ nō teneat talē cōscientiā sequi etiā
videt erroneū. relinquit igit q̄ tenet peniten-
tiā iniūctā implere: ne eo ip̄so fiat hereticus
Ite si p̄dicta p̄positio affirmatiua sit here-
tica. aut igit surgit ista heresis ex hoc q̄ cōfessi-
sio eorūdem peccatorū non est iterabilis.
aut q̄a non esset debita & obligata. Aut quia
non p̄or esse debita q̄ fiat suo p̄prio sacerdoti
Tertium poni nō p̄or & ponētes primum & se-
cundum dānant dñm papā innocentium quā-
rū: dñm papā Martinū quintū: dñm benedi-
ctū vndecimū: Clementē octauū: dñm Inno-
centiū sextū iam p̄sentem q̄ statuerūt vel p̄ce-
perunt diffinitiuā illam in sua forma. & similē
dñm Hosti. & Jo. monachū cardinalē bernar.
glosatores & doctores eximios Alexandrū de
balis: henricū de gandauo: fratrē Raymūdū:
fratrem bonauentu rā: imo sanctā ecclesiā cat-
holicā que p̄cepit in certis casibus fieri ite-
rationē p̄fessionis eorūde pctōz. Ite q̄ in-
tellectus fratrū de hac p̄stōne vas electōis sit
erroneus. patet: q̄ fratres ordinū mendicantiū
asserūt denūciatōes in p̄dicta p̄stōne p̄tentas
esse veras & catholicas & assertōes illis cōtra-
rias ēē reprobas & erroneas forma verborū ser-
uata: nihil addito nihilq̄ subtracto: sicut p̄z
in quadā petitiōne fratrū data dñis cardina-
libus per p̄curatōrē: & multos nostros ordinū
p̄dictoz. cū igit articulus p̄stōnis sensus vari-
os habeat: quoz vnus est verus & alter est fal-
sus: & suus sensus sit verus & sensus fratrū fal-
sus: sequit? q̄ fratres errāt & nō ip̄se. Item fra-
tres multo magis debent p̄cedere se ex fide te-
nere cūctas denūciatōes xpi in sancto euāges-
lio cōtentas seruata forma: nihil addito nihil
q̄ subtracto q̄ denūciationes in p̄dicta cōsti-
tutiōe cōtentas. Et per p̄ns habent cōcedere
se ex fide tenere nullo addito: nulloq̄ subtra-
cto illud saluatoris mea doctrina non est mea
& illud. Ego nō ascendā ad diem festū hunc. et
illud. Non mea sed tua voluntas fiat: que nisi
aliqd addat in sensu veritatē nō habet. Ad
ista argumēta p̄or breuiter r̄nderi. s. q̄ quis vi-
deatur p̄cludere q̄ p̄fessus fratri teneat iterū
p̄fiteri p̄prio sacerdoti: q̄ tñ nō p̄bat q̄ teneat
tur p̄fiteri ex vi statuti p̄cili generalis omnis
nō p̄bant qd intendūt. Nā iste dñs intēdit af-
firmare q̄ cōfessi fratribus teneatur eadē pec-
cata iterū cōfiteri p̄prio sacerdoti: q̄ sunt ad
hoc obligati. ex statuto: & per p̄ns fm euz ex v̄l
E. E. ij

Quintum

Sextum

Septimum

Ad argumentū
armachani

Primi argumē-
ti armachani

Confirmatio
Secundum

Tertium

Quartum

Rogerij chōnoe Ca. v

ppositione impossibili. Iste autē dñs loquit
 de diffinitōe facta sup ppositione cōtingēte
 vt dicit quare argumentū nō valet p suo pro
 posito cōcludendo. Ad scđm cū arguit. Eō
 fessus fratri pōt legitime obligari ad iterū cō
 fitendū eadē pctā pprio sacerdoti. igit nō est
 contra fidē credere q cōfessi fratribus teneā
 tur iterū cōfiteri. Dico q accipiendo sp pposi
 tionez in sensu p̄dicto: scz q cōfessus fratri &c.
 plus potest legitime obligari: vel pōt obliga
 ri in casibus in quibus vel eoz filiis p̄fessus
 pprio sacerdoti: nō potest ad hoc legitime ob
 ligari. Assumptum est falsū: sicut supradictū
 est. Et similiter argumentum non valet: quia
 conclusio non plus sequitur ex p̄missis q̄ si di
 ceretur sic. Virgo non obligata castitati
 potest legitime obligari perpetue castitati.
 igit nō est cōtra fidē credere q virgo nō obli
 gata castitati tenet ad perpetuaz castitatem
 q: antecedēs est verū & p̄ns falsum dicere apo
 stolo: q si virgo nupsit non peccauit. i. ad co
 rin. vi. Similiter aliud exemplum dicendum
 est. Non cū sequit pōt esse q sacerdos dicens
 verba cōsecrationis cū inten: de debita conse
 crandi nō cōsecrat: ergo nō est cōtra fidem cre
 dere q hmoi sacerdos nō cōsecrat: quia dubiū
 q añs sit verū saltem de potentia dei que nō
 est obligata sacramentis: & p̄ns est falsum. Si
 militer aliud exemplū est. nō cū sequit: mlier
 obligata viro potest esse soluta legitime a viro
 p̄tate: ergo nō est cōtra fidem credere q mlier
 obligata viro sit soluta a viro potestare: q: an
 tecedens est verum & p̄ns cōtra Ap̄lm vbi. s.
 nec argumētū p̄dictū pōt tenere: nisi per hoc
 mediū nō est cōtra fidē: in aliqd credere: quod
 potest esse verū: qd sicut notū est satis est: pro
 neū. Ad tertiu argumentū dico q cōclusio
 in sensu in quo dñat nō sequit ex p̄missis: idō
 nihil est ad ppositū. Ad quartū cū ponitur
 q penitentiarius curie romane iniungat alicui si
 bi p̄fesso q omnia peccata sua cōfiteat pprio
 sacerdoti: & q talis r: diēs cōfiteat ea fratri: &
 querit nūqd talis teneat iterū ea p̄fiteri suo p
 prio sacerdoti. Rñdeo: ponat q idem peniten
 tiarius iniungat alteri cōfesso q confiteat ali
 cui certo fratri: & q ille rediens p̄fiteat suo p
 prio sacerdoti. querit igit nūquid talis teneat
 iterū eadē cōfessa sacerdoti pprio: iterū illi fra
 tri cōfiteri. In qbus casibus dico q vterq; ite
 rum cōfiteri teneat: & nō plus nec minus q ali
 ceteris oib? parib?. & ex hoc nō sequit q cōfes
 sus fratri plus vel magis teneat iterū cōfiteri
 q si in altero casu cōfessus fuisset pprio sacer
 dori: quare argumentū nō procedit contra in
 vellectū cōstitutionis vel fratrum. Ad quinu

Ad quintum

tum dico qd heresis illa nec surgit ex pma cau-
sa nec secunda nec tertia: 7 ideo argumentu p-
cedit ab insufficienti diuisione: sed ex hoc sur-
git qd confessio eorundem peccatoru facta fratri:
no magis est iterabilis qm confessio facta sacer-
doti ceteris paribus: nec iteratio eorundem pec-
catoru fratri confessio plus potest venire sub p-
cepto: qd potest iteratio confessionis peccatoru
sacerdoti pprio confessio: nec plus potest venire
sub pcepto qd fiat pprio sacerdoti qd fiat fra-
tri. Verumamen qualiter eorundem confessio est itera-
bilis 7 qualiter no. quomodo etiam potest venire
sub pcepto 7 qno non postea dicet. Et cu addi-
tur de dñis summis pontificibus cardinalib?
et doctoribus. dico qd nullus eorundem vnq posuit
pscripta: nec aliqua ex quibus surgit error: pre-
dictus qre fratres nec illos pdamnāt nec eos
damnatos reputant: sed vltur suis temporib?
fuerunt solennissimi in omnibus venerantur.

Ad sextu dico qd petitio fratrū d qua in ar-
gumento fit mentio est rōnabilis 7 catholica
7 omnes denūciationes in pdicta pstitūtōne
sunt vere forma verboru seruata nihil addito:
nihilq subtracto: 7 q assertiones illis contra-
rie que accipiunt contrarium: hoc est opposi-
te sunt repobere 7 erronee forma verboru ser-
uata: nihil addito nihilq subtracto. Et cum
inferitur. igitur primus articulus est erroneus
eadem forma verboru 7c. Negatur assum-
ptum: quia fm istum dominum primus articu-
lus nullo addito nulloq subtracto non est op-
positus alicui denūciationi eiusde pstitūtio-
nis. Adodo solum fratres loquebantur de as-
sertionibus oppositis denūciationibus seu dif-
finitionibus eiusdem pstitūtōnis: quare no
sequit conclusio quam intendit. Verum quia
ille articulus est damnatus: sicut ibi iacet scri-
ptus sub forma verboru eadem nullo addito
nulloq subtracto: ideo dico aliter: scilicet qd il-
le articulus seruata forma verboru: nullo ad-
dito 7c. est repobus 7 erroneus: 7 ideo quan-
do dicitur in illo argumento: qd ille articulus
habet sensus varios: quorum vnus est verus 7
alter falsus. Dico nihil prohibet eundem articu-
lum esse damnatum seruata tali forma verbo-
rum. Et etiam eundem expressum sub vno in-
tellectu esse damnatum et expressum sub alio
catholicum. Quis enim dubitat hāc esse here-
sim pessimam. filius in diuinis no est genitus
de patre vel de substantia patris: 7 tamen ad
hunc intellectū filius no est genitus de patre
vel de sba patris p decisione sed p cōicationē
sbe: hē ita catholicū qd ei oppositū sit hēticū.
Et ideo si arguatur sicut arguit dominus iste
sic. Ista ppositio seruata forma verboru nul-

lo addito nulloq subtracto est falsa vel dam-
nata: igitur qualitercunq mutata forma ver-
boru ipsa non est damnata. Argumentum
nihil valet sicut patet in exemplo supradicto:
7 ideo qm fratres in petitōe posuerūt illa verba
satis sciebant illam logicam nō valere. Ad
vltimum de denūciationibus euangelij Di-
co qd seruata forma verboru 7c. sub qua ec-
clesia nobis tradidit illas: ille sunt conceden-
de 7 catholice. Et qm dicit veritatē nō habēt
nisi aliquid addat in sensu. Nō dubiū qm p-
usq aliquid adderet in sensu illis ppositiōib?
eas esse vel fuisse veras: s; talitū ppositiōnū
veritatē declarat illud qd addit. Tū dico qd
illa verba sub forma sub qua sūt tradita ecclē-
sie vera sūt 7 oppositū dicere est erroneū. Nō
nego tū qd illa verba aliquo addito nō solum
in sensu: s; etiā ad formā verboru nā essent. S;
nūqd ppo heretica sit pcedēda catholica ppe
verū sensū quē pot hēre: vel ppo catholica ea-
dē forma seruata sit cēsenda: heretica ppe sen-
sum falsum quē pot habere: iudicet vra reuer-
ētia: qd tunc circa fidē pibunt oēs ecclē san-
ctiōes: 7 licebit cuiusq dicere qd libebit. In
pposito tū nostro iste dñs salua sua reuerētia
nō solum asserit dānata in forma qua dānant
sed etiā in sensu in quo dānat 7 negat diffini-
ta nō solum in forma sua sed in sensu quo sunt
ab ecclesia diffinita sicut in sequenti capitulo
plus patebit.

Capitulu sextū oñe documēta armachani esse repro-
ba et erronea.

Ad septimum

Cap. VI

Stis deniq; va:

i cuaris calūniis 7 pteratib? plus ap-
parētibus qd exūb? declarā restat
declarare qd huiusmodi documēta in hac ma-
teria sunt temeraria reproba et suspecta. Do-
cuit nāq; et tenuit publice 7 docet tenet 7 as-
serit de presenti 7 super hoc libellos edididit.
tenuit 7 publicauit qd confessi fratribus habē-
tibus generalem licentiam audiendi confessi-
ones et confessos absolūendi tenentur eadez
peccata que confessi fuerunt eisdem iterū cō-
fiteri suo proprio sacerdoti: 7 hoc tenet et doc-
et generaliter esse verum nisi fratres babeāt
aliam potestatem qd illam generalem licentiā
et quis nullum sit impedimētum ex parte fra-
tris: vel confessi nisi qd idem omittat confite-
ri semel in anno suo proprio sacerdoti. Et qd
istud sit temerariū reprobū 7 suspectū. ar-
guitur sic. Iste articulus est in sua forma 7 sub
isto sensu damnatus 7 prohibitus ne teneas-
tur tanq a catholicis mentibus respuendus.

EE iij

Defensiois medicatiū

igitur iste articulus est temerarius reprob⁹ et suspectus. Argumentū se u cōsequentia ei⁹ patet ex hoc q^d solū temeraria reprob⁹ suspecta sunt a sede apostolica damnata et p^hibita ne teneant. Et assumptū patet ex cōstitutōe vas electōis. vbi p^hibitio ponit^r sub forma p^hedicta. Amplius ex isto articulo sequunt^r alij articuli damnati. igitur iste articulus est temerarius et suspectus. Assumptum patet: q^d ex isto articulo sequit^r q^d parochiani cōfessi fratribus tenent eadez peccata iterū cōfiteri parochiali curato: sed cōstat q^d hec obligatio sic iterū cōfiteri nō cōsurgit ex necessitate sacramenti penitentie s^{ed} eundē dñm istum et s^{ed} dñm Jobannē monachū quem allegat super hoc. igit^r nullo alio casu posito surgit ex necessitate p^{re}cepti illius statuti. omnis v^{er}iusq^{ue} et hoc cōcedit dominus iste: et per consequens statuto sic stante vel sic obligante: nec Romanus pontifex nec deus potest facere q^d parochiani cōfessi fratribus modo p^{re}dicto non teneantur eadem iterū cōfiteri suo parochiali p^{re}sbytero vel curato nisi possent facere q^d statuto stante vel sic obligante nō staret nec sic obligaret quod est impossibile. quare sequit^r a fortiori q^d nec Romanus pōtifer nec deus possunt facere q^d stante statuto p^{re}dicto parochiani nō teneantur semel in anno omnia peccata sua cōfiteri suo parochiali p^{re}sbytero vel curato. et iste est tertius articulus in cap^{it}ulo vas electōis. reprobatus et damnatus. Amplius ex eodē articulo: sequit^r tertius articulus dānatus in p^{re}dicta p^{ro}stitutione: ergo ille articulus est erroneus et suspectus. Assumptū p^{ro}bat sic. Romanus pontifex voluit dare aliquibus scilicet fratribus generalē potestatē audiendi confessiones: sic q^d eisdem confessi non tenerentur eadez peccata iterum cōfiteri parochiali p^{re}sbytero vel curato: et fecit ad hoc quantū potuit: sicut patet ex cap. dudum. et ex cōstitutōe vas electionis. Non em̄ potuit papa ad hoc plus facere q^d dare potestatē generalem et declarare illam esse efficacē supradictē: sed papa s^{ed} istum dominū talem potestatē nō dedit: quia nō obstante potestate quā dedit s^{ed} istum ad hoc confessi tenent eadem vt p^{re}dictū cōfiteri: igitur talem dare nō potuit. et hec est prima pars articuli tertij in illa cōstitutione damnati. ex qua statim sequit^r secūda pars sic. Quicūq^{ue} sacerdoti potest deus dare p^{re}stēm generalem audiendi cōfessiones et cōfessos absolueret: talis efficacē q^d cōfessus nō teneat eadez peccata iterū cōfiteri: eidem potest Romanus pontifex dare s^{ed} istam potestatem et illis efficacē ex plenitudine potestatis sibi dare. cum

Rogerij chōnoe Ca. VI

igit^r Romanus pontifex nō potest dare generalem p^{re}stēm talis efficacē: sequit^r q^d nec Romanus pontifex nec deus pōt dare generales potestates audiendi cōfessiones quin cōfessus habenti illam potestatem teneat eadē peccata iterum cōfiteri parochiali p^{re}sbytero vel curato: et iste est tertius articulus in forma sua: sequit^r q^d iste dñs habet cōcedere oēs errores magistri Jobannis de poliaco dānatos in cōstitutione vas electōis. Amplius nō dubium quin deus potest et etia^m papa pōt dare generalem potestatem audiendi cōfessiones volēdo statuendo et exprimendo q^d ista tantū sufficiat cōfessio habenti talem potestatem ad omne effectū et similiter tante efficacē sicut si fuisset data eidem cōfessori super eodē confesso et super eodem crimine in spālī. igit^r si papa nō potest: immo nec deus dare pōt generalē potestatem audiendi cōfessiones que sufficiat cōfessis habentibus talem potestatem q^d nō teneant eadē peccata iterū cōfiteri suo parochiali curato: si cur habet iste dñs cōcedere: vt patet ex argumento immediate p^{re}cedenti deducto cōtra eundem. sequit^r q^d papa nō potest: immo nec deus dare pōt cuiusq^{ue} p^{re}stēm specialē p^{ro} quocunq^{ue} que sufficiat cōfessio habenti illā p^{re}stēm p^{ro} eodem q^d nō teneat eadē peccata iterū cōfiteri suo p^{ro}prio parochiali curato: et per p^{re}stēs sequitur q^d cōfessi penitentiarijs dñi pape et episcopo^{rum} vel alijs quibuscunq^{ue} quibus papa vel episcopi cōmittunt in speciali potestate audiendi confessiones tenent eadem peccata iterū cōfiteri suo parochiali curato. P^{re}terea ex isto sequit^r q^d papa et episcopi nō habent ordinariā potestatem audiendi cōfessiones suoz subdito^{rum} que sufficiat confessionis q^d non teneant eadem peccata iterū cōfiteri suo parochiali curato q^d si haberent h^{ab}erēt ordinariā potestatem possent alij cōmittere vicem suā. Rursum cū ex statuto omnis v^{er}iusq^{ue} sexus q^{ui}libet parochialis curatus possit dare potestatem audiendi p^{re}stiones que sufficiat cōfessio habenti illam p^{re}stēm q^d nō teneatur eadem peccata cōfiteri suo parochiali curato: sequit^r q^d parochialis curatus pōt dare p^{re}stēs alicui quā nec deus nec papa potest dare eidem: et p^{ro}p^{ri}is sequit^r q^d parochialis curatus sit in hac parte a^pliorū p^{re}stis q^d papa vel deus. Amplius sequit^r q^d parochialis curatus non habeat p^{re}stēm a deo nec a papa: q^d cū nec papa nec deus habeat hanc p^{re}stēm nō possunt eā dare parochiali curato. i. q. i. qui perfectionez. et c. ventū est. et ibidē. q. vii. d. ybertū. Amplius sequit^r ex eisdē q^d papa nō pōt imo nec de^{us} facere nō pōt q^d null^{us} teneat suo parochiali cōfiteri. sequitur em̄ deus nō pōt facere q^d null^{us} cōfessus

Defensiois medicatiu

haberi generalē prātē ꝛc. nō teneat eadē pctā iterū cōfiteri suo parochiali curato. igit a fortiori de nō pōt facere q nō cōfessus tali nō teneat suo parochiali curato cōfiteri: igit cū obligatio de faciēda cōfessione parochiali curato teneat ex pcepto diuino vel ex pcepto pape. seqtur q deus nō pōt dispensare sup pcepto suo: nec sup pcepto pape: ꝛ multominus pōt papa sup pcepto suo dispensare. que oia sunt erronea ꝛ absurda. Amplius redeo ad primū articulu istoz ꝛ arguo sic. Cōfessus fratri satisfecit secū de pārti statuti que est dispensatoria sup prima pte eiusdē: ꝛ tñ fm istū dñm sic cōfessus remanet obligatus sicut p̄us. igit dispensatio hmoi nō tollit vim pcepti huius statuti: ꝛ cū eadem sit ratio cuiuslibet statuti: huius statuti in hac pte. sequit q nullius legis dispensatio tollit pceptū sup quo dispensat: qd est erroneū. Itē ex isto sequit alī error: impius ꝛ crudelis: vide licet q ex quo qualis est cōparatio dispensationis legis ad pceptū legis: talis ē cōparatio dispensationis legislatoris ad pceptū suū ꝛ legē suā: cum lex nō hēat vigore nisi a legis dōtore ꝛ cum omne legis pceptū seu dispensatio sit legislatoris pceptū seu dispensatio: sequit q nullus legislator: pōt sup pcepto suo generaliter dispensare quin is cū quo dispensat maneat obligatus sicut p̄us. Amplius ostēditur idem de pceptis ꝛ dispensationibus diuinis. si em̄ (si p̄o q) qualis cōparatio hominum p̄latorū ad pcepta sua ꝛ dispensationes suas: talis cōparatio dei ad pcepta sua ꝛ dispensationes suas: ꝛ p̄ns nō plus pōt deus super pcepto suo dispensare q homo sup suo qd non est tantū erroneū: sed blasphemū. Amplius sequit q nec deus nec homo quacūq; fultus auctoritate dato semel aliquo pcepto: potest quemcūq; postea ad contrarium obligare: quia cū minus sit facere q aliquid liceat fieri q illud fieri teneatur: qui non potest dispensare super actu quocūq; q licite fiat: non potest facere q ille actus fieri teneatur: ꝛ per cōsequens ipse deus nō potuit facere q iudei circumcidī nō teneant: nec q liceat eisdem dimittere ritum suū: immo sequit q in deo esset tantum p̄as ligandi: nō soluendi. et multo plus hoc sequit de papa quod est cōtra euangeliū. Albat. xvi. ꝛ xvii. ꝛ Jo. xx. Item sequit q dispensatio dei que a sanctis vocat reuocatio nō tollit vim pcepti: ꝛ per cōsequens abrahā peccauit ingrediendo ad ancillā sarai. Bēn. xvii. cōtra legem matrimonij ꝛ q eque peccauit iacob habendo duas vxores. Bēn. xix. Si cut lamech. Bēn. iij. quia vterq; eque venit cōtra decretū primi parentis: ꝛ erunt duo in car

Rogerij chōnoe. Ca. vi

ne vna. Bēn. ij. Et idem sequit de dolo iacob. Bēn. xxx. de ipoliatiōe egypti. Erc. xij. de multiplicatiōe vxoz dauid. ij. reg. ꝛ i. palip. ceteris capitulis. Cōtra legē deuterono. xvij. ꝛ de libello repudiij. deuterono. xxiij. ꝛ d multis alijs in scriptura. Amplius sequit q dispensationes pape cōmunes sup illegitimitate ꝛ irregularitate ꝛ de cōsanguinitate seu affinitate ad cōrahendū. Super altari portatili ad celebrandū d votis ieiunioꝝ peregrinationū ꝛ similitū nō tollunt vim pcepti: ꝛ per p̄ns tā dispensantes q vtentes dispensationibus p̄dictis grauiter peccarent. Deterēa omnis dispensatio est quedā pcessio q facit aliqd eē licitū qd alis nō liceret sed constat q omne illicitū est tale p aliqd qd obtinet vim pcepti. igit omnis dispensatio facit esse licitū qd stante pcepto esset illicitū. si igit dispensatio nō tollit pceptū: sequit q vnū ꝛ idem p dispensationē est licitū ꝛ per pceptum: qd nō tollit est illicitū sicut p̄us: qd nō solum est erroneū sed sibi met contrariū et repugnans. Amplius sequit q dispensatio super lege illa qua tenet q nullus sacerdos alienus parochianum in cōfessione audiat vel absoluat nō tollit vim pcepti illius legis: ꝛ sic sequitur q dispensatio p̄p̄ij sacerdotis fēra sacerdoti alieno sup grege suo nihil operat nec tollit vim pcepti legis eiusdē: ꝛ per p̄sequens nullus parochianus potest cōfiteri sacerdoti alieno de licentia quacūq; p̄p̄ij sacerdotis. Nec pōt iste dñs iurari p hoc q in suo tractatu cru dicit: q magister Jobānes de poliacō. posuit suos articulos ppter defectū potestatis absoluēdi in fratre habente generalē licentiā ꝛc. q magister Jobānes p̄fatus tenuit q huiusmodi licētia generalis nō tribuit fratri sufficientem potestatem absoluēdi cōfessum: sicut patet ex. iij. articulo eiusdē: ꝛ ideo ille errauit: sed iste dominus non posuit articulum ppter defectū absolutionis sed ppter necessitatē antē qui pcepti illius capituli omnis vtriusq; sexus. ꝛ q fm eum voluntariū nō tollit necessarium: ꝛ sic nullum tenet vt dicit errorem. Nec cauillatio nō iuuat. Tum quia in capitulo diffinitur q cōfessi fratribus ꝛc. nō magis tenetur iterum cōfiteri q si fuissent cōfessi proprio sacerdoti: nec tenerent ppter defectum absolutionis seu potestatis absoluēdi: nec ppter necessitatē pceptionis illius iterum cōfiteri. igit cōfessi fratribus ꝛc. nō tenetur propter necessitatē pceptionis iterum cōfiteri. Tum secūdo quia ista modificatio est condemnata in secundo articulo damnato in casu supradicto. Nam sequitur Ipsi cōdemonstratis bis qui cōfessi sunt fratribus propter necessi

Defensiois medicatū

rarem precepti illius capituli omnis vtriusq;
serus tenent iterum confiteri. igit nec papa nec
deus potest facere qd eodē pcepto stante non te-
neamur ipsi confiteri et e contra. igitur cōcedens
alteram seu errans in altera h3 pcedre vtrāq;
vlt errat in vtrāq; et similiter sequit qd dānato
vno damnat vterq; et iste est scdus error vel se-
cundū erroneus qd affirmat. Tū tertio: qz ipse
impōit magro Joāni pfato falsum: qz sicut pz
ex. c. iij. eiusdē ipe nō posuit in fratrib? simplr
defectū prātis absoluedi a peccatis: scū mo-
dificatōne. sc. defectū prātis absoluedi de obli-
gātis pfessum ab iterādā pfessioe pprio sacer-
dori et eundē defectū ponit iste dñs: quare seq-
tur qd errat equalr: vlt neuter errat. Tū quarto
qz hec respōsio nimis impingit in papam et ec-
clesiā sacrosanctā. sc. qd ecclesia dedit magro Jo-
hāni antedictō plenā audientiā: et p pñs non
ignorauit istā modificatōne vel motiū erro-
neū seu cāz sui erroris predictam: nihilomin?
tū dānauit articulū qui fm istū dñz est carbo-
licus atq; verus nullū errozē cōtinens et subri-
cuit motiū erroneū vel cām sui erroris predi-
ctā: cum tū sciebat qd sicut ex falsis vera et ex
is possibilibus necessaria: sic ex erroneis seu here-
ticis catholica cōsequuntur. Tū qz sicut dictus
est bñdī respōsio aperit viā defensiois oīm er-
rorū: qz nō est aliquis error qd non pōt p bñdī
modificatōne cōfictā defendi. quare sequit qd
hec respōsio errozē poti? auget qd excusat: nec
respondentē liberat si inuoluit. Tū sexto: qz
h3d frequēter allegat. sc. qd volūtariū nō tollit
necessariū implicat multos errores: sicut supe-
rius est ostēsum. Nec valet motiū istius dñi
qd ponit p respōsione supradictā. sc. qd ex ipso
eodē articulo vas electōnis. cum ibidē dicit.
ffelicis recordatōis Alexandri. iij. et Lemētis
quinti Romanorū pōtificū pdecessorū nostros
rū vestigia imitādo appet vt dicit qd illi dam-
nauerunt ante illa eadē que ibidē dñs Joban-
nes papa damnauit: qā solum damnauerunt
istum errozē in materia pfata: scz qd fratres ba-
bentes et. nō possent pfessiones audire vlt ab-
solutionis beneficiū impendere prelatorū in-
feriorū vel parochialū sacerdotū assensu vel li-
centia minime requisitis. Ex quo videt qd do-
minus Jobānes voluerit hoc damnari tantū
et qd nō intendebat excludere cōfessiones fra-
tribus a cōfessione iteranda pprio sacerdoti.
hec ille. Hoc inq; motiū nō valet: qd Cū om-
ni tamē reuerētia assumit falsum. et huic ca-
vas electōis cōtrariū qd Alexander et clemēs
damnauerūt ea que Jobannes damnauit vel
qd Jobānes damnauit: et tunc in eodem cap.
ea que ipsi damnauerūt suo tempore: sicut patz

Rogerij chōnoe Ca. vi.

expresse de tenoribus articuloz damnatorum
ab eisdem. et qd dicit in cap. vas electōis. pre-
decessorū nostrorū vestigia imitando nō refer-
tur ad articulos damnatos sed ad pceptū vel
pbibitiōne que sequit verba pmissa immedia-
te. sc. ne quisq; dictos articulos per eū damna-
tos: vel cōtra in eis seu in aliquo predictorū
vpote a catholicis mētibz respuēdos de ce-
tero defendere audeat vel tenere: qd antedicti
dñi summi pōtiffes filies fecerūt pbibitiōnes
sup damnatis articulis per eosdē. huic tū pro-
bibitiōni quo ad vtramq; eius partē nō est ve-
ritus cōtraire. Scda respōsio seu expositio p-
fate pstitutiōis extrauagātis. sc. vas electionis
quā ponit vt euadat non pōt eū defendere ab
errore. dicit em qd oēs articuli damnati et filii
ter articulus ibidē approbatus possit intelli-
gi cū adiectione secunde partis cap. Omnis
vtriusq;. videlicet si quis alieno sacerdoti et.
Unde dicit qd erroneū est dicere qd cōfessi fra-
tribus habentibus licentiā generalem audie-
di cōfessiones. sc. cum beneplacito pprii sacra-
dotis tenent eadem peccata que confessi fue-
rant iterum pprio sacerdoti confiteri: sic est
verū atq; catholicū qd illi qui predictis fratri-
bus cōfiteantur: scz forma illa seruata: non ma-
gis tenent eadem peccata iterum confiteri qd
si alii illa cōfessi fuissent pprio sacerdoti iuxta
dictū concilij generalis. Istum intellectū cō-
stitutionis predictę probat sic: qd ex quo scdus
articulus magistri Joānis de poliano fuit dā-
natus: sequit qd eius oppositum est approba-
tum. scz qd Romanus pontifex statuto stante
omnis vtriusq; potest facere qd parochiani nō
teneant semel in anno omnia peccata sua cō-
fiteri pprio sacerdoti: scilicet parochiali cura-
to. Istud autem verificari non potest nisi ster
statutū concilij generalis. statutum autē con-
cilij generalis stare nō potest nisi ster illa par-
ticula: scilicet qd si quis ex iusta causa velit alie-
no sacerdoti cōfiteri petat et obtineat licenti-
am sui pprii sacerdotis. stante autem illa par-
ticula nullus cōfessus fratribus est exemptus
a generali statuto quo ad primam partē ipso-
us nisi illa secunda clausula obseruata. igitur
obseruantia illius clausule est necessaria cui li-
bet cōfesso fratribus vt sit exemptus a prima
particula eiusdem. et per consequens cum illa
modificatōne debet intelligi ista diffinitio.
hec dominus iste. Primo igitur respondetur
ad motiū: et consequenter pbabitur intentum.
Et ne procedat annullatorie suppono:
qd ad hoc qd statutū cōcilij generalis obseruet
sufficit qd pochanus habeat licentiā pprii sacer-
dotis ad hoc qd cōfiteat alieno: siue illā pete-

rit siue non : qz a tempore dicti statuti sic fuit
statutu q etia parochiales curati dabant pa
rochianis licentiam non petita quado curati
volebat sibi adhibere coadiutores in hac par
te : et absit q dicatur parochianos in hoc casu
fuisse transgressos hoc statutu. et ratio hoc des
clarat. na cum sit precise propo hie vel obrine
re: posito q pochian? hac beat licentia supflu
it perere ea. Quo supposito indeo ad argumē
tum et concedo q opposituz articuli scdē ē ap
probatu scz q romanus pontifex stante statu
to pot facere q parochiani non teneatur pfi
teri parochiali curato: et tunc cu infer q illd
sit approbatu : non pot esse veru nisi stet scda
particula statuti scz q habeat licentia ppri
sacerdotis. Dico q si sub noie pprii sacerdotis
includatur papa et legati in suis prouichis et
patriarche archiepi et epi et parochiales cura
ti illa ppositio est va. Si aut per propriu sacer
dotem intelligit pochialis curatus tm: tunc
ppositio est falsa scz q oppositum articuli sic
vt predicat approbatu non pot ee veru nisi pa
rochianus ad confitendum alteri obrineat li
centiam parochialis curati qd valet tm ac si
diceret q romanus pontifex stante statuto p
dicto pot facere q parochiani no teneatur se
mel in anno confiteri parochiali curato. sz no
pot hoc facere nisi parochian? obrineat lice
tiam parochialis curati ad confitendu alteri
Hoc aut ppter errores in qro capitulo dedu
ctos ex ipo non potest esse verum. Illa etia p
positio sic restringendo propriu sacerdotē ad
parochialem curatum nullo mo sequitur ex assu
ptis. Et conformit dico ad clausione q infer
scz q obseruantia scde clausule scz q habeat
pprii sacerdotis licentia no tm pochialis cu
rati est necessaria cuilibet pffesso fratri ad hoc
q sit exemptus a pffessione facienda pprio sa
cerdori. iam em quilibet fratri pffessus et abso
lutus bz licentiam pprii sacerdotis sicut supi
us frequenter pbatu est. et ideo no oportet po
nere illa adiectione ad licentia pprii sacerdo
tis qz illa etia licentia intelligit in licentia ge
nerali qua habent fratres sicut dictu est. Ista
etiam ratio seu ppositio qstionis supradicte
no pot istu dnm defendere ab errore: qz cu do
minus iste dicit q articuli danati et reprobati
pnt intelligi cum adiectione scde pticule sta
tuti. s. q habeat licentia pprii sacerdotis aut b
intelligit de licentia parochialis curati tm sic
videt itelligere aut de licentia pape vel eporu
sicut supradictum est. no scdo modo qz hoc eet
supfluu cu in articulo dicat q pffessi fratribus
hntibus gnae licentia qua null? dubitat esse
licentia pape vel epor: seu parochial curati: re

net iteru pfiteri. nec p hoc euaderet errorē: qz
iam ponit q pffessi fratribus hntibus gnaem
licentia pprii sacerdotis illo mo loquendo de
pprio sacerdote tenent eadez pcta cofiteri p
prio sacerdoti: et p pns ponit illud qd ipsemer
in misione dicit esse erroneu et danatu. Si ho
intelligat pprii sacerdotē pochiale curatu
tm: tuc quis sit veru. s. q erroneus sit dicere q
pffessi fratribus hntibus licentia generalem
audiendi pffessiones obrenta licentia pochialis
curati tenent eadez pcta iteru pfiteri: tm qz bu
iusmodi licentia pochialis curati sit reqsita: sic
q licentia no obteta tenent iteru cofiteri: sicut
error: Joanis de poliaco q solu loqbat de hnti
bus licentia generalem tm nulla habita licentia
spali sacerdotis curati. sicut ptz ex. iij. articulo
eiusde erroris danati et articuli approbati in
pstitutoe supponit licentia gnaem tm: et per
pns pstitutio danat articulos et approbat de
pffessi fratrib? hntibus? licentia gnae tm nulla
habita licentia spali pochialis curati. Preterea
sic restringendo pprii sacerdotē adiecta clau
sula scda statuti Dis vtriusqz 7c. cu3 vt dicit:
in illa cotineat q no obteta licentia pprii sacer
dotis: sacerdos alien? no pot alterius pochia
nu soluere vel ligare: sequit q state illa pre sta
tuti nullus alien? sacerdos pot alteri? pochia
nu de quacūqz licentia alia soluere vel ligare: et
p pns no solu sequunt oēs errores in. iij. capi.
pdicti: sed sequit q fratres hntes gnaem lice
tia audiendi cofessiones no hnt ptae soluendi
sibi pffessos. et sequitur q iste dñs bz ponere in
fratrib? defectu ptae absoluendi: et p pns ap
probat illu errorem que ipse iponit magro Job.
de poliaco. Amplius ex misione sequit q roma
nus pontifex stante statuto no pot facere q co
fessi fratribus hntibus gnae licentia audien
di pffessiones no habita licentia pochialis cu
rati no teneant eadez pcta fratribus pffessa ite
ru cofiteri parochiali curato: inimo nec deus
pot hoc facere: et q state statuto nec papa nec
deus pnt dare fratribus ptaem absoluendi pa
rochianos no obrenta licentia pochialis cura
ti: inmo q no possunt dare alicui q no est pa
rochialis curatus ptae absoluendi sine licen
tia pochialis curati: et per pns ipsemer non bz
ptae absoluendi pochianos sine licentia pochia
lis curati: et sic de cetis blasphemis in. iij. ca.
predeductis. Patet igit q hec resposio respo
dentem no liberat ab errore: et q iste dominus
salua sua reuerentia tenet errores damnatos
in forma vel in sensu in quo sunt damnati: et
qui si no essent damnati essent damnabiles p
pter errores qui sequitur et eisdem quos oēs
iste dominus habet cōcedere cōsequenter.

Capitulum septimū in quo dissoluitur que apparent
vel apparere pnt predictis contraria.

Co. VII

Erū qz predictus

v archieps Armachanus in tractatu
suo articulo ij. p magnū pcessum ni
tis pdictos errores defendere pbando q nec
pfatu caplm dudū nec aliqđ priuilegiū illi cō
simile tollit aut ipugnat statutū antiquū: ois
vtriusq; sexus quo ad pcessiōes parochianoū
semel in āno faciēdas proprio sacerdoti: volo
deinceps suis rōnib? respondere. Ista tñ pco
quā irēdit pbare p bē duplicē itellectū f3 q
ex statuto ois vtriusq; p surgit duplex obliga
tio vel duplex debitū pfitēdi sic patuit in pñ.
ij. capli vñū. f. generale 7 ppetuū 7 mansuū.
Aliud spāle seu particulare trāfens 7 fluxiuū
Sic in pposito contra supradicta pōt itelligi
sic. f. q. c. dudū nec aliqđ priuilegiū sibi sile tol
lit aut ipugnat statuta ois vtriusq;. quo ad de
bitū primū pfitēdi 7 sic pcedit pco quā ppo
nit. vñ q ad obligatōz scōaz seu debitū pfitēdi
sic loquēdo. c. dudū 7 fratru priuilegia tollunt
statutū sed nō ipugnat. ipsa em tollit statutū
quo ad obligatōem scōam: qz soluūt debitum
eiusdē obligatōis sic q pcessus nō remanet ex
vi statuti eodē debito apli? obligatus. Et ex
eadē rōne p3 q fratru priuilegia statutū nō i
pugnat sicut ex eodē. v. caplo per totū patuit
euidēter. Scdm igit primū itellectū posset cō
cedi pco sua supradicta 7 oēs rōes quas indu
cit: qz tamē aliqūe sue rōnes vidētur aliter p
cedere p singulas est breuiter transcurrēdum
Argumentū pri
mū armachani.
Arguit igit pco sic: ista duo capla pñēt du
as affirmatiuas sup eodē actu iterabili. f. sup
pcessiōe eorūde pctōz iterabili. f. q aliquis sit
pcessus fratri omia peccata sua 7 q teneat se
mel in anno pfitēri suo ppro sacerdoti q non
magis se ipugnant q due affirmatiue similes
in alia materia. f. q aliquis audiat missaz apđ
fratres vel offerat ibidez 7 q teneat semel in
anno audire missam in sua parochiali ecclia 7
ibid sel vel ter offerre: sic pceptū Exo. xij. f. cō
stat q iste due vltime nō repugnat quare nec
pme. et qz iste dñs (vt dicit) h argumētū. nescit
soluere: id aliquos excitat ad soluēdum ipsum
vñ ad pcedēdū articulū quē pcludit. Huic igit
cur argumēto supposito sicut in h et in ceteris
argumētis q fiat sermo de confessione facta fra
tri de licētia seu concessione capituli dudum 7
confessio faciēda proprio sacerdoti seu eius
vicem tenēti ex vi statuti omnis vtriusq; 7 q
pro eodem toto anno et pro eisdem peccatis
fratri confessus: quia alioquin nō esset ad ppo
fitū. Nñ pmo reducēdo argumētū contra se

Solutio eiusdes

ipsum: sic. nō plus repugnant iste due affirma
tiue sup eodem actu iterabili: scz super confes
sione eorūdem peccatorū: quā. f. aliqđ facit
pape vel epō ppro 7 q teneat eadem pecca
ta suo parochiali curato cōfiteri iteruz: q due
affirmatiue similes de offerēdo eisdem aut au
diendo missas eorūde: sed nō dubium q nō re
pugnat q aliquis audiat missam pape vel epī
7 q fecerit eisdem oblationē 7 q teneatur nis
bilominus audire missam parochialis curati
7 sibi offerre. igit prime due affirmatiue nō re
pugnant. ecce idem argumētū 7 eadē vel cōfi
milis cōclusio que inferit: quia non dubium q
ille ppositiones formaliter non repugnant: 7
concessa illa cōclusione nō plus sequit q con
fessi fratribus q confessi pape vel epīs teneat
tur parochiali curato iterum confiteri: 7 ideo
argumētū nullius est pōdris vñ valoris. Et
si arguit q sequit q saltem caplm dudū. non
tollit statutū generalis concilij omnis vtriusq;
q sexus. Respondeo q quīs cōclusio sit vera
ad sensum immediate quasi antedictū: illa ras
men non sequit ex assumpto: cuius exemplum
est. Posito q petr? habeat ex pcepto omni an
no ieiunare semel in pane 7 aqua: nō est dubi
um q iste due affirmatiue nō repugnant: scilicet
cet q petrus modo ieiunauerit: 7 q teneatur
als infra annū cōsimiliter ieiunare. 7 tamē nō
sequit igitur ieiunium petri non tollit obliga
tionē pcepti p illa vice. Si tamen dicat q
hoc nō soluit: quia repugnantia est q petrus
ieiunauerit: 7 q teneat isto anno ex vi pcepti
eiusdem dati iteruz ieiunare. Solutio: dico q
cōsimiliter est aperte istic. repugnantia est em
q aliquis sit cōfessus fratri habenti generalē
licentiam 7 c. 7 q teneatur ex vi statuti omnis
vtriusq;. iterū cōfiteri: eque em impleuit petr?
cōfiterendo fratri pdicto statutū sicut fecit pre
ceptuz ieiunij vna vice ieiunādo cetis parib?
vtrubiq;. Aliter respōdet negando assumptū
cū d: q illa duo capla continent illas duas af
firmatiuas 7 c. q scilicet aliquis sit confessus
fratri 7 q teneat semel in anno cōfiteri ppro
sacerdoti suo. non em continet illas affirmati
uas sed illas: q licet alicui fratri cōfiteri: 7 q
teneat semel in anno cōfiteri ppro sacerdoti
suo vñ alteri de licētia ppro sacerdotis: sicut
pater in prima cōclusionē tertiā ca. pcedētis.
Ex quibus nō plus sequit q cōfessus fratri te
neat eadem peccata iterum confiteri proprio
sacerdoti: q q cōfessus alieno de licētia paro
chialis curati teneat iterum eadē confiteri suo
parochiali pbytero vel curato. 7 notum est q
vltimum nō sequit: igit nec primū. Similiter
nec ex hoc sequit q cap. dudum. non tollit sta

tutū cōcilij gñalis oīs vtriusq. imo pot' se q' tur oppositu. s. q' tollit ipsū quo ad eius obligatiōē particularē sicut supradictū est. s. mō quōi plens pceptum tollit obligatiōē pcepti. p illavice. Tertio aliter rñr negando illud assumptū ppter aliā falsitatem quā continet scz q' nō plus repugnāt iste due affirmatiue. s. q' aliq's sit cōfessus fratri 7 q' teneat eadem pctā cōfiteri suo ppio sacerdoti q' due affirmatiue siles de missis apud fratres 7 parochiales ecclesiam audiēdis vel de oblationib' ibidē faciendis: q' loquēdo de pessione sacramentali vtrobiq' pime affirmatiue repugnāt fm legē plentem. Secūde nō nō repugnāt. hoc pz sic q' necessitas cōfiteri ex statuto ecclesie ptes supponit necessitatē sacri penitētie sicut patz ex vltima suppone scōi capitli: igit sequit iste tenetur ex statuto ecclesie hec peccata cōfiteri: ergo sacm penitētie est sibi necessarium p hijs pctis 7 esset necessariū ecclesie statuto celsare. q'qd igit repugnat pclusioni repugnat assumpto: sed pstat etiā per aduersarios q' repugnātia est q' aliq's fratri sit pfectus loquēdo de cōfessione modo pdicto 7 q' sacm penitētie sit sibi necessariū pro peccatis pfectis eo dē statuto remoto: quare seqtur q' repugnātia est q' aliq's sit cōfessus 7 q' ex statuto ecclesie teneat eadē peccata iterū cōfiteri 7 maxie cum sic cōfessus ipleuit pceptū statuti sicut est in pposito: quare sequit q' assumptū ex ea parte sit falsū 7 ad exēpla que ponūtur. rñr q' exēpla in multis deficiūt que nō sunt hic repta: q' ad hoc q' exēpla essent cōformia exēplato oporteret q' null' posset audire missam nec offerre apud fratres nisi de licentia ppiij sacerdotis 7 q' celebrare missas vel recipe oblationes esset actus iurisdictionis qui nō posset a nō suo iudice exerceri 7 q' parochiani essent obligati audiēdi missam ppiij sacerdotis vel alteri de licentia eiusdē: 7 igit p similitudine sibi offerendū q' etiā eiusdē plebis essent multri ppiij sacerdotes qui possent missas celebrare 7 oblatōes recipere: 7 ad hec faciēda alijs licentiā impriri 7 q' tandē fratres haberēt a papa 7 epis ac parochialib' curatis vl' ab ali quo eorūde licentiā ad pdicta 7 multa filia ad cōformitatē faciendā essent requisita que i toto vel in maiori parte deficiūt in exemplis positis quibus positis eēt siles repugnātia vtrobiq'. Quarto alit rñr q' s. assumptū ē falsū fm aliquos pro eo q' supponit q' cōfessio sacramentalis eorū peccatorū sit iterabilis nō ex eo q' absolutio vera quā exigit 7 includit: fm q' est sacramentalis vl' quā requirit ad hoc q' sit sacramentalis sicut patuit ex tertia pclone terti capli

iterabilis nō est: 7 pro eo etiam q' debitus vel necessitas sacramenti penitētie que p surgit ex peccato actuali cōmissio: vel ex reatu culpe inde cōtracto iterabilis nō est p eodez peccato: nisi dicat q' idem peccatum vel reatus eiusdem potest redire: qd cōiter nō tenet: non seqtur q' assumptū in ea parte fm istos est falsū. 7 q'cquid sit de illis hoc verū est q' cōfessio pdicta nō potest aliter iterari q' absolutio quā coexigit 7 requirit 7 q' debitum vel necessitas sacramenti penitētie quam p supponit potest rñr iterari: de quo peccato dicef postea. Et tūc ad auctoritates beati Augustini de vera 7 falsa penitētia 7 aliorū doctorū q' dicūt q' pfectio nō solū est iterabilis s' q' de eisde peccatis meritorie iterat. Rñdet q' Augu. 7 alij doctores nō dicūt hoc de confessione sacrali que est tertia pars sacramēti penitētie distincta contra cōtritiōē 7 satisfactiōē: sed de pessione que est ps satisfactōis pur includit erubescētiā: que est pena satisfactoria: sicut est ieiunium ac ciliciū 7 similia. qd euidenter patz ex auctoritate beati August. inducta: cū dicit q' dignus est misericordia qui spūali labore petit gratiā. Non em loquit de misericordia qua remittit reatus culpe: q' ille remittit in pma cōfessione: nec de gratia infusa in cōtritiōe: sed de gratia 7 remissione pene tpalis remanētis post pessionē penitētiā 7 cōtritiōē. Silt in eadē auctoritate vocat hāc cōfessionē spūalem laborem i. penā. laborat inquit mens patiedo erubescētiā cōcludit: 7 qm verecūdia magna ē pena qui erubescit pro christo de peccatis dignus est misericordia: 7 p pñs loquit de pessione que est pena satisfactoria. qd etiam patet cū subinfert. q' to ergo pluribus cōfitef sub spe venie turpitudinē criminis: tanto facilius consequit gratiā remissionis. Ex quo patet q' nō loquit de gratia seu venia que fuit facta in cōfessione prima 7 cōtritiōe seu absolute: sed de illa que fit per quācūq' penā satisfactoria: sicut est verecūdia pdicta: 7 ieiunium 7 ciliciū 7 elemosyna: 7 similia. Vel pōt dici q' beatus Augu. loquit de crimine publico. patet in eodē libro modicum post. Si peccatū inquit occultū est sufficit referre in notitiam sacerdotis: non dicit sacerdotū. 7 sequit intus suscitauit puellā quā intus inuenit. i. in occulto. secus aut de illis quos inuenit extra: vt patet ibidē. Ex quibus patet q' illud argumentū qd credebāt insolubile nō deficit nisi in duobus. s. in materia: quia sumit multa falsa in forma: q' cōclusio nō sequit ex assumptis. 7 miror q' tantus clericus nō viderit hec pdicta. Secundo arguit sic: dominus Alberti

Argumentum secundum eiusdem

Defensionis medicatiū

Rogeriū chōnoe Ca. vii

Responsio

nus papa quart' in fine pūilegiū fratrib' concessi adiecit sic. Volum' aut' q' hī qui fratrib' cōfitebūtur eisdē suis parochialib' pōis pōiteri semel in anno pū generale cōciliū statui' it' nīlomin' teneātur tē. Cū seq'ur q' huius dñi volūtas sic expressa tenuit vim pcepti igitur pfecti pūc tenebātur eadē pcrā que pfecti si fuerāt iterū cōfiteri. Ad istud respōdeo cōcedēdo q' dñs papa illa verba adiecit in fine pūilegiū ex quib' verbis nec in forma sua nec ad intellectū dñi pape seq' q' ipse voluit cōfessos fratrib' eadē pcrā parochialib' pōis iterū cōfiteri nec seq'ur q' ipsi tenebant iterū cōfiteri. Tū q' dñs papa nō dixit volum' q' hī q' fratrib' cōfitebūtur eisdē semel eodē anno et de eisdē peccatis que cōfessi fuerant teneant suis parochialib' pōis iterū cōfiteri. Tū etiā q' adiecit pū gñale cōciliū statuit t' cōstat q' cōciliū generale nūq' statuit cōfessionē sacra fratrib' vel aliēis de licētia ppiū sacerdotis vel aliūde legitime factā quo ad eadē peccata seu crimina iteranda. Alioqñ seq'etur q' cōfessi alienis de quacūq' licētia ppiū sacerdotis t' cōfessi pape vel epis seu penitentiariis eorūde tenerēt eadē pcrā iterū cōfiteri. Tū q' illud statutū nō obligat ad pfitendū pcrā plenē dimissa: q' tūc quīz tenerēt semel in anno cōfiteri oīa que fecit a iūēture qd est falsum: igit' ex quo papa verba pmissa limitat ad statutū sequit' q' nō intēdebat q' cōfessi fratrib' tenerēt iterū eadē pcrā pfiteri: quare nō seq'ur cōclusio quam deducit. Et si dicat q' pū hanc respōsionē nīl operat' illa adiectio dñi pape pdicta. respōdet q' nō sequit' q' obiectio remouet errorem qui potest cōtingere t' qui forte cōtingebat illis verbis pūilegijs alijs nō adiectis. Nā saltē simplices sciētes q' an' bñōi pūilegia tenebātur semel in āno cōfiteri suo ppiū sacerdoti vel alieno de licētia ppiū sacerdotis t' audiētes q' parochiani poterāt ex statuto ecclesie licite cōfiteri fratribus habētib' generalem licētiā pape vel epōum inferiorū licētia minime requisita poterāt credere q' statutum predictum esset similiter sublatum sicut credit domin' iste in casu presentis nisi cōfessi fratribus teneātur eadem iterū cōfiteri. quem errorem iste domin' voluit remouere ostendens q' statutū semper obligat in genere quīs non in specie. quo ad peccata fratribus confessa ita voluit remouere errorem in parte q' scz confessi fratribus teneātur cōfiteri proprio sacerdoti: prout generale concilium statuit t' tñ nō tenentur cōfiteri peccata legitime preconfecta t' sic remanet statutū quo ad obligationem eius primaz supradictā

nō quo ad secundaz. Aliter respondet q' dato hoc falso: scz q' tunc cōfessi habētib' licētiāz generalem audiendi cōfessiones tenebantur cōfessa peccata eisdem iterū cōfiteri: tamē nō ex hoc sequit' q' nō cōsimiliter teneant. t' hoc ideo: quia alia est licētia generalis quā nunc fratres t' alia quā tunc habuerunt. Nam licētia audiendi cōfessiones quā nunc habēt fratres est generalis quo ad omnes fratres pferatos t' admissos: t' ad omnes eorūdem diocesum p quibus pferant' eis cōfiteri volentiū t' quo ad omnes viros ecclesiasticos quorum poterat vel poterit interesse qui sacro instantē t' approbante cōcilio hanc licētiā cōcesserunt t' cōsenserunt ad eandē: t' per pñs bec licētia nō solum ē pape sed epōz seu etiā parochialium sacerdotūz curatoz: nisi dicat q' parochiales curati vel nō sunt ab ecclesia vel non cōsenserunt vere vel interpretatiue hoc quod cōcessit t' ordinauit conciliū generale. Illave ro licētia quā tunc habebāt quīs esset generalis quo ad psonas fratru t' etiam alioz eis cōfiteri volentiū: tamen nō fuit ita generalis quo ad personas huiusmodi licētiāz pcedentes. t' per pñs stant simul q' confessi fratribus habētib' generālē licētiā tenebant eadez peccata iterū cōfiteri: vel saltem q' hoc asserere nō fuerit nec sit erroneum: t' q' cōfessi fratribus hanc licētiā generalem modernā non teneantur eadem peccata iterum cōfiteri: sed q' sit erroneum t' hereticum asserere pūaciter q' teneant eadem peccata iterū cōfiteri: t' maxime ex quo huiusmodi assertio isto modo est damnata que illo modo nō fuit damnata: t' tamen in rei veritate eque falsa fuit illa assertio sicut ista: sicut dicebat in respōsione pcedenti. t' sic patet quomodo dominus Martinus t' sui sequaces nō fuerunt contrarij in hac parte. Et per hoc respondetur ad argumenta alia cum arguit' sic q' dominus Elemens diffiniret oppositū decreti aut statuti domini martini: cum de hoc nullam facit mentionem: veri simile nō videtur. Itēz de hac auctoritate dominorum summorum pontificum quīs poterit merito fluctuare occasione prestita per eosdē si qd vnus statuit alter erroneum diffiniuit.

Ad quod respondet iuxta rationē primam scđi articuli. q' clemens nō diffiniuit cōtrariū statuti domini Martini: quia martinus non statuit eadem peccata in cōfessione iteranda: t' dato q' fecisset nō fuisset ad propositū: eo q' diffinitio vnus t' statutum alterius nō fuerit super eodem alia t' alia existente generali licētia vtrobiq'. Et cōsimiliter dico ex eisdem rationibus: nīl qd vnus statuit alter oppositū

Argumentum

Responsio.

Defensionis medicatū

Rogeri chōnoe Ca. VII

diffiniuit: sicut patet ex premissis. Item arguitur sic. Constitutio synodalis domini episcopi auinionen. edita p dominū Iohannē quondā episcopum ibidem cōfirmata per dominum Elementē sextum iam p̄sentem fuit et est: q si aliquis a quatuordecim annis et supra. cōfiteri contempnit saltem semel in anno suo p̄prio sacerdoti: aut alteri de eius licentia: si uiuens fuerit ei vsq ad satisfactiōē cōdignāz ingressus ecclesie. si aut mortuus fuerit ei ecclesiastica interdicit sepultura. ex quibus videtur sequi q p̄m illos dominos ille due affirmatiue si mul stabunt. Respondet q constitutio synodalis fuit et est bona et sancta et nihil aliud statuens q qd in statuto cōcilij generalis continetur: et ideo confessi fratribus implent preceptum cōstitutionis et statuti et euadunt cōsimiliter penam vtriusq. Itē arguit per dominum Innocentiū quartū: qui fecit quandam cōstitutionē seu rescriptum quod incipit. Et si animarū. vbi sic scribit fratribus. Vniuersitati vestre p apostolica scripta mādamus vt parochianos alienos dieb dominicis et festiuis nō recipiat decetero in vestris ecclesijs seu oratorijs ad diuina: nec ipsos sine sui sacerdotis licentia ad penitentiā vllatenus admittatis: tamen si q̄s alieno sacerdoti iusta de causa voluerit cōfiteri peccata sua: iuxta statutū concilij generalis licentiā p̄mum postulare ac obtinere debeat. p̄prij sacerdotis: vel saltem sibi p̄mo cōfiteri et accipere beneficiū absolutiōnis ab eodez. Aliter namq ab ipso absolui nō poterit nec ligari et ecōtra. si quis vero huius nostre p̄ceptionis transgressor cōtra premissa vel aliquid premissorū venire p̄sumperit p̄ter inobedientiē viciū ex cōmunicatiōis: quod eum ipso facto incurrere volumus gradus sui periculo subiacebit etc. Ad istud respōdetur. et dico q bec omnia per successorem eius alexandrum quartū fuerunt plenarie reuocata tanq talia que per occupationem vel festinantiam: cōgrue deliberatiōis limam preteribant: sicut patet in bulla eiusdem. Nec insolitum est nec nouum q etiam salua reuerentia debita et deuota sic poterit errare: quia cū ibidez dicatur q si quis alieno sacerdoti iusta de causa voluerit cōfiteri iuxta statutum concilij generalis licentiā obtinere debeat p̄prij sacerdotis: vel saltem sibi p̄mo cōfiteri: et absolutiōis beneficiū recipere ab eodez. hoc scōz videt destrui ratione. cum enī parochianus habeat iustam causam se subtrahendi a suo sacerdote parochiali quomodo pōt sibi cōfiteri si nō potest suam licentiā vt cōfiteat alteri

obtinere: quare sequit q hoc argumentū ad suū ppositum nihil facit. et dato q resc̄ptū in suo robore pmaneret posset dici sicut in respōsione secūda ad resc̄ptū dñi marini fuit respōsum. Ampli⁹ arguit sic. fr̄es hñt de more vt dicit q quilibet apd eos p̄fessus tenet p̄ius vna vice alicui ipsoz omnia peccata sua mortalia confiteri. Adirandum est igitur cur nō sentiūt ecclesiā etiam de alijs sicut de se ipsis aut cur nō fatentur se hereticos aut errantes sicut faciunt alios ecōuerso. Ad qd respōdeo q si dñs reputet hoc argumentū valere est mirabile cur nō reputet hoc argumentū esse eq̄ bonū. iste dñs habet de more vt dicit sentire: et docere aliquos de peccatoz cōfessione aliter q sacrosancta romana ecclesia predicat et obseruat. est igitur mirabile cur nō incidit in caplm ad abolendam extra de hereticis cuz argumentum suūz nō sit melius q sit istud: iō vnico cōtextu respondeat ad vtrūq. Ceterum tamē (quod ego sciā) fratres nūq habuerūt de more hoc qd dicit. Habent tamen de more q consulant eisdem q confiteantur pure et maxime si icurrerit aliquas penas et sentētiās iuris a quibus fratres possunt absoluerē oēs volentes suo consortio aggregari. Item arguit sic. Adonachi albi habent eandem cōfessionē. s. q quilibet confessus alicui monacho ipsius conuētus et de licentia sui abbat̄is: nihilominus tenetur semel in anno cōfiteri suo abbat̄i: cur igitur similia nō fiant in fratribus et cōrat̄is: fratres habent ostēdere et hos monachos cōdēnare. Dinc respondetur q q̄ uis iste dñs per istud argumentum velit monachos p̄ paupes fratres p̄citare tñ nō erit p dei gratiā quod intendit. Et ideo dico q monachi habent hanc cōfessionē de hac materia q monachi et conuersi qui saltem semel in anno abbati p̄prio cui⁹ copiā habuerunt fidelit et integre negligenter confiteri vinculo ex cōicatiōis se nouerint irretitos in qua nulla fit mentio de hijs qui ex licentia abbat̄is sunt confessi alicui monacho: et ideo male allegat p̄sōem monachorum cōtra fratres. Et ideo si monachus esset confessus alicui monacho de licētia sui abbat̄is nō teneretur de iure ex vi huius statuti illa peccata de quibus est legitime absolutus suo abbati iterum confiteri. Dato etiam q monachi predictum statutum sic interpretentur et obseruent: scilicet q monachus confessus de licentia sui abbat̄is teneatur eadem peccata q cōfessus ē monacho et de quibus virtute prefate licētie est absolutus ab eodem suo abbate iterum confiteri

Argumentum secundum

Responsio

Argumentum secundum primum

Responsio

dd ij

quis in hoc orbitent a communi iure sicut no-
tum est. nullus enim confessus alicui de licen-
tia parochialis curati tenetur idem peccatū
quod confessus est tali & de quo virtute prefat-
re licetie est plene absolutus parochiali cura-
to iterum confiteri: tamen ex hoc nō sequitur
q̄ cōsimiliter fieri debeat v̄l possit in alia par-
te. Et causa est quia cū duplex est confessio sū-
tur supradictum est. s. sacramentalis que est ter-
tia pars sacramenti penitentie que receptionē
absolutionis et effectum coarctat et includit
& alia que nō est sacramentalis nec includēs
premissa quarum prima de iure communi ve-
nit sub obligatione: quia ex v̄l sacramenti pe-
nitentie est necessaria ad salutem peccatoris
postq̄ mortaliter peccauit. Secunda autem
quis sit licita meritoria atq̄ sancta: quia tas-
men est difficilis & contra inclinationem om-
niū hominum generaliter & nō est sic neces-
saria ad salutem: iō nō potest alicui sine suo con-
sensu venire regulariter sub precepto. Lū igitur
monachi & alij regulares propter votum
obedientie nō habent consensum. nec volun-
tatem nisi voluntatem suorum prelatorum sal-
tem in hīs in quibus sunt ei subiecti: & ideo
quicquid voluit prelatus illud debet dici referē-
do ad voluntatem sue professionis vere esse &
est de consensu subditorū et ideo si prelatus mo-
nachorum sic cōsistē illam interpretentur
et obferunt hoc faciunt de consensu vere
vel interpretatiue subditorum: & ideo ipsi re-
manēt obligati: tū sic nō est in alia parte. Se-
culares enim & alij parochiani habent ppri-
am suam voluntatem et ideo sine suo consensu
non possunt sic regulariter obligari quare ex
statuto sic interpretato monachorum non po-
test inferri similis interpretatio nec q̄ possit
fieri vniuersalis constitutio ex parte seculari-
um aliorum & sic argumentum non concludit

Item arguit sic. est regula scripta in corde cu-
iuslibet q̄ legis preceptum obligatorium per
factum voluntariū a quoq̄ obligato dissolui
non possit. cum igitur confessio facienda pro-
prio sacerdoti sit obligatoria: & confessio faci-
enda fratri sit voluntaria. per hanc secundāz nō
videtur tolli legis preceptum. Ad istud dico
q̄ si primū assumptum sic intelligatur q̄ nullū
per factum voluntariū sic dissoluit preceptū
simpliciter quin etiam q̄ tunc dicitur obliga-
tus de illo precepto quia si aliter intelligitur
nō potest sequi conclusio ex assumptis. Tunc
istud assumptum nō est verum nec sanum: sed
merito est suspectum. Quia ex isto sequitur q̄
nullus potest vti dispensatione aliqua facta

super precepto quocunq̄: sed teneat implere
preceptū: cum sic vti sit factum voluntarium:
& per cōsequens nullus potest dispensare sup
aliquo precepto: & sequitur multa incōueniē-
tia & suspecta que supra in isto caplo sunt de-
ducta. Sequitur etiam q̄ preceptū disjuncti-
uum non possit impleri: quia per nullā partē
disjunctionis: cum quelibet sit pure voluntas
ria per se sumpta. nec per vtramq̄ copulatiue
quia nō est dubium q̄ nō tenetur ex precepto
facere vtrumq̄. & per cōsequens facere vtrum-
q̄ est pure voluntariū & non deobligat eum a
precepto. quare sequit̄ q̄ iste nō potest imple-
re preceptū: quod est satis absurdū. Secundū
etiam assumptū est falsum: scz q̄ cōfessio faciē-
da proprio sacerdoti est obligatoria: & maxime
si intelligatur q̄ fiat personaliter pprio sacer-
dote: quia sufficit q̄ fiat de eius licetia alieno.

Item arguit sic. si stante fratrum priuilegio
daretur nouiter preceptūz omnis vtriusq̄. cō-
fessus fratri teneret̄ semel in āno sacerdoti p-
prio confiteri: sed preceptūz ita arctat modo:
sicut si nouiter fieret in presenti: quia est eius-
dem auctoritatis & forme. igitur cōfessi fratri-
bus tenent̄ iterum cōfiteri. Huic respondēdo
q̄ primum assumptū est falsum: quia sicut fre-
quenter dictum est statutum nō obligat nūc:
nec tunc obligaret aliquem ad confitendū de-
terminatē & personaliter pprio sacerdoti. Se-
cundum etiam assumptū: scilicet q̄ preceptūz
modo ita arctat p̄fessus fratri: sicut si nouiter
fieret in presenti si intelligatur generaliter: si-
cut apparet q̄ intelligat dominus iste q̄ nūll-
a diuersitas proueniat ex ordine vbi est eadē
auctoritas et forma precepti: si inq̄ sic intelli-
gatur est negandum tanq̄ erroneum & suspē-
ctum: qd̄ patet sic. cōstat enim q̄ decretūz pri-
mi parentis de inseparabili vniōe cōiugum
expressum per illa v̄ba relinquet homo patrē
& matrem &c. Gen. i. fuit factū auctoritate dei
sicut patet Mat. xix. & Mar. x. capitulis. po-
stea vero deus dedit hebreis priuilegiū de li-
bello repudiij. deut. ro. ix. Et iterūz idem deus
reuocauit suum preceptum & protoplasti de-
cretum eadem auctoritate & fo: ma. qua prius.
Si igitur precedens priuilegiūz ita arctat pri-
uilegiatos sicut sequens preceptum: sequitur
q̄ filij israel modo post renouatum preceptūz
dādo libellū repudiij & alijs mulieribus nubē-
do non cōmittunt adulterium quod est cōtra
euangelium vbi. s. vel q̄ filij israel tempore le-
gis cōsimiliter faciendo peccabant & tenebāt̄
tur precepto obligati sicut modo. & cōmiserūt
adulterium ex priuilegio: & q̄ transgrediendū

Argumentū. viij

Responsio

Argumentū

Responsio

preceptum simul peccabant mortaliter et fuerunt excusati a peccato per cōcessum priuilegium quod est nimis erroneum et suspectum.

Argumentū, r.

Item arguit de illo qui fecit votū quod quacuq; cōfessione facta vel facienda cuiusq; nō obstante cōfiteretur semel in anno suo proprio sacerdoti ex quo talis tenetur votū implere: et cū preceptum ita arcte obligat sicut votū: pari rōne quilibet tenetur modo preceptū implere. Ad quod dico quod si aliquis simile votū fecisset de cōfiteri fratri eque sequeretur quod talis teneretur eadem peccata quod cōfessus fuit proprio sacerdoti tali fratri iterū cōfiteri et nō dubius quod neutrum sequitur ex vi statuti: et ideo argumentum nō est ad propositum. Quando tñ infertur quod pari ratione modo tenetur quilibet ex precepto negatur pñā. Tum quia nullū ē preceptū quod obligat aliquē ad cōfitemdū definiat et psonaliter proprio sacerdoti. Tum etiā quia sicut dictū est in solutione secūda argumenti nō pōt passim picipi quod homo cōfessus vni postea cōfiteatur alteri sicut pōt voueri: quare argumentū nō cōcludit. Et cōformiter negaretur ad argumentū sequens cū dicitur quod cōfessus fratri possit accipere a fratre loco penitentie quod cōfiteatur eadē postea proprio sacerdoti. videlicet primo quod illa cōfessio nō fieret ex vi statuti. secundo quod cōfessio nō possit passim poni. tertio quod ita pōt fieri econuerso. Quarto quod ex isto argumento et similibus pñā quod hec scilicet cūda cōfessio si fieret nō esset sacramentalis de qua loquitur statutū sed esset penitētia satisfactoria et satisfactoria quare sequitur quod huiusmodi cōfessio est impertinens materie cuius pponit. Item simile argumentum est de homine habere cōscientiā quod tenetur proprio sacerdoti iterū cōfiteri. videlicet quod talis peccaret mortaliter faciēdo cōtra cōscientiā suā nisi iterū cōfiteatur ad quod dico quod si haberet similem cōscientiā de cōfitemdo fratribus pari ratione sequeretur idem scilicet quod peccaret mortaliter nisi cōfiteretur fratri et similiter si haberet cōscientiā quod eorūdem peccatorum cōfessio nūq; esset iteranda si eā iteraret peccaret mortaliter et per cōsequens nūq; teneretur cōfiteri de eisde cuius oppositum dicit dñs iste et ideo quis quilibet peccaret qui ageret cōtra cōscientiā tñ periculosum esset dicere quod quilibet teneretur cōformiter agere cōscientie sue. Item arguit sic ponatur quod aliquis fuerit fratri plene cōfessus et quod priuilegiū confessionis fuerit cōsequēt suspensum quo ad fratres et quod iste veniens ad eucharistiā suscipiendam sit prioris cōfessionis oblitus vel quod in eodem casu loco suspensionis credat omnes fratres esse excōmunicatos: aut papa precipiet quod nullus fratri cōfiteretur: vel quod in casu suspen-

Responsio

Solutio argumenti

Solutio argumenti

Argumentū, rñj

sionis aut excōmunicationis preactae cōfessus fratri negligeret penitentiā sibi a fratre iniunctā: seu quod in casu obliuionis seu negligentie predictae cōfessus fratri nō potest etiam aliquē alium cōfessorem reperire vel nullū reputaret ydoneum nisi proprio sacerdotem. in quibus casibus sequeretur quod sic cōfessus fratri teneretur eadem peccata iterum cōfiteri suo proprio sacerdoti. Ad ista et omnia similia dico quod in casibus similibus cum econuerso sequeretur quod cōfessus proprio sacerdoti teneretur fratribus eadē iterum cōfiteri: et tñ neutrum sequitur ex vi statuti: quare suum propositū non concludit. Similiter ex istis casibus et similibus positis: econuerso sequitur quod cōfessus fratribus nō magis tenentur iterum cōfiteri eadem peccata proprio sacerdoti: quod si alii eadem fuissent cōfessi proprio sacerdoti: cuius oppositum deberet concludi.

Solutio

Argumentū, rñj

Item arguit sic. videtur regula generalis quod dominus papa nullum statutū antiquum et precipue concilij generalis tollit in toto vel in parte per cōstitutionem posteriorem prioris manifeste nō contrariā in intētionē vel in verbis nisi de hoc expressam faceret mentionē. igitur cū dominus Elemens in capitulo dudum. nullā fecerit mentionē de sublatione concilij generalis omnino vtriusque. nec etiam dñs Jobānes in cōstitutione vas electōnis. quando videtur illud statutum potius approbasse. igitur nō intendebat illi statuto derogare. Ad quod respondeo cōcedendo cōclusionem deductā: quia cōfessus fratribus habentibus licentiā iuxta formas capitulo dudum. sufficienter impleuerunt: et plene preceptum capituli et statuti concilij generalis et sic illa capitula nō derogant statuto sed erogant: unde pōt multiplicius adimpleri. Item arguit sic: nō videtur quod aliquis summus pontifex tantum vellet detrabere de merito subditorum: sicut modo fit per intellectū predictus cōstitutionis dudum. aut statuti omnis vtriusque. satis enim firmiter videtur in propositione facta coram domino nostro papa et ceteris dominorum cardinalium fuit suatum quod cōfessio facta proprio sacerdoti fuit securior vtilior et vītās plurā incōmoda in cōfessis in curatis et clero et populo et in ipsis fratribus: quod incōmoda proueniunt ex cōstitutione parochianorum cōfessionibus fratribus tantū factis: quibus cognitū nō dubitū quin dñs papa cū omni celeritate possibili suam cōstitutionem declararet aut tolleretur: alii enim seipsos de mala cōscientia damnarent. Ad istud dico quod nec cōfessio facta solis fratribus: nec etiam cōfessio facta solis sacerdotibus psonaliter aliquid regulariter detrabit de merito subditorum. potest enim esse et frequenter

Responsio ostendens quod noua cōstitutio Elemens super cathedra nō derogat statuto concilij generalis omnis vtriusque.

Argumentū, xv.

Responsio improbanda defensionē coram papa habitas.

DDij

quēter cōtingit q̄ nunc melius sit confiteri illis nūc melius confiteri istis iuxta varias per sonarū circūstantias. Et ad p̄bationem cum allegat se in p̄positōne sua firmiter p̄basse q̄ confessio parochiali facta curato sit securior et utilior et plura vitans incōmoda etc. dico q̄ in eadem p̄positiōe iste dñs assump̄sit ad hoc p̄bandum multa erronea et absurda ex quib⁹ sequitur hereses scismata et rebelliones cōtra sacrosanctam ecclesiā inter que in hac materia assump̄sit q̄ preceptū dominicū ē q̄ cūcra que lex p̄cipit de sacramētis inter que cōpu tanda est cōfessio debet fieri in ecclesia paro chiali ad que exercenda omnia alia loca sunt a deo: et de lege eius p̄bata. Item q̄ parochia lis ecclesia est locus a deo preceptus q̄ ibi fiāt confessiones et omnis ali⁹ locus est p̄batus et q̄ preceptū est q̄ p̄sona ordinarij audiat cō fessiones et q̄ p̄sona fratris est ab ecclesia et a le ge cōi prohibita. Item q̄ p̄curatio acceptatio et cōfessio p̄uilegiū exēptionis. sepulture. au ditionis confessionum: et cōsimilium sunt cō tra diuina mandata et contra legem nature et alia multa et alias materias cōcernentia affe rit ad probandum erronea que deduxit ab er roribus supradictis. et q̄b⁹ recogitēt dñi mei q̄ dñs papa et tota ecclesia sacrosancta admisit cō cessionem et ordinauit ac etiam ipse p̄buit q̄ sa cramenta exerceantur in locis prohibitis a deo et a lege sua et q̄ quicunq; p̄uilegiati faciant contra mandata dei et ipsa iura nature et q̄ pa pa nō possit nec aliq̄s alius legislator sine pec cato super aliquo iure disp̄sare positio. que omnia et multo plura sequuntur ex predictis. Adhuc tūc qualiter vocat p̄uilegium exē mptionis quo quis eximitur ab eo cui tenetur in possibilibus obedire et subijcitur alteri cui tenetur obedire in omnibus que nō sunt con tra deum. Si enim aliquis esset exemptus ne offerret denarium et esset astrictus offerre flo renū videtur potius esse p̄uilegium subiecti onis q̄ exemptionis. Et nō dubiū q̄ si domi nus papa sciret et domini cardinales scirent que et qualia ex dictis suis sequuntur nō per mitterent ea sub silentio pertransire: cum sint positi in ecclesia nō ad occultandos errores: sed ad eosdem radicitus extirpandos. Item inducit pro parte sua dominum Iohannē monachum cardinalem: qui in glosa sua su per capitulum bonefacianū super cathedram tunc extrauagans tenet q̄ confessi fratribus tenent parochiali p̄sbytero iterū confiteri: et inducit aliquas rōnes eiusdez. Ad quod dico q̄ quis dominus Iohānes in hoc tenuit cōtra rei veritatē: tamen nō tenuit contra

Ad auctoritates Iohannis etc.

sedis aplice auctoritatē: quia nondū fuit opis nio damnata que nūc est: et similiter nō tenuit hoc q̄d tenet iste q̄ nō fuit tunc eadem simpli citer licentia audiēdi que nūc est: eo q̄ tūc ca pitulum bonefacianū super cathedra nō fuit sacro instante et approbātē concilio roboratū et auctorizatum: cuius auctoritate factū est q̄ licentia fratrū quā mō bñt est licētia pape epi scopoz et parochialiu⁹ curatoz p̄supposita forma statuti: tunc aut nō fuit sic: et ideo sicut dictū est stant simul q̄ necessitas iterandi cō fessiones factas fratri p̄rute illius licētie nō sit damnata. Ad argumenta igit responde tur ad primum p̄dicti domini Iohānis cū ar guit primo q̄ illud speciale et aliud gñale non se impugnant sed cōpatiunt se et tale speciale generale nō tollit dictum est. s. q̄ primum ar gumentū hmoi fundetur in assumpto hui⁹ ar gumenti. et cōcedo q̄ vnum nō tollit aliud: nī si sicut implens preceptum tollit eius obliga tionem. p̄ illa vice p̄ qua impleuit preceptū.

Argum. et solutio

Argumentum et eius solutio

Ad secundū cū dicit q̄ si cōfessus fratri nō haberet quādoq; reuerti ad curatū possz eius potestas in auditione cōfessionum prius ex hauriri: et cū dicit p̄uilegiū nō tenet q̄d nō gīt in alterius enormem lesionē. Respondeo q̄ idēz esset argumentū si aliquis p̄fiteret archiep̄s by tero vel p̄nitentiario pape vel epi: vel si bo mines abstinerent a peccatis: in quibus casib⁹ bus potestatem curati exhauriri nō vergit in eius enormem: immo nec in aliquā eius lesio nem. et idēz dico q̄ de quocunq; casu in quo sa luti cōfessi debite p̄uideat: nisi forsan aliquid temporale p̄ confessione erigat: sicut videtur quidam glosator dicere q̄ ideo fit p̄iudiciū curato: quia in aliquibus locis cōfessi debent portare quilibet vnus denariū vel oum vnus quod si debet erigi a p̄fessis iudicet vestra do minatio q̄ nouit q̄ quis hoc esset licitū q̄d nō credo: tamen esset s̄m Apostolū ab omni spe cie mala abstinendū. Ad tertium cū dicit: q̄ si curati nō interfic p̄pter subdituz: interest tamen curati p̄pter agnoscere vultum peco ris sui. cui dicit Eccle. xxiij. cap. curam illorūz habe. Respondeo q̄ aut interest sui p̄pter se: et illud est p̄pter periculum suum vitandum: et tunc falsum est assumptum: quia cum cura p̄e lati circa subditum sit cura circa salutē: subdi ti nō interesset sui propter se. Et similiter cum curatus non potest habere aliam nec amplio rem in hac parte noticiā q̄ subditus vult si bi dare nullum contingit periculum curato si subditus non dat sibi noticiā. Aut interest sui propter se: id est propter emolumentū tem porale: et tunc notū est q̄ curatus sit mercen

Solutio argum. et. xviij. ostendit q̄d debet intē gi. Agnosce vultum pecoris

narius et non pastor. Similiter eque posset curatus agnoscere vultum pecoris sui per fratrem: sicut per unum alienum sacerdotem: alium si odium non esset in causa. Et vere miror: quia hec auctoritas toties introducitur et ad hoc propositum: et maxime per theologos: cum in synconien. in libro de obligatis et preceptis. Hec auctoritas agnosce vultum pecoris tui: teneat vim precepti: et non dubium notitia que habet de sacramento confessionis: non est in precepto curati sed solus subditus: et per prius cum nullus obligatur iuste ad aliquid quod non est sue preceptis sequitur quod hec notitia non potest intelligi de notitia sacramentalis confessionis: sed intelligitur secundum eum de notitia iudicialis inquisitionis. Ad quartum cum dicitur qualiter dabitur curatus subdito eucharistie sacramentum cum non novit eum esse dispositum: et maxime ubi sunt nota crimina alia que non potest revelare. Ad istud respondeo et quero eandem questionem ab eo de uno confesso alieno de licentia sua vel de confesso suo superiori. et quero qualiter ipse curatus dabit eucharistiam subdito sibi confesso quem novit ind dispositum: quod vel est confessus nota crimina vel non vult ea recognoscere: vel si recognoscat non vult abstinere in casu capituli. extra de penitentibus et remissionibus. quod quidam. Vel non penitentem: sed solum fingit se penitere: nunquid repellat eum publice: nonne eum tunc revelaverit indirecte: ideo pro istis et similibus dico quod in isto foro eque novit eum dispositum seipso confitente quod confessus est sicut si esset sibi confessus: et eque renetur sibi credere. Ad quintum cum dicitur quod hoc indultum operari potest multos effectus: cum hoc quod dicitur concilii generalis: si stabit indultum cum concilio generali. Et similiter ad sextum cum dicitur papa propter indultum non aufert potestatem curati. Dico quod hec similia currunt per imaginationes quod privilegium tollit statum vel potestatem curati quod non aliter est verum: quod quod confessus eide curato vel suo superiori aut alieno de eius licentia tollit eius potestatem: quod si multi advertissent nec fecissent hec argumenta nec opinionem erroneam tenuissent. Ad septimum cum dicitur quod voluntarium non tollit necessarium. idem est supra. Istud assumptum est valde erroneum et suspectum. Ad illa que concludit per magistrum Alexandrum et dominum Bonaventuram. patet quod ipsi sunt ad propositum fratrum. distinguunt enim inter illos quibus est auctoritas seu potestas concessa simpliciter aut in casu. Et in primo casu: scilicet quando est auctoritas eis concessa simpliciter est dicendum de

eis sicut de superiori ordinario: scilicet quod non tenentur poebiali curato seu presbytero confiteri. Si autem auctoritas est commissa in casu: sicut est de illis qui obrentu alicuius privilegii vtpote predicatoribus qui habent potestatem audiendi illos qui veniunt ad eorum sermones si aliqui forsan fuerint tunc compuncti. in quo casu dicunt isti quod tenentur semel in anno confiteri proprio sacerdoti si ab ipsis requiratur: ne aliter sint contempti: non tamen dicunt quod tenentur peccata preconfessa iterum confiteri sed alia illis non confessis. Talis autem fuit licentia fratribus concessa in principio ordinum: virtute cuius fratres non poterant audire: nisi illos qui ex sermonibus suis vel fratrum suorum tunc compuncti volebant statim confiteri. et ista licentia non fuit licentia generalis nec simpliciter concessa: sed specialis et in casu: et ideo quis confessi fratribus habentibus hanc licentiam specialem: et in casu tenerent eadem peccata preconfessa iterum confiteri quod non concedo: cum non sequitur quod confessi fratribus habentibus generalem licentiam tenerent peccata preconfessa iterum confiteri. et quod hec sit intentio istorum doctorum. patet ex secunda obiectione quam inducit de dictis eorumdem: ubi dicunt quod nullus debet propria auctoritate confiteri alii quam proprio sacerdoti. Unde cum tunc dicunt sic. Unde si quis velit alteri confiteri hoc faciat auctoritate proprio sacerdotis aut sui superioris. Aut preconfiteatur proprio et postea alieno: ubi satis expresse volunt quod obrenta licentia parochialis curati vel sui superioris non plus tenetur eadem peccata parochiali curato iterum confiteri quam si ea fuissent confessi proprio: sicut patet ex contextu divisionis quem ponunt. quare sequitur quod isti in sententia premissa non loquebatur de his qui habent licentiam generalem pape vel episcoporum aut parochialis curati: sed potius senserunt oppositum de his qui talem licentiam habuerunt. Ad obiecta que includit per henricum de gadaus septimo quodlibet. q. xxi. quod vere penitens confessus ac rite absolutus ab eo qui potest non renetur regulariter peccata tam confessis iterum confiteri: nec eidem sacerdoti nec alieno: potest tamen in casu teneri videlicet in casibus qui notantur in canone. de penitentia. di. i. bis auctoritatibus. superbo denuo. Et ad hoc allegat fratrem Raymundum. Respondeo quod hec obiectio non est contra fratres: sicut patet per quod tunc ad primam partem responsionis sue satis plane respondit ad hoc quod addit: scilicet quod rite absolutus potest teneri et tene in casibus que in decreto allegato in gl. numerantur. Dico sicut supradictum est: quod eo modo quo

Argumentum. xix.
et eius solutio

Ad argu. xx.

Ad. xxi.

Ad. xxij.

Ad auctoritates
alexandri et Bonaventuræ.

Ad auctoritates
henrici de gadaus
uo.

In illis casibus aliqui confessi fratribus tenentur iterum confiteri sic cuiusque fuissent confessi tenerentur iterum confiteri: sed hoc non est virtute statuti omnis vtriusque, nec contra intellectum capituli vas electionis, quia in illis casibus confessi fratribus non magis tenentur eadem peccata iterum confiteri: quam si fuissent eadem alii confessi proprio sacerdoti. Potest etiam alii responderi: scilicet quod loquendo de confessione sacramentali que est tertia pars sacramenti penitentie et veram absolutionem coexistit et requirit: et per consequens presupponit confitentem adhuc reatu culpe esse obstrictum: in nullo casu tenet aliquis sic confessus eadem peccata que sic confessus est iterum confiteri ex hoc: quia reatu culpe pene soluto iterum solui non potest: quia eiusdem peccati reatu iterum constringi non potest: et per consequens non potest iterum vere absolui: quare sequitur quod cum eorundem peccatorum confessio iteratur: altera confessio quantum ad effectum sacramenti predictum: scilicet vere absolutionis a peccato vel peccatis non est plus sacramentalis quam si fieret laico seculari. Unde in casibus preallegatis: quorum primus est cum quis confiteretur sacerdoti imperito. Secundus cum quis confitetur sacerdoti qui propter enormitatem criminis remittit eum superioribus absoluendum. Tertius cum quis confessus et absolutus negligit seu contemnit facere penitentiam sibi iniunctam et acceptam. Quartus cum quis confitetur sed aliqua subtrahit que confiteri deberet: in quorum tribus primo secundo quarto iteratur confessio: quia confessus non est absolutus: immo ex necessitate sacramenti confessus tenetur sacramentaliter confiteri: quia facta confessio non fuit sacramentalis. In tertio vero casu quod quis prima confessio fuit sacramentalis quo ad peccata tunc confessas: debet tamen sacramentaliter confiteri de peccato nouiter commissio. scilicet de negligentia vel contemtu penitentie quas amisit que fuit iniuncta pro peccatis preconfessis. quo casu non confitetur sacramentaliter de peccatis preconfessis: quis illa exprimat sigillatim. loquitur igitur magister Henricus de confessione in genere. put est expressio peccatorum et communis ad confessionem sacramentalem et non sacramentalem: de qua sola loquuntur capitula supradicta: et sic magister Henricus nihil dicit contra fratres. Ad secundum obiectum cum dicitur quod in quolibet. q. i. dicit idem Henricus quod non est erroneum dicere quod confessus et rite absolutus ab eo qui potest etiam si non nisi de gratia et privilegio tenet peccata illi confessi iterum confiteri de iure communi virtute illius statuti omnis vtriusque, dicens quod si

Casus in quibus aliquis habet confessionem iterare

Ad secundam eiusdem

iste dominus intelligat quod non sit erroneum contra rei veritatem est sibi contrarius qui in precedenti responsione tenuit oppositum. ex istis casibus per Ray. et glo. decreti allegati expressis de quibus non est dubium quod non obligant virtute statuti predicti sed equum obligaret quod in illis casibus iterum confiteri ad modum dictum si nunquam fuisset editum hoc statutum. Si vero intelligat quod non est erroneum contra auctoritatem et determinationem ecclesie certe primum verum dicit: quia primum non fuit facta constitutio vas electionis. modo autem secus est. Si autem simpliciter intelligat quod non est erroneum contra rei veritatem negandus est simpliciter Henricus in huiusmodi claudicans et vacillans. Ad illa que inducit de domino hosti. Respondeo ad dictum domini Johannis monachi sufficienter est responsum. Ad illud etiam Innocentii quarti superius in responsione sexti articuli plenarie est responsum. Ad hoc quod allegat de benedicto. xi. qui precipit fratribus qui horrent confessos iterum confiteri. Dico quod idem benedictus in eadem constitutione inter cunctas. dicit plane quod confessi fratribus non tenentur eadem peccata iterum confiteri et ideo precipit quod fratres horrent eos: non tamen precipit quod eis hoc imponatur: quare in hac parte benedictus est contra istum dominum: non pro ipso. Sic igitur responsum est ad omnia argumenta facta in contrarium: que quidem in contrarium facta inveni.

Cap. octauum et vltimu in quo exponuntur ea que libellus domini armachani iudicialiter datus continet de hac materia

Ad aucto. libellus

Uperest nunc

Cap. viii

ostendere quid libellus domini armachani iudicialiter datus continet de hac materia cuius libelli mens et intellectus in suo tractatu de quo nunc agitur exprimitur magis plene. Est igitur sciendum quod in enarratione prefati libelli positis quibusdam que contingunt materiam confessionis. dicit quod parochiani omiserunt et omittunt semel in anno secundum statutum concilii generalis omnis vtriusque. propriis sacerdotibus confiteri: et recurrunt ad fratres predictos confessionibus et absolutionibus faciendis: et consequenter parum ante conclusionem eiusdem libelli dicit sic. Cum igitur dictas constitutiones concessiones privilegia et alia indulta responsa eiusdem statuti in confessione eorum. scilicet fratrum super quibus ut asserunt fundant sunt repugnancia et aduersa ex causis premissis et alijs diuersis sana non poterunt retinere conscientia: nec eisdem gaudere et uti fratres predicti. Petit igitur et c. In qua conclusionem petit declarari pronunciari et de

cerni vsum et omne exercitiu concessione et constitutionem privilegiorum predictorum ipsius ordinibus et fratribus eorundem in super et confessio n. ius audiendis: sepulturis recipiendis: et predicacionibus faciendis interdicendos fore et interdici ac perpetuo inhiberi ne acta huiusmodi presumant: ipsi quoque non licuisse nec licere predicta facere vel fecisse. Postea in eadez conclusione querit extrauagane vas electionis. declarari et moderari: et ulterius iuxta premissum libellum ad concordandum cum constitutionibus omnis vtriusque reduci. hec ibi. Et cum ista particula conclusionis immediate ante premissa incipit tractatu contra quem agit de presenti in quo ponit declarationes erroneas et suspectas ac sensui eiusdem constitutionis contrarias: sicut patet ex quinto et sexto capitulis supradictis quas instanter petit iudicio vestro confirmari. Si igitur vltima conclusionis particula: scilicet quod petitur illa constitutio vas electionis declarari et c. que constitutio sicut ex ipsius tenore patet loquitur de fratribus habentibus generalem licentiam audiendi confessiones et confessos ab soluendi ex nulla particula narrationis eiusdem libelli potest descendere nisi ex prima parte narrationis suprascripta. scilicet quod parochiani omiserunt et omittunt semel in anno confiteri et c. nec etiam potest ex illa descendere nisi illa particula ad fratres quibus prefata constitutio loquitur solus extendat liquet quod prefata particula ad fratres habentes licentiam generalem supradictam iuxta intentionem libelli et dantis eam debet extendi. asserit ergo prefata particula quod parochiani recurrunt ad fratres habentes licentiam generalem audiendi confessiones ut confiteantur eisdem: et quod illo recursum non obstante tenetur ex vi statuti generalis concilii semel in anno confiteri suo proprio sacerdoti: et quod omittunt eisdem confiteri ut tenentur. ex qua assertionem sequitur quod primus articulus in constitutione vas electionis damnatus est. Nam demonstratis peccatis alicuius parochiani que fecit infra annum et que confessus est fratri et que omisit semel in anno confiteri proprio sacerdoti. et arguitur sic. Quicumque tenet hec peccata ex vi statuti semel in anno confiteri proprio sacerdoti et omittit sic: ut predicatur confiteri est transgressor statuti: et ad confitendum de istis peccatis remanet obligatus: iste parochianus illa peccata que confessus est tenet ex vi statuti fratri habenti licentiam generalem preconfessa suo sacerdoti confiteri: igitur iste parochianus illa peccata que confessus est fratri tali tenet ex vi statuti confiteri proprio sacerdoti: hec conclusio.

igitur iste parochianus illa peccata que confessus est fratri tali tenet ex vi statuti iterum confiteri proprio sacerdoti est primus articulus magistri Jobannis de poliano. in constitutione vas electionis damnatus. et maior est necessaria. igitur minor est erronea et damnata. quia tamen minor est particula libelli dati fratribus ex eadem etiam narrationis particula sequuntur alii duo articuli eiusdem magistri Jobannis: et cum erronea destructione tertie oppositionis quarti articuli supradicti: et in vi. articulo prededucta. Amplius ex alia parte narrationis suprascripte: scilicet cum vero dietas quas petit pronuntiari decerni et declarari vsum et omne exercitium et c. patet de intentione et mente libelli eiusdem damnati est quod constitutiones seu concessiones et privilegia indulta fratribus super predicationibus confessionibus et sepulturis sunt statui et professioni fratrum repugnancia et aduersa: et quod fratres non possunt illa sana retinere conscientia: nec uti vel gaudere predictis seu illa observare aut licite exercere: ex quibus sequuntur errores infra scripti. primo scilicet quod qualitercumque et ad quemcumque sensum fratres obseruent huiusmodi privilegia et utantur eisdem ipsi necessario abutuntur eisdem: quia si statui et professioni fratrum repugnant: sequitur quod uti eisdem sit abuti: et in hoc fundat se principaliter ad probandum quod fratres privilegii abutuntur. Secundo sequitur quod secundum istum dominum papam non potest licite vbiq; per mundum mittere fratres ad predicandum et ad audiendum confessiones secundum sue beneplacitum voluntatis nec archiepiscopi et episcopi in suis diocesis: et fratres missi ab eisdem non possunt licite predicare et confessiones audire nec absolvere penitentes: cuius oppositum quo ad singula fuit determinatum per Alexandrum quartum: et ista dicentes fuerunt coacti ea reuocare tanquam erronea et suspecta: sicut patet ex bulla eiusdem que incipit cum olim. Tertio sequitur quod sunt status ab ecclesia approbati: quorum professoribus ex sua institutione et regula competit predicare: quibus secundum istum ex sua professione repugnat predicare: et per consequens secundum istum huiusmodi status includunt in se repugnantiam nec obligant suos professores: et iterum cum sint approbati eorum professori non repugnat predicare: sic non solum sequitur error: sed contradictio manifesta. Quare autem huiusmodi status sunt ab ecclesia approbati quibus ex institutione et regula competit predicare. patet de ordine fratrum predicatorum qui ex institutione eorum ad predicandum sortitur hoc nomen et de ordine fratrum minorum: quibus

Defensiois medicatiu

ex nono caplo regule sue competit predicare :
 ⁊ hoc ibidem testatur dominus papa gregori
 us nonus in bulla sua: quonia abundauit iniqui-
 tas: dicens q ad officiu predicandi sunt ex p-
 fessione ordinis sui deputati. Quarto sequit
 fm istum dominu q ecclesia tales constitutio-
 nes ordinando ⁊ privilegia concedendo dedit
 eisdem fratribus auctoritate ⁊ psum ad fa-
 ciendum contra sua p fessionem: ⁊ per consequens
 ad peccandum ⁊ ad peccata defendendum: ⁊
 ad pertinaciter persistendu in eisdem: ⁊ p con-
 sequens errauit in moribus vel scientia: ⁊ seq-
 tur q vel no est eius determinatoribus adbe-
 rendum ppter errorem in scientia: vel q scie-
 ter facta est nouerca filiis quibus debuit esse
 mater. Quinto sequit q fm istum dominum
 nec Romanus pntifex nec ecclesia potest dis-
 pensare cum fratribus q eisdem liceat predi-
 care vel confessiones audire: quia Romanus pon-
 tifex sacro instante ⁊ approbante concilio no
 luit dispensare cum eis: ⁊ fecit ad hoc quod
 potuit: ⁊ cum fm istum pdicta no licent eisdem
 ergo nec Romanus pntifex nec ecclesia potuit
 in eisdem dispensare. Sexto sequit q plene sub-
 iectis romano pontifici ⁊ ex sua professione ⁊
 ecclesie sacrosancte no licet super pdicatoib⁹
 faciendis eccle romane vel summo pntifici obe-
 dere: quia nulli licet obedire sup aliquo actu ex-
 ercendo super quo no licet dispensari quod li-
 cite fieret ab eodez. Septimo posito q p dica-
 re statui ⁊ professioni fratru repugnaret: sicut
 dicit dominus iste: q cum papa non possit su-
 p articulo ta fructuoso ⁊ utili toti mudo dispē-
 sare: scilicet q fratres possint licite predicare
 ⁊ audire confessiones fidelium: cum sint fm istu
 ad oppositum obligati. sequit q pari ratione
 papa non potest super quocunq obligato vt
 fiat huiusmodi oppositum dispensare. igitur
 fm istum sequitur q fundatores ordinum pre-
 dictorum: scilicet sancti dominicus ⁊ francisc⁹
 qui sunt ab ecclesia canonizati damnablemter
 errauerunt: ⁊ q damnablemter vixerunt ⁊ obie-
 runt: quia per totam vitam suam temporibus
 oportunitis predicauerunt: ⁊ suis subiectis pre-
 ceperunt predicare: et super hoc licentiam a
 summis pontificibus impetrauerunt: ⁊ sic no
 est alicui canonizationi facte per ecclesia cre-
 denduz: quia de quacunq potest consimiliter
 dubitari. Quia autem ipse de hoc dubitet: appa-
 ret ex hoc q iste dominus in nullo scripto vel
 dicto suo vocat eos sacros: forte no reputans
 eos tanto titulo dignos. Et specialiter: quia
 vocat sanctum franciscum in fide nouitium:
 vel ad fidem nouiter conuersum: de quo cum

Rogeri chōnoe Ca. viii

fuerit quadraginta annoz quādo obiit ⁊ fuit
 paruulus in fide parentum baptizatus: nun-
 q legitur q postea fuerit infidelis. Nec scio
 vnde procedit erga istum sanctuz tanta inu-
 uotio: cum fratres ordinis sui fuerint istuz do-
 minum in fauoribus ⁊ promotionibus eis pos-
 sibilibus prosecuti. Eū igit fm istum dominu
 predicare ⁊ confessiones audire repugnet sta-
 tui ⁊ professioni mendicantium: qui tamen ex
 sua professione non sint ultra alios clericos ⁊
 sacerdotes nisi ad quedam consilia obligati:
 que christus ⁊ sui apostoli docuerunt ⁊ opere
 seruauerunt. sequitur q predicare ⁊ confes-
 siones audire vite christi ⁊ apostolorum equali-
 ter repugnabat: ⁊ per consequens cum ipsi p-
 totum mundum predicauerint: quia in omne
 terram extitit sonus eorum: sequitur q ipsi illi-
 cite fecerunt vixerunt ⁊ obierunt quod est he-
 reticum etia cogitare. Item cum sepulturas
 fidelium: tam rōne funeris q rōne etia funera-
 lium que obueniunt fieri apud ecclesias qual-
 cunq sit pure posituū de solo iure bñano sta-
 tutū si recipere huiusmodi sepulturas sit tam
 repugnans statui et professioni fratrum: q su-
 per hoc ecclesia non poterit dispensare: tunc
 sequitur q non omne ius ecclesiasticum pure
 posituū sit in potestate romani pontificis et
 ecclesie sacrosancte. sublatō enim omni iure ec-
 clesiastico pure posituū ad sepulturas perti-
 nente: non dubium q fratres possunt saltem
 de licentia pape recipere sepulturas ratiōe fu-
 neris: ⁊ possunt recipere funeralia nomine pau-
 re elemosyne: quia tūc funeralia essent in spō-
 ranea dispositione dantium vel legantium.
 Si igitur papa in concilio generali non potest
 tollere iura positua quecunq vel super ea dis-
 pensare. sequitur q no tota ecclesiastica iuris-
 dictio seu auctoritas residet in Romano pon-
 tifice ⁊ ecclesia sacrosancta. Preter aut istos ⁊
 alios errores ⁊ repugnantias multiformes: iste
 dominus impingit in dominos summos pon-
 tifices: videlicet Innocentium tertium ⁊ Ho-
 norium tertium successorem eius. Dicit enim
 in fine tractatus sui de quo nunc agitur q ip-
 se reppulit sanctos dominicum ⁊ franciscuz:
 petentes suos ordines confirmari: cum tamen
 hoc non sit verisimile neq verum: quia no ap-
 parer verisimile q ille qui predictos ordines
 approbauit renuit eos confirmare. Quia autem
 iste ordines istos approbauit testatur Honor-
 rius successor ei⁹ in bulla confirmatōis regule
 fratru minorū sic dicens. Exprop dilecti filij
 vris pēib⁹ inclinari ordīs vestri reglā a bone
 mēorie inno. papa pdecessore nro approbatā:

auctoritate vobis applica confirmamus &c. & nō dubius quin de ordine fratru p̄dicatoꝝ simile habeat. nec est verū qđ dicit dñs iste in p̄posito: quia ex p̄sente chronica Martini qđ dñs Innocētiū ordines istos confirmare voluit sed nō potuit morte p̄uentus. Et qđ addi. Ille dñs dicens qđ Inno. tertius in cōcilio generali nouas religiones institui interdixit: & ex hoc impingit in dñm Honorii tertii dicens qđ ipse cōfirmauit p̄dictos cōtra decretum concilij generalis vehemēter amiror qđ iste dñs aut nō videret aut non recordaret qđ concilia generalia nō possunt ecclesie legē p̄figere cum eius auctoritate robur accipiat: & in eoz statutis Romana parēter excipiat auctoritas. extra de el. & ele. po. significasti. quia propter dñs Inno. in cōcilio generali nouas religiones institui interdixit: successoz suoz tamen & ecclesie Romane auctoritatē excepit: & per p̄ns dñs Honorius p̄dictos ordines cōfirmando cōtra decretū cōcilij generalis nihil fecit. Amplius cū statutū p̄cilij lateranen. p̄sidente dño Innocētio tertio supradicto pōtificatus sui anno. xviij. celebrari prohibuerit nouas religiones per modū in capi. ne nimia. extra de relig. domi. cū expressum de p̄fatis ordinibus ante p̄fatu conciliū institutū et ab eodē domino Inno. approbatū: sicut dictū est nullam mentionē faciendo tacite vel expresse per qđ p̄dictū caplū ne nimis trahi pōt ad eosdem plane videt qđ p̄dictū statutū ad se p̄dictos ordines minime se extendat: & p̄ consequens dñs Honorius cōtra decretū concilij generalis nihil penitus attentauit. Prætermissis igit articulis erroneis & alijs in quarto & sexto capi. supradictis nimis periculosis vestre discretiois libra pensatis. quoz aliq̄ sunt pensati cōtra omnipotentia dei p̄pter qđ incidit in caplū excoīcamus itaq̄. extra de hereticis. & aliqui cōtra veritatē scripture tam legis qđ euangelice. Aliqui cōtra potestatem Romani pontificis & ep̄oz suoz qui fuerunt al̄s cōdemnati: p̄pter qđ ipse damnatoꝝ errorū cōmentatoꝝ existens p̄uilegiū damnationis sentētia tenet astrictus. xxiij. q. i. maiores. Et qđ in heresim al̄s damnatā lapsus est in ei⁹ damnatione se ipsum inuoluit ibidem achati⁹: cū etiā sint de cōfessione peccatoꝝ: de qua iste dominus aliter sentit & tenet qđ sancta romana ecclesia predicat & obseruat: quare incidit in caplū ad abolendā. extra de hereticis. Quia postremo cū iste tractatus suus supradictus & libellus iudicialiter dat⁹ cōtra fratres cōrinet similia libello guilbelmi per dominū Alexandrū quartū excoīcationis vinculo in

nodari: sicut patet ex bulla eiusdem que incipit: ex alto. Celsis dominacionibus instāter & humillime supplicamus quatinus p̄dictis erroribus penitus resectis non obstātib⁹ objectionibus suis friuolis & obiectionibus peruersis: aut contra mentem statutoꝝ in dictis eiusdeꝝ ausus temerarios vestri iudicij examine dignemini refrenare: & innocētes quos vexat iniuste: ab eius vexatione citius absolueret ipsumq̄ p̄pter libellum & tractatus p̄fatos a omnes eūdem libellum dantes & defensores seu eidem in hac parte adherentes ab omni iudicioꝝ modo legitime repellatis p̄ciudēdo sibi & alijs aditum similia perpetrandi.

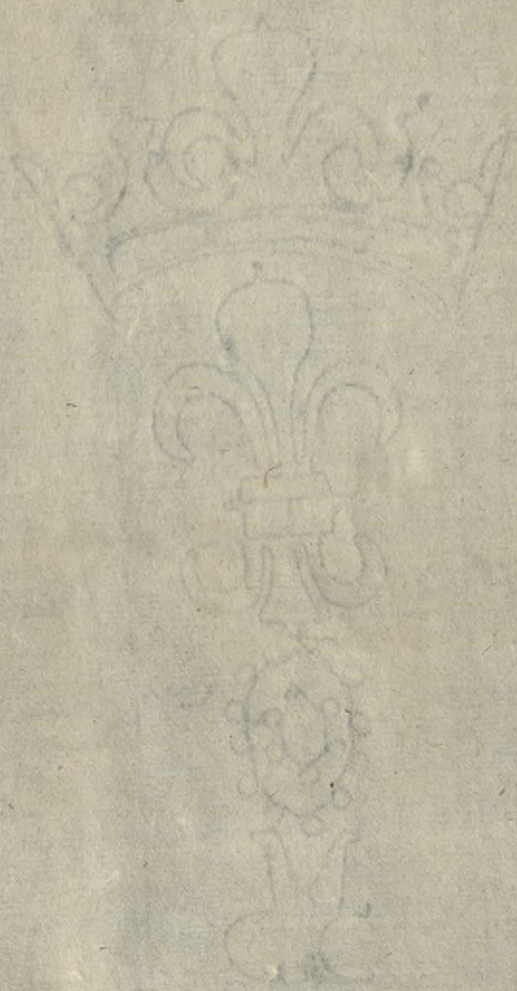
Dixi.

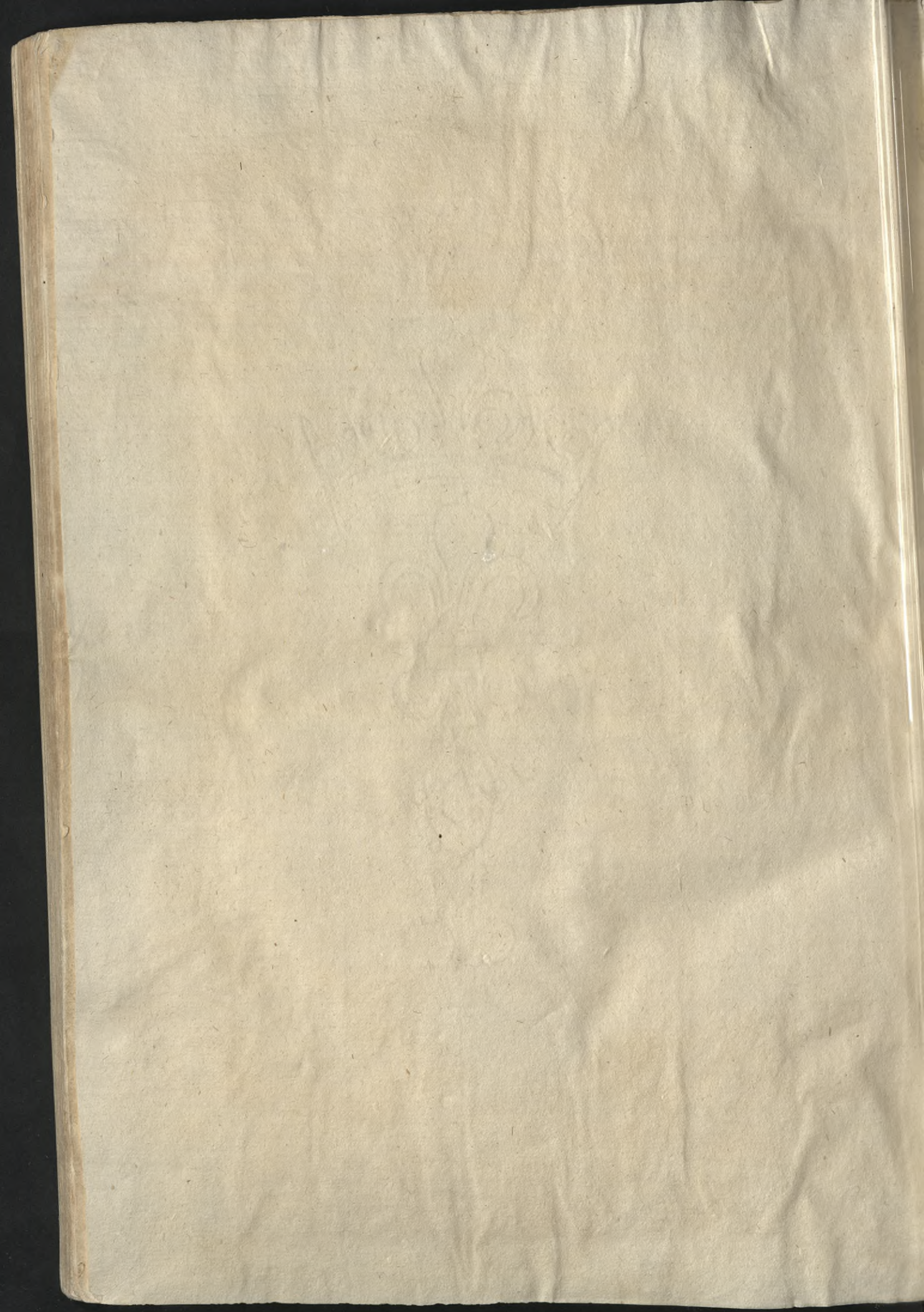
Explicite sunt defensioes Rogerij chōnoe p̄ mendicātib⁹ cōtra armachanū. Impresse diligenter a Johanne Trechsel alemanno: artisc⁹ impressore magistro. Anno salutis nostre M cccc xvi. die vero. xx. Octobris.

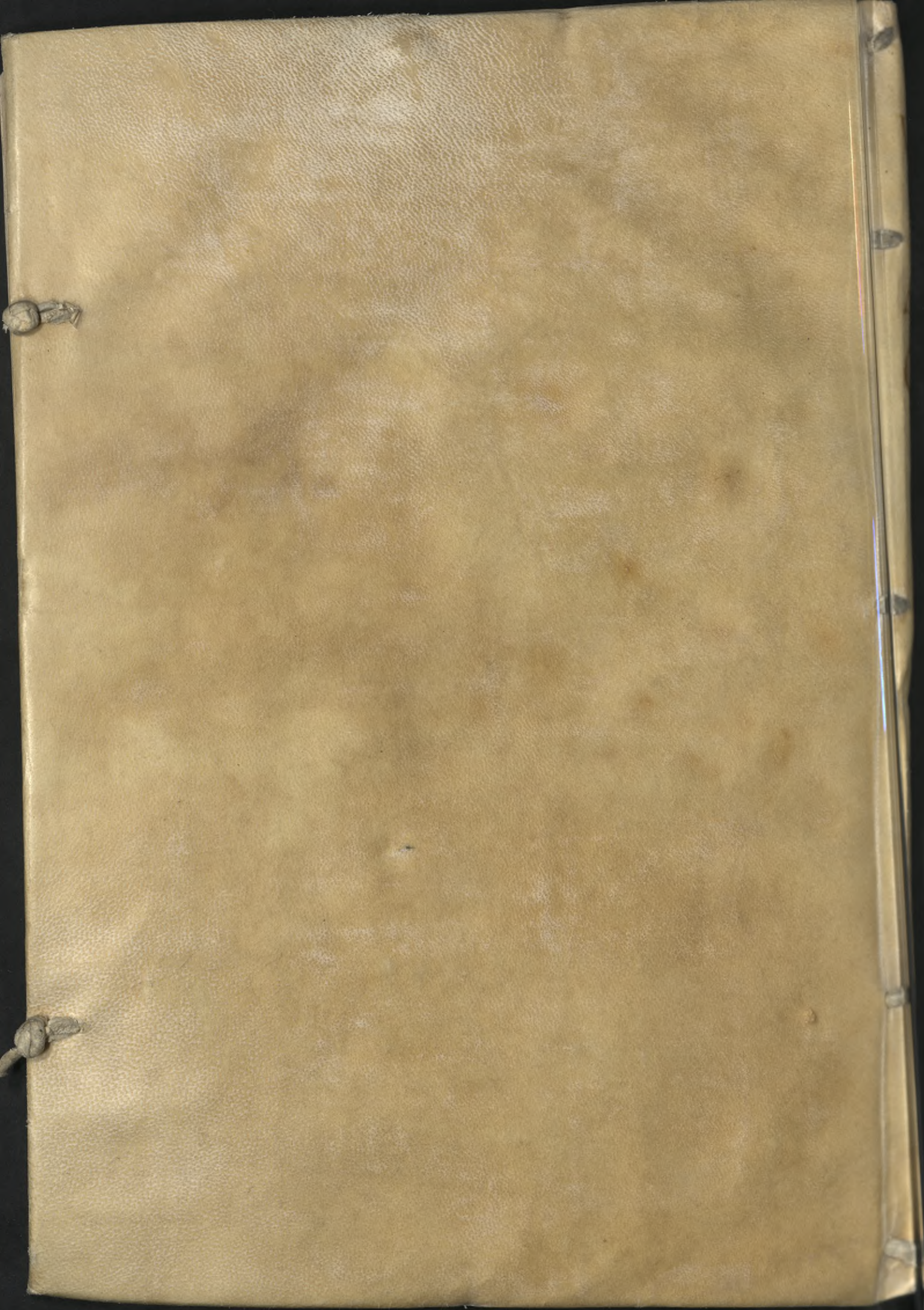
Registrum

AA & BB sunt quaterna LL & DD terna

100

VNZOLA
ET
Aliorum
Opuscula

34. N. 133